

„Poetul Eugen Dorcescu este un scriitor familiarizat cu *Sfânta Scriptură* și, implicit, cu poezia ei. Dacă multor condeieri ai literaturii noastre *Biblia* le-a fost doar o sursă de inspirație sau le-a oferit teme lirice, autorului de față îi stă ca o pecete pe inimă – ca să-l citez pe Solomon –, ceea ce-i conferă, pe lângă prestigiul literar, și o aură de noblețe spirituală. Cu ani în urmă, aveam în mână *Psalmii* versificați de Eugen Dorcescu. O «Psaltire în versuri», mi-am zis, este un non-sens, de vreme ce însuși originalul ebraic, urmat de cel grecesc, este o carte de poeme în înțelesul deplin al cuvântului, alcătuite după canoanele artei poetice a timpului. Încercări de acest fel se mai făcuseră la noi, unele mai modeste decât altele, deși (sau poate tocmai pentru că) tradiția îl avea în frunte pe Dosoftei. Am deschis cartea, am citit primele pagini și de îndată mi-am dat seama că autorul – un mare meșteșugar al stihului învățat să zboare cu aripile larg deschise – nu se mulțumește să versifice textele biblice, ci le re-crează la măsura limbii române contemporane și la dimensiunile talentului autentic al unui scriitor modern. Eugen Dorcescu a continuat să publice câteva volume de același gen. Iată, acum, ni le oferă pe toate la un loc, în cartea de față, pe care le-o recomand cititorilor cu bucurie și încântare”.

VALERIU ANANIA

ISBN 978-606-32-0979-6

BIBLICE

Eugen Dorcescu

Eugen Dorcescu BIBLICE

★ ★ ★ ★ ★
★ *Eurostampa* ★

EUGEN DORCESCU

BIBLICE

EUGEN DORCESCU

BIBLICE

Ediție îngrijită de
Mirela-Ioana Dorcescu

Editura *Eurostampa*

Timișoara, 2021

© 2021
Eugen Dorcescu
Mirela-Ioana Dorcescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DORCESCU, EUGEN

Biblice / Eugen Dorcescu. - Timișoara : Eurostampa,
2021

ISBN 978-606-32-0979-6

2

Editura Eurostampa

Timișoara, Bd. Revoluției din 1989, nr. 26

Tel./fax: 0256-204 816

edituraeurostampa@gmail.com

office@eurostampa.ro

www.eurostampa.ro

Tiparul executat la Eurostampa

CUVÂNT ÎNAINTE

Poezia pe teme spirituale, emanând serenitate și forță, mărturisind deschis credința de neclintit în Dumnezeu, este definitorie pentru Eugen Dorcescu.

În ultimul deceniu al secolului trecut, Poetul timișorean a publicat câteva volume de poezie, cu modestie recomandate a fi stihuri ale cărților sacre: *Psalmii în versuri* (ed. I, Editura Excelsior, Timișoara, 1993; ed. a II-a, adăugită, Editura Marineasa, Timișoara, 1997), *Ecclesiastul în versuri* (Editura Marineasa, Timișoara, 1997) și *Pildele în versuri* (Editura Marineasa, Timișoara, 1998).

Ediția princeps a *Biblicelor*, care dovedește atât apropierea autorului de cărțile poetice și sapiențiale ale *Bibliei*, cât și ecartul ce îi garantează originalitatea și individualitatea, a apărut tot la Editura Marineasa, în 2003. Aceasta includea toate volumele menționate, precum și versificarea celebrei *Rugăciuni a regelui Manase*. *Prologul* și *Epilogul* cărții reprezintă vibrante creații originale.

Ediția 2021 este motivată, mai întâi, de necesitatea revizuirii formei discursive, în

conformitate cu noile reguli ortografice, impuse de DOOM2 (2005), dar și cu actualele opțiuni ale autorului; apoi, de dorința de a răspunde expectanțelor unui nou public, format în spiritul valorilor religioase în România ultimelor decenii; și, nu în ultimul rând, de aspirația de a pregăti responsabil posteritatea lui Eugen Dorcescu, prin dotarea fondului de carte al bibliotecilor naționale cu un florilegiu tematic de elevată ținută intelectuală și artistică.

Revăzută și adăugită, încredințată Editurii Eurostampa, prezenta ediție reproduce integral textul – revizuit – publicat în 2003, căruia îi adaugă și versificarea *Psalmului 41(42)*. Recenta stihuire a pornit de la sugestia, implicită, a Preotului Dr. Ionel Popescu, cel care a plasat ca motto al comentariului său la volumul diaristic *Îngerul Adâncului. Pagini de jurnal (1991 – 1998)*, Editura Mirton, Timișoara, 2020 – semnat de același Eugen Dorcescu – partea introductivă a acestui psalm: „În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule! (*Psalmul 41, 1*)” (v. Preot Dr. Ionel Popescu, „*Locul meu este în căușul de azur al palmei lui Dumnezeu*”, în Mirela-Ioana Dorcescu – Coordonator – , *Despre opera lui Eugen Dorcescu*, Editura Mirton, Timișoara, 2021, p. 520).

Părintelui vicar Ionel Popescu i-a și fost, în premieră, oferit spre lectură psalmul de curând versificat, iar replica sa ne relevă cât prețuiește preotul-cărturar osârdia lui Eugen Dorcescu, haru-i de sorginte divină, adâncu-i „dor de Dumnezeu”:

„Vă sunt profund recunoscător pentru această splendidă stihuire și pentru că sunt primul care se adapă, cu emoție și bucurie, din fântâna dorului după Dumnezeu. Citesc și recitesc cuvintele semănate în versurile care te înalță către Dumnezeu și am convingerea că de la El a venit inspirația care a picurat în sufletul Domniei Voastre lumina, frumusețea și darul tălmăcirii cu har a mângâietorilor și inegalabililor psalmi biblici”.

Iată *Psalmul 41 (42)*, în varianta propusă de Eugen Dorcescu:

1. Precum dorește cerbul izvoarele alpine,
Umbroasele izvoare, cu-nfiorate ape,
Așa tânjește, Doamne, ființa mea spre Tine,
Spre apa veșnic vie a surselor divine,
Din ea, pe veci, și-n viață, și-n moarte, să se-adape.
2. Vai! Sete mi-e de Tine! Mă voi întoarce oare
În fața Celui Veșnic? Vegherile-mi și somnul
3. În lacrimi mi se scaldă. Căci, fără încetare,
Răuvoitorii-mi strigă: „Hei, tu, unde ți-e Domnul?”
Ce să răspund? Mă-neacă o mută disperare.

4. Îmi amintesc, cu dulce și mare revărsare
De inimă, cum însumi, cândva, ca-n altă viață,
Călăuzeam mulțimea, în sacra dimineață,
Spre Templu-n zvon de trâmbiți și cânt de
adorare.
5. O, suflete! Nu geme! Alungă-ndurerarea!
Nădăjduiește-n Domnul! Căci iarăși va să vină
O vreme-a mântuirii, cu slavă și lumină.
Doar Domnul mi-e nădejdea. Doar Domnul
mi-e salvarea.
6. Zdrobit mi-e duhul, Doamne! Privirile-mi ridic
Spre cerul Tău. Și glasul-mi, din sinele-mi,
Te cheamă.
Puterea mea-n pustiuri străine se destramă.
Amurgul mă înghite, hulpáv, ca pe nimic.
Iordanul și Hermonul și muntele cel mic
Sunt singurii mei martori sub cerul de aramă.
7. Port greu noian de beznă și-azururi pe grumaz.
Abis pe-abis se cheamă, în vuiet de cascade.
Tehom, marea Genezei, în sufletul meu cade
Și-aruncă peste mine talaz după talaz.
8. Cândva, nu-mi zbura gândul la vremurile grele
De-acum. Ci desfătare simțeam, din zori în seară.
Și-n nopțe, ca-ntr-un naos, sub lună și sub stele,
Întreaga mea făptură vibra, ca o vioară,
În laudă și rugă, spre Domnul vieții mele.

9. Tu, Stâncă mea, răspunde: Chiar m-ai uitat?
 Căci iată
 Vrăjmașul fără milă mă calcă și m-apasă.
 Că-s doborât de jale, de dorul Tău, nu-i pasă.
 „Unde ți-e Domnul?” zice, rânjind cu gura toată.
10. Bațjocura aceasta mă sfarmă până-n oase,
 Ca lama unei săbii. „Unde ți-e Domnul? Spune!”
 Așa îmi strigă-ntruna, cu vorbe veninoase,
 Dușmánul care-ncearcă, din veac, a mă răpune.
11. Tu, suflete, ignoră-! Stai tare-n rugăciune!
 Căci vom ajunge iarăși sub bolta Sfintei Case.
 Vom preamări pe Domnul, aduce-vom prinoase,
 Cu laude, cu lacrimi, cu psalmi și osanale.
 Noi, robii prea ferice ai mântuirii Sale.

Timișoara, 11 - 13 februarie 2021.

După 30 de ani de la primele stihuri, începute în martie 1991, aceeași vibrație animă Poetul, determinându-l să-și pună în slăvirea Domnului toată măiestria condeiului, să înalțe, în nume propriu, spre Yah Elohim, sublime cântece de laudă în sonoritățile cele mai rafinate ale limbii române literare.

Am identificat în *Jurnalul* dorcescian referiri la întreg traseul stihuirilor cuprinse în această antologie. Multe asemenea fragmente fac parte din volumul *Îngerul Adâncului. Pagini de jurnal*

(1991-1998). Însă aici voi cita o filă inedită, datată 27 martie 1991, un veritabil metatext, care atestă atât fascinația exercitată de *Psalmi* asupra Poetului, cât și acuitatea unei persuasive autoanalize, întreprinsă din mai multe perspective – psihologică, estetică, stilistică:

„Voi începe prin a nota indicibila senzație de bucurie și de deplinătate lăuntrică pe care am încercat-o aseară, exact la ora 21:15, gândindu-mă că a doua zi (azi, adică) voi începe versificarea *Psalmilor*. La 10:20, astăzi, m-am așezat la masă. Încă din zori am fost după cumpărături, apoi, revenind, mi-am făcut o cafea și, la 10:20, cum ziceam, am început lucrul. Am înaintat, slavă Domnului!, mai repede și mai bine decât îmi închipuiam. Dimineața am încheiat o primă redactare a *Psalmului 1*. După-amiază, deși îmi propusesem să nu revin la textul bază, n-am avut răbdare și am trecut la *Psalmul 2*. La această oră (18) e gata și varianta versificată a acestuia. Textul e cursiv, muzical, solemn. Mă întreb dacă n-ar trebui poate să aibă mai multă căldură. Mai multă căldură manifestă, evident. Dar endecasilabul rămâne totuși la rigoarea lui cam severă și rece. Nu-mi dau seama. Mă străduiesc însă să imprim căldura, vibrația spiritului, atât în lexic, cât și în sintaxă. Oricum, sunt abia la cei dintâi pași. Dar drumul e fascinant”.

O prezentare edificatoare a modului cum s-a desfășurat, sub imperativ duhovnicesc și artistic, procesul de versificare a celor trei cărți biblice și a *Rugăciunii regelui Manase* – întins, poate deloc întâmplător, pe durata a șapte ani – ne oferă Eugen Dorcescu în cea de-a treia secțiune a cărții. Aici am preluat, din dorința de clarificare a importanței pe care scriitorul a acordat-o tălmăcirilor sale, un capitol din *Poetica non-imanenței* (Editura Palimpsest, București, 2009, p. 217-231), intitulat *Mărturia stihuitorului*. Acesta vine, fără îndoială, în sprijinul istoriei literare, întrucât scriitorul își evaluează obiectiv, cu o formidabilă detașare și cu o extraordinară pricepere, rezultatele unui proiect spiritual concretizat într-o izbândă literară de netăgăduit. În același timp, însuși se situează într-o tradiție a poezilor care au avut inițiativa de a versifica *Psalmi*. Nu și *Ecclesiastul*. Nici *Pildele*. Nici *Rugăciunea regelui Manase*.

*

Religia, în accepțiunea etimologică a termenului, aceea de relaționare a umanului cu divinul, este pilonul central al creației dorcesciene. Preocupat de statutul ontologic al unui poet (mistico)-religios și de tema generică a

poeziei acestuia, Eugen Dorcescu își mărturisește clar crezul în al doilea volum al *Jurnalului* său, intitulat *Adam. Pagini de jurnal – 2000-2010* (Editura Mirton, Timișoara, 2020):

„... un poet important nu scrie despre om: privit în sine, omul e prea mărunț pentru a fi subiectul unei mari poezii; ... un poet important nu scrie despre Dumnezeu: om fiind, nu-L poate cuprinde și, închipuindu-și că poate, cade în trufie, ratându-și poezia. Un poet important scrie despre *relația* (tainică) dintre Dumnezeu și om (ca făptură). Despre misterul acestei relații, despre drama și splendoarea ei. Astfel, poezia lui e și adevărată, și profundă, și perenă” (p. 14).

Secțiunea de *Poeme originale*, juxtapusă stihurilor, găzduiește douăzeci și șapte de texte lirice inspirate de episoade sau personaje din *Biblie*, de trăiri mistice sau de participarea autorului la viața religioasă a comunității ortodoxe românești. Alături de stihurile cărților biblice, poemele originale oglindesc orizonturile metafizice ale unui *Poeta doctus*, aflat în elita liricii românești de astăzi.

În esență, *Biblicele*, în configurația pe care am stabilit-o în colaborare cu Eugen Dorcescu, reafirmă atașamentul autorului față de *Marea Carte* (unica, în accepțiunea ce i-o acordă Poetul,

mai cu seamă în anii din urmă), constituind un act liric de slujire a lui Dumnezeu, „în cele trei ipostasuri”: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, de către un cavaler (ioanit, templier, scrib), „rob la un singur Stăpân”, cum se autodeclară fericit.

Asimilarea valorilor biblice, inerentă unei „ființe întru mântuire” (definiția omului, în viziunea lui Eugen Dorcescu), slăvirea/adorarea Atotputernicului, dar și venerația pentru David, pentru Solomon, admirația față de pocăința rătăcitului rege Manase stau la baza unui proiect nobil: acela de a-i aduce cititorului, în tiparele consacrate ale poeziei, într-un limbaj de rară expresivitate, mesaje viguroase, educative, de inspirație/sorginte divină.

Eugen Dorcescu nu ne oferă chiar o *Psaltire*, ci o suită de șaptezeci și unu de psalmi, versificați în stil clasic, într-un limbaj solemn, cu inserții neologice, reliefând caracterul imuabil al *Cântecelor de slavă* și posibilitățile nelimitate de a le enunța oricând și oriunde. În acest mod, Poetul i se alătură lui David și celorlalți psalmiști notorii, într-o admirabilă sincronie estetică.

La fel cum „moștenește” spiritul davidian, Poetul receptează și profunzimea *Ecclesiastului*, arătându-se pătruns „până în măduva oaselor” de luciditatea sa măreață, ce spulberă iluziile toate, însă lasă loc nădejzii. Gravitatea tonului sentențios, bărbătesc, regesc este redată în

versuri dramatice și maiestuoase. Dialogul subtil al stihuitorului cu *Qoheleth* este el însuși un semn de înțelepciune. Poetul își manifestă în subtext bucuria de a se supune Legii divine, de a o asuma, de a o preschimba în decizie existențială, în comportament creștin. *Ecclesiastul în versuri* a fost pus în scenă, sub forma unui memorabil recital, la Teatrul Național din Timișoara (10 aprilie 2001), în regia Mihaelei Lichiardopol.

Pildele versificate îl aduc pe Solomon într-o altă lumină. Tenta lor didactică este potențată de limbajul direct, de fluentă, ritm și rimă. Enunțurile hortative îmbracă forma unei poezii aparent simple, ușor de reținut. În fapt, *Pildele în versuri* sunt discursuri morale, reglementări ale conduitei creștine, derivate din porunci, dirijate de înțelepciunea dobândită de Solomon de la Dumnezeu, în urma unei impresionante rugăciuni. Multe dintre proverbele lui Solomon sunt sintetizate într-o singură pildă lirică. Alteori, se strecoară, printre acestea, axiomatice creații dorcesciene.

Versificarea *Rugăciunii regelui Manase*, trădând empatia, într-o pocăință, cu acela care, cunoscându-și fărădelegile, îngenunchează cu inima în fața Domnului, este o capodoperă a genului.

Ce au însemnat toate acestea pentru Poet reținem dintr-o confesiune referitoare la stihuri și la unele dintre cărțile sale de poezie metafizică:

„... Mă bucur că Dumnezeu mi-a dat har și putere să stihuiesc *Psalmii (Tehillim)*, *Ecclesiastul (Qoheleth)* și *Pildele (Mishle)*. Mi-am împlinit, astfel, rostul și i-am dat vieții mele sens, zbor, țel, lumină, duh, conținut. Dumnezeu-Tatăl, Fiul (*Jeshua Hanozri Wumelech Haiehudim*) și Duhul să vegheze cu bunăvoință asupra noastră și de acum înainte!

*

Nu-mi imaginez cum s-ar putea trăi altfel. *Psalmii în versuri* sunt cartea Paradisului meu lăuntric. *Cronică* și *Abaddon* – cărțile Infernului meu interior. *Ecclesiastul în versuri* e concluzia existențial-artistică la care am ajuns. Dar *Pildele în versuri* ce reprezintă?

*

Ce spun prin *Pilde*? Ele sunt dreptarul meu în această vale, în acest provizorat, acceptabil adesea, frumos uneori, insuportabil mai totdeauna” [*Îngerul Adâncului. Pagini de jurnal (1991-1998)*, Editura Mirton, Timișoara, 2020, p. 511, sub data de 13 mai 1998].

Critica de specialitate s-a referit prea puțin la *Biblice*, deși Eugen Dorcescu este perceput drept „unul dintre cei mai importanți poeți ai sentimentului religios de azi” (Iulian Boldea, „Apostrof”, 2/2008). Întâietate absolută are cuvântul-recomandare al lui Valeriu Anania, devenit text de coperta a IV-a, în ambele ediții ale *Biblicelor*.

O cronică elogioasă i-a consacrat volumului Constantin Stana. Acesta îl raportează pe Eugen Dorcescu la Dosoftei, dar și la mari poeți români, precum Arghezi și Goga. Se încumetă să îl compare chiar și cu David:

„Textul biblic original e stors până la ultima picătură. Temele și motivele poeziei psaltice, desăvârșit imnice, sunt, de asemenea, sleite în aluatul unei limbi fără cusur. Aburul sacru și parfumul biblic trimit la psalmii lui David. Lumina mistică e însă nouă și licărirea verbului e alta” (*Poezia ca inspirație divină*, în „Caligraf”, 6/2005).

Ion Pop, incontestabilul expert în cercetarea poeziei române, evidențiază valoarea literară a *Biblicelor*:

„«Poet religios» nu e, totuși, Eugen Dorcescu, în sensul limitat-convențional al calificativului, ci mai degrabă unul al stării de religiozitate, în sens goetheean-blagian. Adevărata religiozitate poetul o transmite, însă, prin intermediar

biblic, în excelențele transpuneri în versuri ale *Psalmilor* și *Eclesiastului*, unde sunt recuperate, cu o vigoare nouă, dexteritatea și rafinamentul articulărilor discursive din mai vechile poezii, cu echilibrarea deplină a cuvântului arhaic cu cel neologistic” (*Poezia lui Eugen Dorcescu*, în „Viața românească”, 3/2017).

La fel de convingător se arată a fi și Preot Dr. Ioan Bude, care, ca teolog, specialist în *Vechiul Testament*, are autoritatea și priceperea de a certifica, prin fraze peremptorii, calitatea excepțională a stihurilor dorcesciene din *Sfințele Scripturi*:

„Maestrul EUGEN DORCESCU a primit harisma (darul) «tălmăcirii limbilor», prin versificarea anumitor texte sacre din *Vechiul Testament*. Acestea însă au fost deja stihuite în tehnica specifică poeziei religioase ebraice, după reguli stilistice străvechi, constituite din paralelisme sinonimice, antinomice și antonimice, unele în distih, iar altele în tristih, poezie concepută pentru a fi cântată, atât vocal, cât și instrumental, sau chiar în acompaniament. Maestrul a primit această specială harismă filologică, dimpreună cu o altă harismă, a muzicalității interioare, atât de necesară, spre a «tălmăci» la perfecție imnologia biblică, în

general, și pe cea psalmică, în special, dintr-o limbă extrem de săracă în cuvinte – și mai ales în vocale –, într-o limbă europeană, extrem de vocalizată și de muzicală și cu un foarte bogat fond lexical, ca limba română. De la versificarea *Psaltirii* de către Mitropolitul Dosoftei și până în prezent, cu excepția unor firave încercări, nimeni n-a reușit o asemenea performanță și cred că, prea curând, nimeni nici nu va mai încerca măcar.

Așa se face că literatura română s-a îmbogățit, în mod real și substanțial, cu prețiosul volum antologic în versuri, cunoscut, de acum, sub denumirea de *Biblicele* lui EUGEN DORCESCU” (*Credință, onoare și misiune – scurt extras din spovedania unui Templier*, în „Timișoara”, 24 iulie 2020, p. 6).

*

Majoritatea poemelor originale de factură spiritual-creștină figurează deja în antologii (v. *Nirvana. Cea mai frumoasă poezie*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2015; *Sub cerul Genezei*, Editura Mirton, Timișoara, 2017) sau în volume recente de poezie (*Agonia caniculei*, Editura Mirton, Timișoara, 2019). Aceștia li se alătură și poeme foarte recente, nepublicate încă într-o carte de poezie, precum *Scribul* (2018), *Templierul* (care deschide primul volum al *Jurnalului* dorcescian), *Barbarii* sau *Montségur* (2020).

Creațiile lirice dorcesciene, vorbind, la

unison, pe muchie de diamant, despre relația omului – ființă finită – cu Dumnezeu, Ființă absolută, izvorăsc, rând pe rând, dintr-o sete neostoită de cunoaștere transcendentă, din tulburătoare întrezăriri ale luminii *de dincolo*, din visul perfecțiunii și al eternității, care animă și cutremură Poetul. Sunt poezii grave, impunătoare, majoritatea în „cadențe psalmice” (Nicolae Dabija), care se solidarizează și se reliefează reciproc, ca niște exponate de artă creștină „într-o lume în care și pentru care Dumnezeu există”. În ansamblu, acestea acreditează convingerea Poetului că poezia mistico-religioasă se naște dintr-o criză/trăire dramatică, atunci și numai atunci când, în sprijinul scriitorului, intervine divinul. Despre această viziune poetică a scris de curând Livius Petru Bercea, care, după o temeinică analiză a considerațiilor despre poezie din *Jurnalul* dorcescian, a concluzionat:

„Risc să afirm că și divinul devine «perceptibil» prin trăirea lui intensă. E tocmai exemplul lui Eugen Dorcescu” [v. *Repere la o (po)etică biblică*, articol aflat sub tipar la revista „Tabor”].

Confluente cu stihuirile biblice, *Poemele originale* rezonează cu marile întrebări existențiale ridicate de *Sfânta Scriptură*:

„Orizontul spiritual al poeziei vine din atingerile cu textele *Bibliei*, din mesajul altor texte sacre, din cărțile fundamentale ale umanității. *Biblia*, pentru Eugen Dorcescu și pentru cei care înțeleg, nu este o carte religioasă, este una a adevărului, una a vieții și a morții, a efemerului și a eternității. Toate în echilibru ținute de Iisus, ca punct fix în univers” (Constantin Stancu, *Sub un tavan de fulgere*, în „Vatra veche”, nr. 1, 2018).

Non-imanența, metafizica, transcendența, abisalitatea depun mărturie despre un univers dorcescian ocupat în integralitate de Dumnezeu. Relația eului cu Atotputernicul (a ființei cu Ființa) ocazionează epifanii, proiecții simbolice, meditații, care îmbogățesc, consolidează și conferă adâncime lirismului Poetului timișorean, accentuându-le, deopotrivă, creației și autorului, emoția și rațiunea, fervoarea și sobrietatea, anvergura națională și internațională a mesajelor. Eugen Dorcescu este statornic, dar nu monoton, înaintează pe căi multiple, pline de lumină, în credință și în slujirea artistică a Domnului. Devotamentul său este cel al unui cavaler din oștirile lui Dumnezeu, care își face datoria până la capăt. De aceea, își reiterează, de câte ori se ivește prilejul, sacrul legământ, în termeni poetici elevați, în structuri arhetipale, în coordonate semantice echivalente. Fidelitatea și dragostea față de *Cel ce este* sunt izvoare de speranță,

conferă „sens și țel” umilei existențe a Poetului.

Tema biblică este cea mai fertilă și mai înălțătoare în creația dorcesciană. Ea irigă edificiul realizat de Eugen Dorcescu în cinci decenii de activitate literară, răstimp în care, cu harul său, cu truda sa, acesta a înzestrat literatura română – nu exclusiv, ci predilect – cu o poezie spirituală de mare profunzime și eleganță, racordată la expresivitatea limbii literare actuale, dar păstrând, într-o remarcabilă balanță, și frumoasa limbă a începuturilor literaturii române, ale cărei temelii au fost așezate, de atâtea veacuri, în Biserica neamului.

MIRELA-IOANA DORCESCU

I. STIHURI DIN SFINTELE SCRIPTURI

Prolog

*N-a fost cu neputință. N-a fost greu.
Aseară am vorbit cu Dumnezeu.
La fel de clar, de simplu, de senin,
Cum ai tăifăsuși cu un vecin...
E drept că El tăcea. Sau, mai curând,
Iradia în fiecare gând,
În fiecare șoaptă și impuls,
În fiecare zbatere de puls.
Doar eu grăiam. Și iată că, treptat,
Discursul spre tăcere s-a mutat,
Tăcerea s-a umplut de sens și țel,
Tăcerea era drumul către El.
Așa-I vorbeam. Spunându-I tot, deschis.
Așa-I vorbeam: Abis lângă abis.*

PSALMII¹**1**

1. PREAFERICIT BĂRBATU²-nțelept ce nu se duce
La sfatul celor care fac răul. Nu se-oprește
Pe calea celui care păcatul făptuiește
Și nici nu clevetește batjocuri la răscruce.
2. Ci-și află desfătarea doar în divina Lege.
La ea, și zi, și noapte, gândește și se-adapă.
3. Asemeni e cu pomul ce crește lângă apă
Și care n-are roade și frunzele betege.
4. Or, nu-i așa cu-aceia ce au la suflet răul!
Ei nu pot sta-n picioare la dreapta judecată.
5. Cu cei cinstiți nu-i afli alături niciodată,
Ci, ca pe-o biată pleavă, îi risipește hăul.
6. Căci Domnul știe bine cărarea orișicui –
Pe drept îl ocrotește; cel rău era și nu-i.

¹ Ebr. *Tehillim*, תְּהִלִּים („cântări de laudă”). Termenul *Psalmi* își are originea în gr. *psalmoi*, Ψαλμοί („cântăriacompaniate de harpă”).

² Exordiu celebru (Μακάριος ἀνὴρ, *Beatus vir*), care face din *Psalmul 1* (asociat, eventual, cu *Psalmul 2*) o foarte semnificativă Introducere la *Psaltire*. Cf. și, în *Les Saintes Écritures*, 1995: Lit.: „Ô le **bonheur** de l'**homme**”. Hébr.: *'ashré ha'ish*.

2

1. De ce se-ațâță neamurile oare
Și poartă-n cuget doar deșertăciuni?
2. O, împărați și domnitori nebuni!
Țin sfat. Cu Domnul vor să se măsoare,
Cu Unsul Său, spunându-și: „Este frânt
3. Oricare lanț, oricare legământ”.
4. Surâde Cel ce-n ceruri locuiește.
Își bate Domnul joc de zarva lor.
5. Și, în mânia Lui, îngrozitor,
Cutremurându-i, astfel le vorbește:
6. „Pe Împăratul Meu l-am uns chiar Eu
Peste Sion”. Iar Unsul zice: „Iată,
7. Vestesc decretul Său în lumea toată”.
8. Căci zis-a Domnul: „Tu ești Fiul Meu!
Azi Ți-am dat viață, astăzi Te-am născut.
9. Pământuri și popoare Te așteaptă.
Toiag de fier ținând în mâna dreaptă,
Le vei sfărma ca pe un vas de lut”.
10. Deci, rege, tu, fii înțelept și blând!
Și tu, judecător, fii învățat!
11. Pe Domnul să-L sluiți neîncetat
Și să gustați plăcerea tremurând.

12. Cinstire dați-I Fiului. Acel
 Ce poate într-o clipă să vă piardă.
 Mânia Lui e-o arzătoare joardă.
 Și fericiți sunt cei ce cred în El.

3

1. O, Doamne, ce mulțime de vrăjmași!
 Ce gloată a venit să mă-mpresoare!
2. Își zic, cuprinși de bucurie mare,
 Că n-am scăpare-n Tine, că mă lași...
3. Dar Tu în jurul meu ești ca un scut,
 Ești slava mea, luminează-mi cerni pe frunte.
4. Te chem, Te strig, și Tu, din sfântul munte,
 Îmi dai răspuns, la fel ca la-nceput.
5. Mă culc, adorm și mă deștept, căci Domnul
 E sprijinul meu tare. Și nu mi-i
6. Teamă de mii și zecile de mii
 Care-mi pândesc și-mi împresoară somnul.
7. Ridică-Te! Întoarce-mă la viață!
 Lovește-i peste față pe vrăjmași,
 Zdrobește dinții lor mârșavi și lași,
 Împrăștie-i în pulbere și ceață...
8. Mântuitor e Domnul. Stă de pază –
 Pe-aleșii Săi îi binecuvântează.

4

1. Răspunde-mi când Te strig! Fă o minune!
Salvează-mă din strâmtorări și chin!
Ai milă, când Te chem. Spre Tine vin
Cu inimă, și gând, și rugăciune...
2. Voi, muritori, cât veți batjocori
Mărirea mea? Răspundeți: Câtă vreme
Veți îndrăgi insulte și blesteme,
Nimicnicii, minciuni și nerozii?
3. Atât să știți: că Domnul Își alege
Pe-acela care-L teme. Pe acel
Ce strigă cu nădejde către El.
4. Deci, viețuiți în dragoste și Lege.
5. În clipe de tăcere și odihnă,
În inimă adânc să cugetați –
Dreptatea făptuiți, încredințați
Că Domnul vă va da belșug și tihnă.
6. Mulți zic: „Cine ne poate arăta
Ce-i fericirea?” Însă eu spun iară,
Cum am mai spus: Fă, Doamne, să răsară
Lumina Feței Tale peste țară
Și peste orice om lumina Ta!
7. Tu bucurii îmi dai cum nu-s acele
Ce nasc din grâu, din fructe și din vin.
8. Mă culc și-adorm, pacific și senin,
Căci Domnul e tăria casei mele.

5

1. Îndură-Te către cuvântul meu,
O, Doamne, și alungă-mi disperarea!
2. Auzi-mi rugăciunea și chemarea,
Tu, Împărat, și Domn, și Dumnezeu!
3. Ascultă-mi, Doamne, glasul dimineța,
Căci eu din zori Te strig și Te aștept.
4. Tu ești Stăpânul bun și înțelept,
Cel rău în fața Ta și-ascunde fața.
5. Cei îngâmfați, acum și-ntotdeauna,
Nu-Ți stau-nainte. Cei nelegiuți
De ura Ta au parte. Nimiciți
6. Vor fi toți cei care-ndrăgesc minciuna.
7. Pe ucigaș, pe-nșelător nu-i lasă
În voie Domnul. Însă eu, oricând
Mă-nchin spre templul slavei tremurând –
Să mă primească-L rog în sfânta-I casă.
8. Condu-mă, Doamne, Tu, întru dreptate
Din pricina mulțimii de vrăjmași.
Așază neted drum sub bieții-mi pași,
9. Căci vorba lor și gândul nu-s curate.
Adâncul lor e un abis de ură,
Gâtlejul lor, un turbure mormânt.
Rostesc mereu lingușitor cuvânt,
Cu glas mios și otrăvită gură.

10. Lovește-le în plin vinovăția!
Să cadă chiar prin țelurile lor,
Păcatele să-i poarte ca un nor,
Căci Ți-au uitat puterea și mânia!
11. Atunci acei ce se încred în Tine
Vor prinde iar la inimă, văzând
Că-i ocrotești. Și vor purta în gând
Numele Tău cu sunete divine.
12. Tu celui drept dai binecuvântare.
Îi ești putere, scut și-mbărbătare.

6

1. O, Doamne, blând îmi fii, nu mă muștra
Și nu mă pedepsi-n mânia Ta!
2. Mă ofilesc, ai milă! Iată, plâng
Și oasele îmi tremură, se frâng.
3. Mi-e sufletul cumplit de tulburat...
Tu, până când, o, Doamne?... M-ai uitat?
4. Întoarce-Te, fă-mi sufletul ușor!
Mă mântuiește! Fii îndurător!...
5. Căci morții nu își mai aduc aminte
De Tine, să Te laude, Părinte...
6. M-am istovit de suferință. Gem
Întreaga noapte-n beznă și Te chem.
Scăldându-mi așternutu-n lacrimi grele,
7. Am ochii arși de veghe și de jele,
De ura urzitorilor de rele.

8. Plecați, îndepărtați-vă, acei
Ce mă urâți, nemernici și mișei!
Căci Domnul glasul meu l-a auzit,
9. Chemarea, rugăciunea mi-a primit
Și iată-mă, prin Domnul, izbăvit!
10. Sunt risipiți și pier de lângă mine
Dușmanii mei, în spaimă și rușine.
O, Cel Etern! Salvarea-i doar la Tine...

7

1. În Tine numai, Dumnezeuul meu,
M-am bizuit. Ci dă-mi acum scăpare
De cel care-ar dori cu-nverșunare
2. Să mă sfâșie, cum sfâșie-un leu,
Ce-nghite hălci și nicio teamă n-are.
3. Dacă am greșit cuiva, de-am făptuit
Fărădelege, dacă am răsplătit
4. Cu violență pe cel pașnic (însă
Chiar eu eram acel cu fața plânsă
Care-a iertat pe cel ce l-a lovit!),
5. Atunci vrăjmașii mei să m-asuprească,
Viața să mi-o culce la pământ,
Să-și afle jos, în pulbere, mormânt
Prea trecătoarea-mi slavă pământescă!

6. Scoală-Te, Doamne, în mânia Ta!
Răspunde-le potrivnicilor mei!
Trezește-Te! Ajută-mă! Pe ei
La judecată cheamă-i! Nu-i ierta!
7. Popoare, seminții să Te-nconjoare,
Să le domini de sus, din infinit.
8. La judecată Domnul a venit.
Sentința Lui aștept cu-nfiorare,
Cu freamăt, dar și cu nădejde mare,
Căci sunt nevinovat, neprihănit...
9. Ah, stinge, Doamne, toată viclenia
Și întărește, Doamne, pe cel drept!
Tu ne cunoști și inima din piept
Și ne îngădui, blând, nimicnicia.
10. În Dumnezeu e scutul meu. În Cel
Ce mântuiește inima curată.
11. El face înțeleaptă judecată,
Severă judecată. Fiindcă El
12. Pe cel viclean și crud, de nu se-ntoarce,
Cu lungi săgeți îl ceartă, și cu arce,
13. Cu spini de foc și moarte, fel de fel.
14. Iată, cel rău se zbate să conceapă
Păienjeniș de intrigi și minciuni.
15. Deschide gropi, închipuie genuni
Și-apoi se prăbușește el în groapă.
16. Asupra lui întreaga-i răutate
Și violență cad. Și-l nimicesc.

17. Ci eu pe Dumnezeu Îl preamăresc.
Numele Lui sublim, nepământesc
Îl cânt. Și infinita Sa dreptate.

8

1. Numele Tău, o, Doamne, cât e de minunat!
Nu-L poate nici cuprinde, nici absorbi
cuvântul.
Cu slava-Ți deopotrivă cutreieră pământul
Și slava Ta deasupra de cer s-a ridicat.
2. Neprihănite glasuri Te laudă în cor
Și fac pe cei potrivnici și-nverșunați să tacă.
Astupi astfel și gura, și inima opacă
A insului cu suflet viclean, răzbunător.
3. Când bolta o contemplant, eterica-Ți lucrare,
Nocturnul cer cu aștri de foc împodobit,
4. Îmi zic: Ce este omul, la el de Te-ai gândit?
Ce-i el, să-l iei în seamă, să-l ai în
cercetare?
5. Aproape ca pe îngeri l-ai pus și prețuit
Și-ai înecat în gloriei făptura-i pieritoare.
6. L-ai înălțat în cinste, i-ai dat în stăpânire
Tot lucrul mâinii Tale. Sub talpa lui ai pus
7. Și oile, și boii, și pasărea de sus,
8. Și fiarele, și peștii zvâcnind ca o sclipire...

9. Numele Tău! Ce tainic și ce mirific este
Pe-ntinderea de humă și-n mărirele celeste!

9a

1. Inima mea, întreaga mea ființă
Vor lăuda pe Cel Etern, spunând
Minunile-I oriunde pe pământ.
2. Căci El mi-e bucurie, biruință,
Numele Lui Îl venerez și-L cânt:
El, Cel teribil. Și, la fel: Cel blând.
3. Dușmanii s-au retras și au căzut
În fața Ta. Și vor cădea mereu.
4. Căci Tu mă aperi, Dumnezeul meu,
Tu, nepărtinitor și nevăzut!
5. Popoare cerți, îl mustri pe cel rău,
Țărână-i amintirea lor, și scrum.
6. Vrajmașii mei? Ruine sunt acum,
Uitate, fumegând sub brațul Tău.
7. Dar Domnul, veac de veac, împărățește
Pe tronul purității. Judecând
8. Și indivizi, și neamuri, rând pe rând,
Spunându-le că nu-s decât pământ,
În timpul care crește și descrește.
9. Domnu-i scăparea celui asuprit
E adăpost la vreme de durere.
10. Cel ce-Ți cunoaște numele nu piere,
Cel ce Te strigă nu e părăsit.

11. Cântați, deci, psalmi puterii demiurge
Din Muntele Sion. Și, printre nații,
Mirabilele-I fapte laudați-I!
12. Căci El răzbună sângele ce curge
Și nu abandonează întristații.
13. De mine, Doamne, bietul, fie-Ți milă!
Mă sting de ura celor plini de ură –
Smulge-mă, Doamne, din a morții gură,
14. Să crească iarăși vocea mea umilă
La porțile Sionului, dând știre
Că doar în Tine este mântuire.
15. Popoare-ntregi se surpă, cad în groapă,
În șanțul ce-l săpaseră altóra.
Aceasta este soarta tuturor
Ce curse-ntind, și lațuri. Și nu scapă.
16. Căci Domnu-neacă punerea la cale
În chiar veninul uneltirii sale.
17. Se vor întoarce, deci, în casa morții
Cei răi, cei ce-au uitat pe Dumnezeu –
18. Va izbândi cel ce-a sperat mereu,
Vor izbândi toți urgisiții sorții.
19. Judecă, Doamne, neamuri și popoare,
Să nu se-ngâmfe omul de pământ.
Cutremură-i! Să afle toți că sunt
Doar oameni: seminție muritoare!

9b (10)

1. De ce rămâi atâta de departe?
De ce Te-ascunzi la vreme de alean?
2. Iată, cel rău îl prinde pe sărman
În lațu-ntins și îl prăvale-n moarte.
3. Cel rău dorințele-și exhibă. Minte.
Se laudă. Declară că-i ateu,
4. Zicând: „Nu pedepsește Dumnezeu...”
Aceasta este tot ce are-n minte.
5. Prosper, și ghiftuit, și plin de sine,
Pe Legea Ta nu pune niciun preț.
Potrivnicii-și măsoară cu dispreț.
6. Își spune: „Nu mă clatin, totu-i bine
Și bine va rămâne, vieți de vieți,
Pentru urmașii mei și pentru mine”.
7. E plină gura lui de răutate,
De bléstem, de-nșelări și nedreptăți.
8. La pândă stând, prin sate și cetăți,
Lovește pe cel pașnic pe la spate.
9. Din ucigașa lui ascunzătoare
Pe cel fără de sprijin urmărind,
Ca unui leu privirile-i se-aprind.
Căci vrea să-l prindă-n laț, să-l înfășoare,
10. Să-l sfășie, icnind și mormăind,
Ca fiarele, curbat, cu prada-n gheare.

11. Își zice: „Domnul uită. Își ascunde Privirile”. Tu, Doamne, să-Ți întinzi
12. Apărătorul braț spre suferinzi,
Spre întristații lumii de oriunde.
13. De ce nelegiuitul să defaime
Pe Dumnezeu? Să creadă el că nu
Îl pedepsești? Când, dimpotrivă, Tu
14. Nu-i vei uita pe cei cuprinși de spaima.
O, Doamne, ia în seamă cauza lor!
În Tine cred cel fără de-ajutor,
Cel urgisit, cel slab și cel sărman.
15. Zdrobește brațul crudului tiran
Și judecă nelegiuirea lui –
Acum, cât e; că poate mâine nu-i!
16. Stăpân e Domnul pe pământ și-n cer.
Popoarele ca ierburile pier.
17. Or, Dumnezeu aude pe cel blând.
Îi întărește inima. Și strică
18. Vicleanul plan. Să nu stârnească frică
Omul de scrum, făptura de pământ.

10 (11)

1. În Domnu-mi pun încrederea. Cum oare
Puteți să spuneți sufletului meu:
„În munte fugi, ca pasărea?” Ci eu

2. Știu că cei răi așteaptă la strâmtoare,
Cu arcul pregătit, pândind mereu,
În beznă, pe cel pașnic să-l doboare.
3. Când temelia șovăie și cade,
Ce poate face omul cumsecade?
4. În templul sfânt e Domnul. Templu sfânt,
Ce domină și ceruri, și pământ.
Și ochii Lui privesc. Și pleopa Sa
Nu încetează a ne cerceta.
5. Cel drept e pus adesea la-ncercare.
Însă cei răi și dușmănoși găesc
6. Divină ură, foc dumnezeiesc –
Aceasta-i cupa lor nimicitoare!
7. Căci Domnu-i drept, lucrează-ntru dreptate.
Cei drepti Îl vor vedea-n eternitate.

11 (12)

1. Salvează-ne! Evlavia s-a dus.
S-a dus credința dintre muritori:
2. Sunt mincinoși, perfizi, lingușitori,
Nu spun cinstit, deschis, ce au de spus.
3. Dar Domnul buzele înșelătoare,
Limba trufașă le va nimici,
4. Zdrobind pe cei ce zic: „Vom birui
Cu graiul nostru plin de viclenii.
Cine-i stăpân pe viața noastră oare?”

5. „Acum mă voi scula”, rostește Domnul,
„Să-l apăr pe sărac, pe asuprit,
Pe cel ce-a suspinat neauzit –
Voi proteja și veghea lui, și somnul”.
6. Cuvinte sacre, drepte și curate,
Argint de șapte ori trecut prin foc!
7. Da, Tu îi știi pe cei fără noroc
Și-i vei păzi de orice strâmbătate.
8. Când oameni de nimic comandă jocul,
Nelegiuții mișună-n tot locul.

12 (13)

1. M-ai dat de tot uitării? Până când
Îți vei întoarce de la mine chipul?
2. Chiar nu m-auzi și nu mă vezi strigând?
Cât timp mă vei lăsa să mă frământ,
Cum se frământă-n albie nisipul?
Căci cel viclean m-abate la pământ
Și-mi stoarce toată forța, ca polipul.
3. Privește-mă, deci, Doamne, și-mi răspunde!
Dă ochilor lumină, să nu mor.
4. Vrajmașul să nu zică tuturor:
„L-am biruit. S-a stins. Nu e niciunde!”
Potrivnicii să nu exulte, când
Vedea-vor că mă clatin, tremurând...

5. Eu doar în Tine cred. Numai în Tine.
În îndurarea Ta. Tu mă susții.
Alung tristeți, angoase și stafii,
6. Spre-a Te cânta și om întreg a fi!
Căci Tu ești Adevăr, Frumos și Bine.

13 (14)

1. Nebunu-n nebunia lui își spune:
„Nu este Dumnezeu!” Semenii mei
Sunt toți stricați, nevolnici și mișei.
Se zbat într-o demonică genune.
2. Din înălțimi, de sus, din empireu,
Privește Domnul: E vreunul oare
Ce vrea să înțeleagă? Unul care
Îl caută cumva pe Dumnezeu?
3. Nu! Toți s-au rătăcit și n-au habar
De ce țărâni lor i se cuvine.
Niciunul nu se-ndreaptă către Tine.
Niciunul! Chiar niciunul! Nimeni chiar!
4. „Cum îndrăznesc nelegiuții oare
Să prade, înjosind poporul Meu?
Să-l frângă, cum frânger pâinea, să-l doboare,
Să uite-a invoca pe Dumnezeu?”
5. Dar, ca sub plug, sub spaimă se aștern!
Căci Domnul stă alături de cel drept.

6. Săracul, luat în răs, e înțelept,
Fiindcă Stâncă lui e Cel Etern,
E Sfântul de pe-al cerurilor tron...
7. O, de-ar veni salvarea din Sion!
Poporu-ntreg nădăjduiește-n El.
Când va voi să-l mântuie deplin,
Să-l scoată din robie și din chin,
Ce vesel fi-va Iacob! Cât de plin
De bucurie fi-va Israel!

14 (15)

1. În cortul Tău cine-o să locuiască,
O, Doamne? Și-n sfințenia deplină
A muntelui Tău sacru, în lumină?
2. Acela doar ce vrea să făptuiască
Numai dreptate, cel fără de vină,
Cel cu vorbire sinceră, firească.
3. Asemenea, cel ce, nicicând, nu are
În graiul lui cuvinte dușmănoase,
Pe semeni nu-i jighește, nu-i descoase,
4. Dar pe cel rău îl vede cu oroare,
Cinstire dând purtării cuvioase.
În veci el nu-și reneagă jurământul,
Chiar de i-a fost spre pagubă cuvântul.
5. Nu ia dobândă. Nu primește mită,
Pe cel cinstit la moarte să-l trimită.
Cel ce străbate scala asta toată
Nu-și va-ntina mărirea niciodată.

15 (16)

1. Păzește, Doamne, viața mea! Căci eu
În Tine mă încred. Și zic întruna:
2. Tu ești și Tu vei fi Stăpânul meu
Și bucuria mea întotdeauna.
3. Oamenii sfinți, toți semenii pioși
Plăcere-mi fac. În ei am desfătare.
4. Dar idolii sporesc. Și-aceia care
Li se închină, ca din minte scoși.
Oroare am de jertfa-nsângerată!
Nume de idol? Nu-l rostesc vreodată.
5. Căci Domnu-i partea mea de moștenire.
El e paharul meu și sorțul meu –
6. Moșia mea e Însuși Dumnezeu!
Ea îmi rodește-n suflet fericire.
7. Pe Domnul binecuvântează! Îmi este
Sfătuitoare în vremurile-aceste.
Oricât m-ar prinde-n neagra-i apă somnul,
Până și noaptea inima-i la Domnul.
8. Mereu sub ochii mei este Cel Veșnic:
Lucește-n bezna lumii, ca un sfeșnic.
La dreapta mea fiind, nimic nu-mi pasă.
Căci Cel Etern să lunec nu mă lasă.
9. Inima mea se bucură, tresaltă,
Și spiritul-n planarea lui înaltă,
Și trupul chiar, cu ele laolaltă...

10. Căci nu-mi vei da Tu sufletul să piară
În locuința morților. Și, iară,
Nu vei lăsa-n telurica genune
Cel drag al Tău să vadă stricăciune.
11. Ci, dimpotrivă, limpedea cărare
A vieții-o să-mi arăți. Doar bucurie
Revarsă fața Ta în veșnicie.
Și dreapta Ta – balsam și desfătare.

16 (17)

1. La strigătele mele ia aminte
Și pricina mi-ascultă, că e dreaptă.
Ființa mea și ruga mea Te-așteaptă.
Auzi-miperatele cuvinte!
2. Dreptatea mea aș vrea să-Ți stea-nainte,
S-o drămuie privirea-Ți înțeleaptă.
3. Nimic viclean nu vei găsi, Părinte,
Oricât m-ai încerca. În gând, în fapte,
În plină zi sau în adânc de noapte:
Căci ce rostesc, aceea port în minte...
4. Urmând porunca Ta, nu am de-a face
Cu oameni violenți, ieșiți din fire –
5. Pe drumul Tău umblând cu neclintire,
Picioarele-mi sunt tari. Și merg în pace.

6. Te strig și Tu m-ascultă. Ce fericire!
Ajung la Tine vorbele-mi sărace...
7. Arată-ne splendorile-Ți divine
Tu, care niciodată nu îi lași
În mâna sângeroșilor vrăjmași
Pe toți acei ce se încred în Tine.
8. La fel ca pe-ale ochilor petale
Păzește-mă! Păzește-mă oriunde.
Nu mă zvârli ororii. Mă ascunde,
Sub umbra dulce-a aripilor Tale,
9. De-ncercuirea crudă și perfidă
A celor care vor să măucidă.
10. Cu inima-ncuiată de osânză,
Ei au otravă-n gură și în rânză,
Rostesc doar vorbe pline de trufie.
11. Mă-nvăluie, cu pasul și cu gândul,
Mă împresoară-n taină, stau la pândă,
Cu ochi aprinși, sticlind de viclenie,
Spre a mă face una cu pământul!
12. Ca fiara infernală și flămândă,
Ca leul, care sare și sfâșie.
13. Ridică-Te, o, Doamne! Ieși în fața
Dușmânului. Doboară-l în țărână!
Întâmpină-l cu sabia în mână
Pe cel care-ar dori să-mi frângă viața.

14. De oamenii acestei lumi mă rupe
Cu brațul Tău. Aici își au ei partea.
Le dai bucate bune, vin în cupe,
Și când, într-un sfârșit, i-ajunge moartea,
Copiilor, nepoților le lasă
Ce-a prisosit la-mbelșugata masă.
15. Dar eu, nevinovat, vedea-voi fața
Celui Etern. De la trezire încă
Mă soarbe-n ea lumina Ta adâncă.
Precum năierul izbăvit pe-o stâncă,
Așa mă află-n rugă dimineața.

17 (18)

1. Tăria mea, o, Doamne, Te iubesc!
2. Tu, Stânca mea, puternică cetate!
Liberatorul meu dumnezeiesc!
Scut și-adăpost, salvare și dreptate,
Înaltul turn în care viețuiesc!
3. Strig: Domnul fie lăudat! Și iață
Vrăjmașii cad ca iarba secerată.
4. Cuprins eram de lanțurile morții,
Nelegiuirea-n valuri mă lovea.
5. Șeolul se ivise-n fața mea,
Pusese moartea laț în pragul porții.

6. Atunci, în negrăita strâmtorare,
Pe Domnul L-am strigat. Și Dumnezeu
A auzit din ceruri glasul meu
Și a răspuns la tragica-mi chemare.
7. S-a zguduit pământu-n lung și-n lat
Și munții s-au clintit din temelie –
Căci Domnu-n nesfârșita Lui mânie
I-a cercetat. Și i-a cutremurat!
8. Din nara Lui curgeau nori mari de fum,
Un foc nestins zvârlea din sfânta-I gură,
Cărbuni încinși, văpaie și arsură –
9. Și ceru-a aplecat, făcându-l drum.
A coborât din ceruri. Sub picioare
Avea oceanul negurii, sublim.
10. Călătorea, zburând pe-un heruvim,
Pe aripile vântului, ușoare.
11. Tenebre-L înveleau, imense umbre,
Asemeni unui cort. Jur-împrejur
Vârtej de nori se-nvălmășea obscur
Și palpita noian de ape sumbre.
12. Dar din splendoarea ce-I mergea-nainte
Norii fugeau, se destrămau, lansând
Potop de foc și grindini spre pământ –
Pedeapsă omenirii fără minte!
13. Cel Veșnic a tunat în vastul cer;
Deasupra lumii glasul Său răsună.
Suflarea Lui împrăștie și-adună
Cărbuni încinși și grindină de fier.

14. Cu lungi săgeți mi-a risipit vrăjmașii.
Cu fulgere le-a pus pe fugă pașii.
15. S-a dezgolit a râurilor vale
Și temelia lumii. La mustrarea
Celui Etern. La duhul și certarea
Și vuietul suflării nării Sale.
16. El brațul, din țăriile senine,
Și-a-ntins. Și din abis m-a ridicat,
17. De la dușmanul meu înverșunat
Și aprig, și mai tare decât mine...
18. În zilele nenorocirii mele,
Potrivnicii spre mine-au năvălit.
Dar eu în Cel Etern m-am sprijinit.
19. Iar El la loc senin și liniștit
M-a scos. Și m-a scăpat de orice rele.
El m-a salvat, fiindcă m-a iubit.
20. Cel Veșnic m-a tratat după dreptate,
Căci drept am fost și am rămas mereu.
Mâinile mele-s pururi nepătate,
21. Cărarea Sa, aceea-i drumul meu!
Da, n-am păcătuit lui Dumnezeu.
22. În tot ce-a hotărât stau neclintit
Și nu m-am rupt de ce-a orânduit.
23. Integru-am fost și temător de Lege
Și m-am păzit să fac fărădelege.
24. De-aceea, am și plată, și răsplată:
Mâinile mele-s pururi fără pată.

25. Tu, Cel Etern, ești blând cu omul blând,
Ești drept cu cine-i drept. Ești îndurat
26. Cu cel ce tot așa s-a arătat.
Dar pe fățarnic îl dobori curând.
27. Tu mântuiești poporul ce-i smerit
Și ochiul îl smerești, ce s-a trufit!
28. Făclie îmi aprinzi. Vei lumina
Adâncul meu și, cruntă, bezna mea.
29. Cu Tine, oastea-ntreagă o desfid,
Cu Tine nu mă tem de-armuri și zid...
Căci Domnul strică orice plan perfid.
30. Căile Lui desăvârșite sunt,
Cuvântul Lui – mult încercat cuvânt;
El, pentru cei ce cred, e scutul sfânt!
31. Căci mai există oare dumnezeu
Afară de Cel Veșnic? Iată, eu
O altă stâncă tare nu mai știu,
Afară de Cel care-i veșnic viu,
De Dumnezeul nostru și al meu!
32. Cel Veșnic în putere mă-nfășoară
Și drumul meu întru neprihănire.
33. Picioare-mi dă, subțiri, de căprioară
Și peste forturi nalte stăpânire.
34. La luptă mă-ntărește și mă cheamă,
Îmi pune-n palmă arcul de aramă.

35. Tu, Doamne, mi-ai dat scutul mântuirii
Și dreapta Ta mereu m-a sprijinit.
Te-ai îndurat de mine, m-ai mărit –
Prin Tine am smerenia măririi.
36. Drumul lărgești sub pașii mei. Și glezna
Nu-mi tremură, oricât de mare-i bezna.
37. Pe dășmani i-am gonit și i-am ajuns.
Nu mă întorc, 'nainte de-a-i zdrobi.
38. Sub tălpi îmi zac, nu se mai pot clinti,
Căci i-am culcat în lut și i-am străpuns.
39. Tu m-ai încins cu forța de-a lupta.
Vrăjmașii la picioare mi i-ai pus.
40. Cel care n-a fugit e-acum răpus
Și nimic e cel ce mă ura.
41. Strigau, dar nu-i scăpare de niciunde.
Strigau. Dar Cel Etern nu le răspunde.
42. Ca pulberea pe care-o bate vântul
I-am spulberat. Ca tina și pământul!
Striviți au fost sub sabia și suliți,
Cum calci sub tălpi noroiul de pe uliți.
43. M-ai scos din răzvrătiri și conspirații,
Stăpân m-ai pus peste mulțimi și nații.
Un neam ce nu-l știusese cere milă,
Cu voce rugătoare și servilă.

44. La cea dintâi poruncă, se grăbește
Și-mi dă răspuns umil. Mă lingușește.
45. Străinii-și pierd tăria, schimbă fețe,
Ies tremurând și goi din fortărețe,
Uitându-și uităturile semețe...
46. Viu este Domnul! Bindecuvântată
E Stânca mea! Mărire Celui care
E mântuirea mea nepieritoare.
47. M-a răzbunat. Puterea Își arată
Făcându-mă-mpărat peste popoare,
48. Scăpându-mă de-a dușmanilor ceată!
Pe cei care-mi stătuseră-mpotriva
I-ai pus sub brațul meu biruitor.
M-ai înălțat deasupra tuturor,
Eliberat de bruta agresivă.
49. De-aceea, Doamne, Te voi lăuda
Prin seminții și ginte și popoare,
Psalmi voi cânta, cuprins de adorare,
Numelui Tău, pentru dreptatea Ta.
50. Căci Cel Etern a hotărât să fie
Plin de-ndurare pentru unsul Său.
Victorie să-i dea în bătălie,
Pe David să-l ferească de-orice rău –
Și seminția lui, pe veșnicie.

18 (19)

1. Spun cerurile slava Domnului
Și-ntinderea – lucrarea mâinii Lui.
2. Ziua o spune zilei. Și, la fel,
Noaptea grăiește nopții despre El.
3. Acesta nu e un limbaj confuz,
Nu-s vorbe refuzate de auz,
4. Ci, dimpotrivă, zvonul lor străbate
Și-accentul lor pământurile toate.
Până acolo unde brațul Lui
A ridicat o casă soarelui.
5. Și soarele, asemeni unui mire,
Ce iese din odaia-i cu mărire,
Se-avântă într-a cerului tărie
Ca un erou cuprins de bucurie.
6. Răsare la un capăt. Și apune
La celălalt, pierzându-se-n genune.
Cine e-n stare, oare, să se-ascundă
De fața lui fierbinte și rotundă?
7. Fără cusur e Legea Domnului,
Ea-nviorează sufletul oricui.
Mărturisirea Lui se-adeverește,
Pe cei neștiutori înțelepțește.
8. Orânduielile-i sunt drepte. Ele
Încântătoare sunt inimii mele.
Poruncile Celui Etern sunt pure,
Străluminând privirile obscure.

9. Teama de Cel Etern este curată,
E veșnică, nu pierе niciodată.
Iar judecata Sa e-adevărată.
10. O, judecăți divine, minunate,
Decât grămezi de aur mai bogate!
Mai dulci decât e mierea de albină
Ce picură din faguri, la stupină!
11. Adoratorul Tău atent le-ascultă,
Căci cel ce-ascultă are plată multă.
12. Știe păcatul său vreun muritor?
O, iartă-mi-l pe-acela ce-l ignor.
13. Ferește-mă de oamenii trufași,
Sub dominarea lor să nu mă lași!
Atunci voi fi integru, zi de zi,
Păcate mari nu voi mai săvârși...
14. Primește-mi, Doamne, cu bunăvoință,
Cuvânt, și simțământ, și conștiință –
Tu, Cel Etern și Unic Dumnezeu!
Tu, Stânca mea, Liberatorul meu!

19 (20)

1. Să te audă Domnul în ziua de durere!
Numele Celui care îi este Dumnezeu
Lui Iacob să te aibă în grija Sa mereu;

2. Din templu să-ți trimită-ajutorul ce vei cere
Și, din Sion, putere să-ți dea când ți-e mai greu.
3. De jertfe și ofrande să Își aducă-aminte
Și arderile tale să-I fie dinainte.
4. Ce inima dorește, să-ți dăruiască El.
Să-ți ducă la-mplinire oricare gând și țel.
5. Iar noi cu toții ne vom bucura,
Preafericiți de mântuirea ta.
În numele Celui Etern purtând
Steag diafan, în ceruri fluturând.
Să-ți lumineze Domnul orice gând!
6. Prea bine știi: Cel Veșnic va salva
Pe unsul Său. De sus, din casa Sa,
Îl mântuie, nu-l lasă să aștepte,
Cu energia mâinii Sale drepte.
7. Unii se bizuie pe cai și care.
Dar noi ne bizuim pe Cel Etern.
8. Ei se pliază, lutului se-aștern,
Dar noi rămânem, falnici, în picioare.
9. O, mântuie-l pe împărat! S-audă
Strigarea noastră, toată-a noastră trudă!...

20 (21)

1. Da, împăratu-i plin de bucurie
Că-l mântui, că-i dai vlagă și tărie.

2. Ce buza lui abia dacă rostise
I-ai dat. Ce nu visase nici în vise.
3. Cu mari încredințări de fericire
Tu i-ai ieșit în cale. Ca să pui
Coroană de-aur pur pe fruntea lui.
4. Viață-Ți cerea? I-ai dat. Și nemurire.
O viață lungă-n veacul veacului.
5. E mare slava lui prin mântuirea
Pe care Tu i-ai dăruit-o. Și
Reverși peste făptura-i, zi de zi,
Prestanța, măreția, strălucirea.
6. Spre binecuvântare-n veci venit e.
L-ai copleșit cu zile fericite!
7. Căci el credință poartă Domnului
Și nu se va clinti. Prin mila Lui.
8. Pe toți vrăjmașii mâna Ta-ntr-o zi
Îi va ajunge, Doamne! Dreapta Ta
În clipa-n care Te vei arăta,
Pe cei ce Te urăsc, oricare-ar fi,
9. Într-un vârtej de foc îi va schimba.
Plin de mânie, Domnu-i va strivi
Și flăcările îi vor devora.
10. Vei șterge rodul lor de pe pământ,
Sămânța le va merge în mormânt.
11. Urzeala lor vicleană și păgână
E pulbere, cenușă și țărână.

12. Căci Tu acum să fugă îi înveți:
Goană de moarte, frântă sub săgeți!
13. Înălță-Te, cu-ntreaga Ta splendoare
Și cu puterea Ta nimicitoare!
Tăria Ta ne fascinează. Pune
Cuvânt în suflet, muzică pe strune,
Un cânt etern, hrănit de adorare.

21 (22)

1. Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, de ce
m-ai părăsit?³
Pentru ce stai departe de plângerile mele?
2. Strig ziua și nu-mi răspunzi, Dumnezeuul
meu preaiubit,
Strig noaptea și tot n-am odihnă, sub beznă
și stele.
3. Totuși, Tu ești Cel Sfânt. Tu locuiești
În mijlocul laudelor lui Israel.
4. În Tine părinții noștri trupești
Se încredeau și-i salvai din urgii și măcel.
5. Către Tine strigau și găseau scăpare la Tine,
Către Tine strigau și nu rămâneau de rușine.
6. Dar eu? Eu sunt vierme, nu om de pământ,
Oprobriu la semeni și disprețuitul poporului sunt!

³ Ebr.: 'Éli, 'Éli, lamah 'azavtani?

7. Toți cei care mă văd mă batjocoresc,
ca pe-un ins de nimic,
Gura-și deschid, își clatină capul și zic:
8. „S-a încrezut în Cel Veșnic. Să-l mântuiască
Acel!
Să-l scape, fiindcă Își găsește plăcerea în el”.
9. Da, Tu din pântecel mamei m-ai scos la
lumină,
Tu, la sânii ei, în siguranță mi-ai pregătit
adăpost.
10. Încă din pântecel mamei m-am aflat
sub paza-Ți divină,
Încă de-atunci Dumnezeuul meu Tu ai fost!
11. Nu Te îndepărta, așadar, de la mine,
căci necazu-i aproape
Și nimeni nu-mi sare în ajutor.
12. O mulțime de tauri, ca niște valuri de ape,
Tauri mari de Basan mă-nconjoară-n ciopor.
13. Cu negre gâtlejuri, deschise și potrivnice mie,
Ei sunt asemenea leului, care rage și sălbatic
sfâșie.
14. Iar eu? Sunt aidoma apei ce curge la vale,
Oasele toate mi se desprind, se-nfioară.
Inima mi s-a făcut cum e ceara de moale
Și se topește în sine-mi, destrămată și-amară.
15. Mi se usucă puterea, ca un vas de argilă,
Cu cerul gurii limba-nclieată se-ngână.

- O, Dumnezeuul meu, fie-Ți milă!
M-ai adus în a morții tenebroasă țărână...
16. Căci niște câini mă-mpresoară, îi simt,
m-au ajuns,
Un pâlc de nemernici m-atacă din față, din
spate,
Mâinile, picioarele mi le-au străpuns.
17. Aș putea să îmi număr oasele toate.
Iar ei, între timp, mă pândesc, mă privesc,
18. Veșmintele mele își împărțesc
Și-aruncă sorț pentru cămașa mea...
19. Dar Tu, o, Doamne, nu Te depărta!
Tu, forța mea, vino și-ajută-mă-n grabă,
20. Sufletu-mi scapă de sabia iute, nimicitoare,
Viața salvează-mi din a câinilor labă,
21. Din gura leului pregătit să omoare,
De coarnele bivolului decât malul înalt și negru
mai tare...
22. Căci eu Numele Tău tuturor fraților mei voi vesti
Și-n mijlocul adunării Te voi lăuda.
23. Voi, ce vă temeți de Domnul, urmași ai lui Iacob,
slăviți-L în oricare zi,
Tu, posteritate a lui Israel, să te cutremuri
în fața Sa!
24. Căci El n-are dispreț pentru cel necăjit,
De la durerile lui nu-Și întoarce chipul nicicând.
Dimpotrivă, când acesta e de-amaruri zdrobit
Și strigă, Domnul îl aude strigând.

25. De-aceea, Tu, Doamne, ești ținta innelor
mele-n adunarea cea mare,
De-aceea jurământul mi-l țin înaintea celor
ce-Ți dau ascultare.
26. Și iată, săracii mânca-vor și se vor sătura.
Cei care pe Domnul Îl caută Îl vor celebra.
Inima voastră, plină de bucurie, pe veci
să rămână așa!
27. Aminte-și aduc și se-ntorc la Cel Veșnic
hotarele Terrei,
Neamuri, familii de neamuri I se închină.
28. Căci peste tot ce există El are stăpânire deplină,
El este Domnul și Împăratul puterii.
29. Mai-marii pământului I se închină și ei, de
asemeni,
Aidoma tuturor celor ce-așteaptă în lut să
coboare,
Aidoma celor ce nu-și pot opri viața să zboare
Și pe care, ca pe niște semințe, Tu, Doamne,
în țărână îi semeni.
30. Un neam Îi slujește; și-apoi, unei noi
generații
I se vorbește de Domnul, ca să-L știe oricine.
Și-aceasta, la rându-i, seminției ce vine
Îi va transmite comoara de mesaje divine –
Vălurind, infinit, în durată și-n spațiu.

22 (23)

1. Acum, că Domnul e păstorul meu,
Oare de ce voi duce lipsă eu?
2. Odihnă-mi dă, pășunile sunt verzi,
Cu ape liniștite și livezi.
3. Îmi întremează sufletul. De rău
M-absolvă, căci ador Numele Său.
4. O, Doamne, chiar când calc a morții vale,
N-am teamă, că-s sub paza mâinii Tale.
Pasul mi-l lași să treacă și să meargă,
Strunindu-mi-l cu înțeleapta-Ți vargă.
5. Atunci când toți vrăjmașii sunt de față,
O masă-mi pui Tu, dis-de-dimineată.
Capul mi-l ungi cu mir din cel mai fin,
Paharu-mi se revarsă de prea plin.
6. Aceste negrăite bucurii
Întreaga viață mă vor însoți.
Voi locui în casa Domnului
La nesfârșit, prin îndurarea Lui.

23 (24)

1. Al Lui este pământul și ce cuprinde-n sine.
A Domnului e lumea, cu tot ce are ea.
2. Căci El a-ntemeiat-o pe mărire virgine,
Pe fluvii întărind-o cu-nțelepciunea Sa.
3. Muntele Lui putea-va vreunul să-l străbată?
Și cine o să șadă în locul Lui cel sfânt?
4. Da, cel ce are mâna și inima curată,
Cel care nu înșală pe nimeni niciodată
Și sufletul nu-și umple cu mincinos cuvânt.
5. Acela de la Domnul ia binecuvântare,
Căci Domnul mântuirii dreptate îi va da.
6. Acesta este Iacob, e seminția care-L
Invocă. Și oricine adoră fața Sa.
7. Săltați-vă ușorii, voi porți! Săltați canatul,
Porți veșnice! Să intre Împăratul!
8. Dar cine este oare al slavei Împărat?
E Domnul! Cel puternic. Cel care ne-a salvat.
E Cel Etern, în luptă ne-nvins și ne-nfricat.
9. Săltați-vă ușorii, voi porți! Săltați canatul,
Porți veșnice! Să intre Împăratul!
10. Căci cine este oare al slavei Împărat?
E Cel Etern. E Domnul oștirii, înarmat.
El judecă pământul și ceru-n lung și-n lat.
El este, da, El este al slavei Împărat!

24 (25)

1. La Tine, Doamne, sufletu-mi ridic.
2. În Tine mă încred. În slava Ta.
Să n-ajung de rușine, de nimic!
Dușmanii mei a nu se bucura!
3. Acel ce speră-n Tine nu este rușinat,
Așa cum o să fie mulțimea de mișei.
4. Tu ține-mă departe, o, Cel Etern, de ei!
Arată-mi Tu cărarea pe care s-o străbat.
5. Condu-mă spre-adevăr și-nvățătură,
Tu, Dumnezeuul mântuirii mele!
Nădejde fără margini mi-ai dat cu
sfânta-Ți gură.
6. Să nu-Ți uiți bunătatea, nici îndurarea. Ele
Sunt veșnice. O, Doamne, ai milă și Te-ndură!
7. Dar nu-Ți aduce-aminte trecutele-mi păcate
De când eram mai tânăr. Trecuta făr' delege.
Nu-Ți aminti de mine drept călcător de Lege,
Ci după îndurarea și marea-Ți bunătate.
8. Domnul e bun și drept. El le arată
Celor culpabili calea nepătată.
9. Pe cei smeriți îi saltă și-i învață
Cărarea care duce către viață.
10. Da, căile Celui Etern în lume
Sunt adevăr, credință, îndurare!
Și desfătare pentru-aceia care
Respectă și porunci, și legământ!
Pentru aleșii Săi, aleși anume.

11. O, Tu, Cel Veșnic, Cel Înalt și Sfânt!
O, Dumnezeuul meu, pentru-al Tău Nume,
Greșeala să mi-o ierți, căci este mare!
12. Cine e omul care de Cel Etern se teme?
Aceluia-i îndreaptă El drumu-n orice vreme.
13. Sufletul lui va sta în fericire,
Urmașii lui în țară avea-vor stăpânire.
14. Cei ce se tem de Domnul au prietenia Lui
Și cunoștința clară a Legământului.
15. Spre Domnul, deci, eu îmi înalț mereu
Privirile intens mulțumitoare.
Spre Cel Etern. Căci numai El e-n stare
A libera din laț piciorul meu.
16. O, Doamne, milă ai! Fiindcă sunt
Abandonat și trist. Cumplit sporește
17. Angoasa care inima-mi strivește.
O, risipește-mi chinul mai curând!
18. Tristețea mea și truda mea deșartă
Privește-le! Păcatele-mi le iartă!
19. Te uită, ce puhoai de vrăjmași!
Cum mă pândesc, cu inime haîne!
20. Sufletul scapă-mi, lor să nu mă lași,
Să nu fiu de ocară, de rușine!
Căci eu, ca puiul fraged și golaș,
Mi-am căutat refugiu lângă Tine.
21. Prin inocența mea și prin dreptate
Sunt ocrotit. Mă-ncred în Dumnezeu!
22. Răscumpără-l pe Israel din toate
Necazurile sale, Domnul meu!

25 (26)

1. Dreptate fă-mi! Eu în integritate
Am viețuit. În Tine ne-ncetat
M-am încrezut. Și nu m-am clătinat.
2. Mă-ncearcă! Cercetează-mă în toate!
Topește-mă în flăcări, lămurind
Rărunchi și inimă, ca pe argint.
3. Căci am în față-ntreaga-Ți bunătate
Și adevărul Legii nu-l dezmint.
4. Știi bine: Nu rostesc nicio minciună.
Cu prefăcuții nu merg împreună.
5. Urăsc mulțimea celor ce fac rele,
Nu-mi duc în preajma lor zilele mele.
6. Ci făptuiesc doar nevinovății
Și spre altarul Tău am dulce cale.
7. Spre-a mulțumi și a istorisi
Minunea-ntreagă a lucrării Tale.
8. Îmi place să Te-aștept în sfânta casă
Asupra cărei slava Ta se lasă.
9. Deci, sufletul, cu cei ce fac păcate,
Să nu mi-l iei! Cu cei setoși de sânge!
10. Ei au în mână jaf și nedreptate
Și dreapta lor, și stânga, mită strânge
11. Eu voi umbla mereu în curăție.
Răscumpără-mă! Pentru mine-s clare
Cărările spre vremuri viitoare.

12. Cel Veșnic le-a trasat, din veșnicie.
De-aceea, în obșteasca adunare,
Îl binecuvântăm. Slăvit să fie!

26 (27)

1. Cel Veșnic e lumina, e Salvatorul meu.
N-am teamă de nimica.
Tăria vieții mele e numai Dumnezeu:
Nu știu ce este frica!
2. Atunci când, puși pe rele, prigonitorii mei
Venit-au peste mine,
Nu eu, ci ei, dușmânii setoși de sânge, ei
Căzură în ruine.
3. Chiar dacă o armată mi-ar tăbărî în jur,
Nu-mi intră teama-n sânge!
Războiul chiar, cu chipu-i necruțător și dur,
Încrederea nu-mi frânge.
4. Un lucru Celui Veșnic Îi cer. Mă ofilesc
Rugându-L de departe:
În casa Lui eternă aș vrea să locuiesc
Mereu. Și după moarte.
Atunci, ce fericire!, putea-voi să contempļu
În lung extaz, vai mie!,
Sublima-I măreție și minunatu-I templu
În timp și-n veșnicie.

5. Căci El mă va ascunde în sfântu-I tabernacol
În ziua de prigoană.
În cortul Său m-așază, salvat, ca prin miracol,
Pe-o stâncă suverană.
6. De-acuma în țărână se află inamicii
Care-mi dădeau târcoale.
De-aceea, voi aduce în cortu-I sacrificii,
Cântări și osanale.
7. Ascultă-mi, Doamne, glasul, nu-mi refuza
dorința,
Ai milă și-mi răspunde!
8. „Caută-Mi fața!”, -mi zice, din parte-Ți,
conștiința.
Și eu o văd oriunde.
9. Deci, Doamne, nu-Ți ascunde nicicând
de mine chipul,
Păstrează-Ți slujitorul!
Ajută-mă, căci lațuri viclene, ca nisipul,
Mi-au prins deja piciorul.
10. Și tatăl meu, și mama mă părăsesc. Dar El
Din tină mă culege.
11. Arată-mi, Doamne, calea. Ferește-mă de cel
Deprins la făr' delege.
12. Nu mă lăsa în voia vrăjmașilor zeloși
Ce suflă doar cruzime,
Ce-aduc în contra-mi stoluri de martori
mincinoși
Și oameni puși pe crime.

13. Mă-ntreb cuprins de groază: Ce-aș face de
n-aș ști
Că Domnu-o să-mi arate
Aici, încă în viață, în lumea celor vii,
Imensa-I bunătate?
14. De-aceea, zic întruna: Să sperî în Cel Etern,
Cu inimă bărbată!
Căci indivizi și neamuri apar și trec. Se cern.
Dar El n-are durată!

27 (28)

1. Doamne, pe Tine Te chem, orișicând și
oriunde.
Stânca mea, nu-Ți întoarce auzul de la
rugătoru-mi cuvânt.
Ca nu cumva, îndepărtându-Te fără a
răspunde,
Să fiu aidoma celor ce coboară-n pământ.
2. Ascultă vocea rugilor mele când strig către
Tine,
Când brațele-nalț spre al Tău sanctuar!
3. Nu mă lua laolaltă cu cel rău și avar,
Care de pace vorbește aproapelui, dar în inimă
Poartă gânduri haîne.

4. Răsplătește-le răilor după relele lor,
După a faptelor lor răutate,
După diabolicul mâinilor spor.
Dă-le ce li se cuvine, după sfânta dreptate.
5. Căci ei la lucrările Domnului nu-nțeleg a privi.
La lucrarea mâinilor Sale.
De-aceea și El îi va sfărâma și-i va risipi,
Ca pe hârburi și oale.
6. Binecuvântat să fie Cel Veșnic întru
eternitate!
Binecuvântat să fie din hotare-n hotare!
Căci El rugăciunilor mele, cu mare fior
îngăimate,
A binevoit a le da ascultare.
7. Domnul tăria și scutul meu este,
În El inima mi se încrede și sunt ajutat.
De-aceea, cugetul mi-e vesel, curat,
Și-L laud prin cântările-aceste.
8. Domnul e forța poporului Său
Și-a unsului Stâncă atotsalvatoare.
Lumile pier, ca pietrișu-n al vremilor tău,
Dar cei ce-L iubesc se înalță-n splendoare.
9. Mântuie-Ți, Doamne, poporul! Și binecuvântă
Pe cei care-Ți sunt moștenire.
Păstor să le fii pe pajiștea-Ți sfântă
Și-n viețile lor muritoare să le fii nemurire!

28 (29)

1. Voi, fi ai Domnului, glorie dați-I
Celui Etern. Dați-I onoare!
2. Numele Său, în timp și în spații,
Să-L adorați, cu sacră fervoare.
3. Al Domnului glas peste ape răsună,
Rostirile Lui abia marea le-ncape.
Domnul măririi tună-n furtună,
Domnul străbate marile ape.
4. A Domnului voce puternică este,
A Domnului voce e maiestuoasă.
5. Ea codrii răstoarnă de sus, de pe creste,
Ea vântură codrii-n a Libanului casă.
6. Cum saltă vițeii prind codrii să sară!
Libanul, Hermonul – ca tinerii bouri.
7. Al Domnului glas scoate flăcări și pară
8. Și-mbracă pustia-n cutremur și nouri.
9. A Domnului voce le face să fete
Pe ciutele iuți, în plăpânda otavă.
Transformă pădurile-n uscate schelete,
În templul Său totul strigăt dă: „Slavă!”
10. Pe tron era Domnul când fuse potopul.
Pe tronul-I rămâne în veșnicie.
11. Poporul Său, vrednic și-unit cum e snopul,
Din brațu-I primește belșug și tărie.

29 (30)

1. Te preamăresc, căci Tu m-ai înălțat!
N-ai vrut ca inamicii mei să fie,
Pe seama mea, cuprinși de bucurie.
2. O, Doamne, către Tine am strigat
Și Tu m-ai auzit, m-ai vindecat.
3. Tu sufletul mi-ai smuls de la Șeol,
Piciorul mi-ai ferit de-a morții trapă.
Departe m-ai ținut de sumbrul stol
Al celor ce coboară către groapă...
4. Cei ce-L iubiți pe Domnul, să-I cântați!
Multiplicați cântările măiestre!
Cântați, nu vă opriți! Și-I lăudați
Sfințenia cu laudele voastre.
5. Mânia Lui o clipă ține doar,
Bunăvoința Lui întreaga viață.
Căci seara e cu plânset și amar,
Dar bucurii răsar spre dimineață.
6. Ziceam ades, când bine îmi mergea:
„N-o să mă clatin. Nu știu de durere”.
7. Pe-un munte tare stam, prin mila Ta;
Dar chipul Ți-ai ascuns și totul pierе.
8. O, Doamne, Te-am chemat cu gura arsă,
Ți-am înălțat implorator cuvânt:

9. „Ai vreun folos de sângele-mi se varsă,
Dacă mă faci să intru în mormânt?
O să-Ți ridice laude țărâna?
O să-L vestească ea pe Dumnezeu?
10. Ai îndurare, nu-Ți retrage mâna;
Tu, Cel Etern, fii ajutorul meu!”
11. Și mi-ai schimbat durerea-n bucurie,
Cu straie rătătoare m-ai încins.
12. Ca inima-mi tăcută să nu fie.
Să-Ți cânte veșnic, Domnul meu ne-nvins!
Să Îți înalțe laude doar Ție...

30 (31)

1. În Tine, doar în Tine-mi pun credința.
Să nu fiu de bațjocură nicicând.
Sloboade-mi, în dreptatea Ta, ființa,
2. Ajută-mă! Auzi-mă strigând!
Fii pentru mine stâncă protectoare
Și fortăreață, să m-adăpostesc.
3. Tu ești refugiul meu, cetate tare,
Și numele Tău sfânt, dumnezeiesc,
Îmi poartă pașii-n beznă pe cărare.
4. Vicleni, ca vulpea ce străbate stuhul,
Mulți curse-mi pun. Dar Tu le-ai dezlegat.

5. În mâna Ta-mi încredințez eu duhul,
Căci Tu, Cel Veșnic, m-ai răscumpărat.
Tu, Dumnezeul meu adevărat!
6. Prea bine știi că nu-mi înalț chemarea
Și-ncrederea decât spre Dumnezeu.
Urăsc al idolatriilor tupeu,
7. Tu-mi ești și bucuria, și-ndurarea,
Căci ai văzut tristețea, disperarea
Și-angoasa grea a sufletului meu.
8. În mâna năclăită-n furt și crime
A dășmanilor mei nu m-ai lăsat.
De ochiul lor perfid m-ai depărtat,
Picioarele mi-ai pus întru lărgime.
9. Ai milă, Doamne! Sunt în strâmtorare.
Și chip, și trup, și suflet triste-mi sunt.
10. Viața mi se scurge în mormânt,
Topită de suspin și-ndurerare.
Păcatul mă devoră, și mă doare,
Și oasele-mi se sfarmă, rând pe rând...
11. Din pricina acelor ce m-apasă,
Ocară am ajuns pentru vecini,
Teroare pentru prieteni și străini!
Toți fug din fața mea când plec de-acasă...
12. De inimi sunt uitat, ca și un mort,
Sunt ca un vas zdrobit în bucățele.

13. Aud în orice clipă vorbe rele
Și spaimă simt oriunde pasu-mi port.
Căci împotriva-mi toți s-au sfătuit!
Se-apropie, i-aud, îmi vin pe urme.
Stau ciucure, ca roiul, s-au unit
Și uneltesc viața să mi-o curme.
14. Eu însă, și la bine, și la greu,
În Tine-mi pun nădejde și credință.
15. Destinul meu e-n sacra Ta voință –
De-aceea, zic: Doar Tu ești Domnul meu!
Nu mă lăsa în mâna celor care
Mă dușmănesc și crunt mă urmăresc!
16. Varsă din chipul Tău dumnezeiesc
Lumină peste mine și-ndurare!
17. Să nu fiu de rușine când Te chem,
Ci să rămână veșnic de rușine
Cei răi, cei care nu se tem de Tine:
Ei să descindă-n moarte și blestem!
18. Iar buza mincinoasă și perfidă
Să tacă! Prea vorbește îndrăzneț,
Cu fală, aroganță și dispreț
În contra celui drept, ca să-l ucidă!
19. Ce minunat e suveranul bine
Pe care Tu-l păstrezi și îl măsoari
Doar pentru-aceia dintre muritori
Care se tem și care cred în Tine!

20. Pe-aceștia-i ții la umbra feței Tale
Și-n cortul Tău divin i-adăpostești
De toate uneltirile lumești,
De limbile-otrăvite, infernale.
21. O, fie Domnul binecuvântat!
Căci a binevoit să Își arate
Spre mine mila Lui. M-a protejat,
Precum un zid temeinic de cetate!
22. Ziceam înspăimântat: Sunt izgonit
Din fața Ta! Din sfintele lumine.
Dar plângerile mi le-ai auzit,
Când am strigat, o, Doamne, către Tine!
23. Iubiți pe Domnul câți aveți credință!
Căci El va ocroti pe cei smeriți.
Iar cei orgolioși sunt pedepsiți.
24. În inimă fiți tari, și-n conștiință,
Voi, care-n Cel Etern nădăjduiți!

31 (32)

1. Cel căruia păcatul i s-a iertat se cheamă
Ferice. Fără' delegea i s-a acoperit;
2. Nelegiuirea cărui n-o ține Domnu-n seamă,
Și în al cărui spirit greșeala n-a rodit.
3. Cât am tăcut, scheletu-mi simțeam că se topise
Și fără încetare gemeam, și fără spor,

4. Căci zi și noapte mâna-Ți mă apăsa. Și mi se Uscase trupul, Doamne, ca lutul în cuptor.
5. Păcatul meu atuncea Ți l-am adus-nainte – Fărădelegea nă mi-am ascuns de fața Ta. Am zis: Mărturisi-voi, cu sincere cuvinte, Greșeala-mi. Și Tu, Doamne, ai vrut a mi-o ierta!
6. Omul pios de-aceea de Tine e aproape, Dacă-și rostește ruga la timpul potrivit. Și, chiar dacă în juru-i ar fi potop de ape, Pe el nu-l vor atinge măcar c-un clipocit!
7. Tu loc ești de scăpare din orice suferință, Azil, refugiu, casă deschisă lângă drum. Tu înconjori, o, Doamne, plăpânda mea ființă În viers de mântuire, subțire ca un fum.
8. „Eu Însumi”, zice Domnul, „te voi păzi de rele, Spunându-ți pe ce cale e bine să o iei. Te voi purta în cupa de-azur a palmei Mele Și-ntreaga ta viață va fi sub ochii Mei”.
9. Nu fiți cum e catârul sau calu-n ham și ținte, Pe care-i porți cu frâul și îi strunești din hăț, Pe care, cu zăbală, căpăstru și cu băț, Departe-i ții de tine și-i sudui, că n-au minte!
10. Cel rău își otrăvește vegherile și somnul Cu chin și frământare. Aceasta-i partea sa. Dar cel care se-ncrede și-i neclintit în Domnul E-nconjurat oriunde de îndurarea Sa!

11. Voi toți cei cu dreptate fiți veseli! Bucurie
S-aveți mereu în Domnul! Și cugetul senin!
Cu sufletu-n lumină, cu lauda-n tărie,
Părtași, pe veci, la slava Cuvântului divin!

32 (33)

1. Cei dreپți, în Domnul să vă bucurați!
Căci imnul șade bine celor dreپți.
2. Cântați-I psalmi frumoși și înțeleپți!
Cu harpa, cu-alăuta să-I cântați
3. Un cântec nou, pe cele zece strune.
O, glasul și-alăuta să răsunel
4. Căci bun e Domnul! Dreپt Îi e cuvântul.
Și lucrul Lui întru fidelitate-i.
5. Iubește tot ce-i cinste și dreptate
Și bunătatea Sa umple pământul.
6. Prin verbul Său s-a fost făcut și cerul
Cu-ntreaga-i oaste. Prin a Lui suflare.
7. El strânge-n vrafuri marea. Iar misterul
Și-adâncul ei le-adună-n rezervoare.
8. Pământul tot și tot ce viețuiește
Să se-nspăimânte! Orice conștiință.
9. Căci El a zis și lucrul se-mplinește,
A poruncit, și a luat ființă.

10. Răstoarnă Domnul sfaturi, conspirații,
Zădărnicește planuri, stratageme...
11. Dar sfatul Său e neatins de vreme,
Proiectul Său străbate generații!
12. Ferice neamu-acela, peste fire,
Cărúia Domnu-i este Dumnezeu.
Preafericit popor poporul Său
Pe care l-a ales de moștenire!
13. De sus, din cer, privește Cel Etern
Pe-ai oamenilor fii, ce-s praf și scrum.
14. Din locul Său, El îi contemplă cum
Trăiesc, și-apoi de lut nu se discern.
15. El le-ntocmește inima la toți
Și urmărește fapta tuturor!
16. Tu, împărat, nimic cu oastea-ți poți!
Și tu, viteaz, n-ai în puterea-ți spor!
17. Calu-i prea slab, nădejdea să ți-o pui
În el spre-a te salva. Degeaba sperii.
Iuțeala lui și toată vlaga lui
Scăpare nu-ți aduc de nicăieri.
18. Ci iată, ochiul Domnului privește
Spre cei ce speră și se tem de El.
19. Îi scoate de la moarte și măcel,
De lipsuri și de foamete-i ferește.
20. Sufletul nostru, deci, spre Domnul cată,
El ne rămâne ajutor și scut.

21. În El e bucuria noastră toată,
În numele Său sfânt ne-am încrezut.
22. O, Doamne! Îndurarea Ta, ce ține
De la-nceputul vremii pân-acum,
Asupra noastră fie, după cum
Nădărduit-am înșine spre Tine!

33 (34)

1. Pe Cel Etern mereu binecuvânt
Și tot nu cred că-L laud îndestul.
2. În El mi se înalță sufletul –
Sărmanii să se bucure-ascultând.
3. Veniți și voi! De ce-ați întârziat?
Veniți să exaltăm numele Său.
4. El mi-a răspuns când eu L-am căutat,
M-a scos din spaime mari și de la rău.
5. Când îți întorci privirile spre El,
Și ochi, și chip deodată-ți sunt senine.
Nu ți se umple fața de rușine
Și nu ești stânjenit în niciun fel.
6. Dacă-un nefericit și-nalță glasul,
Cel Veșnic îi aude negreșit
Sărmanul strigăt, plânsul chinuit.
Și-l va elibera de tot necazul.

7. Căci îngerul Celui Etern se-așază
Cu tabăra alături de acei
Care se tem de Domnul. Și pe ei
Îi scapă de amaruri și-i veghează.
8. Gustați și-o să vedeți ce bun e Domnul!
Și cât de fericit e-acela care
În Domnul se încrede cu feroare.
Pe fericitu-acela niciun om nu-l
Întrece-n strălucire și-n vigoare.
9. Voi, sfinții Săi, temeți-vă de Domnul:
Cine Îl teme nicio grijă n-are.
10. Chiar leii rabdă foame, strâmtorare,
Dar cei care Îl caută nu sunt
Lipsiți de niciun bine pe pământ.
11. Hai, fiii mei, și dați-mi ascultare,
Să vă învăț temerea de Cel Sfânt!
12. Cine e omul ce iubește viața
Și care-și vrea sorocul prelungit,
Spre-a fi mult timp în lume fericit,
Spre-a le culege zilelor dulceața?
13. Nu cășuna cu limba ta vreun rău,
Cuvinte-nșelătoare să nu spui!
14. De ură fugi! Fă bine orișicui,
Să semeni numai pace-n jurul tău!
15. La cei dreپți cată ochiul Celui Sfânt,
Auzul Lui – la strigătele lor.

16. Dar către cei ce doar discordii vor
Întoarce suflul său nimicitor,
Să șteargă urma lor de pe pământ.
17. Când cei dreپți strigă, Domnul îi aude
Și-i scoate din mizerii și din chin.
18. Aproape e de orișice suspin
Și mântuiește duhul frânt de trude.
19. Nefericirea deseori atinge
Pe omul bun. Dar Domnul, negreșit,
Nu-l va lăsa în cazne a se stinge.
20. Oasele sale toate le-a păzit.
Căci iată, unul singur nu-i zdrobit,
Niciunul, de la talpă la meninge!
21. Pe cel rău, însă, răul îl omoară.
Uneltitorii toți sunt pedepsiți.
22. Iar slujitorii Domnului? Priviți:
Au suflet liber, inima ușoară.
Se-ncred în Cel Etern. Sunt fericiți.
Pe ei pedeapsa-n veci nu îi doboară.

34 (35)

1. Ceartă-Te, Doamne, cu cei ce se ceartă cu mine,
Luptă-mpotriva acelora ce m-atacă mereu!
2. Ia pavăza și scutul cel mare și greu,
Ridică-Te, Doamne, mă apără de-atacuri haïne!

3. Sulița-ntinde spre cei care-mi calcă pe urme,
Zi sufletului meu: „Mântuirea ta sunt!”
4. Ucigașul să fie rușinat și înfrânt,
Cei care pierderea-mi vor să roșească,
vizuini în țărână să-și scurme;
5. Să fie ca pleava luată de vânt,
Ca ale norilor și ale fumului turme,
Îngerul Domnului să-i izgonească de pe pământ!
6. Calea să le fie tenebroasă, lunecătoare,
Îngerul Domnului să-i urmărească neîncetat,
7. Căci fără niciun motiv lațul pe-o groapă
mi-au așezat,
Fără niciun motiv mi-au săpat groapă,
să mă omoare...
8. Ruina să-i ajungă pe neașteptate,
Să se-ncurce în lațul îndelung viclenit,
Să cadă în lațul de ei pregătit,
Să se prăbușească, să piară pentru eternitate!
9. Dar sufletul meu în Domnul va scăpa de suspine,
De salvarea, de mântuirea Lui se va înveseli.
10. Toate oasele mele vor zice: „Doamne, cine-i
ca Tine,
Să-l ferească pe nenorocit de cel tare și fără rușine,
Pe cel nevoiaș și sărac de cel care-l jupoaie
și vrea a-l robi?”
11. Iată, acum, niște martori mincinoși
împotriva mea se ridică
Și mă-ntreabă ceea ce nici nu știu.

12. Rău pentru bine-mi întorc, n-au de nimenea frică,
Sufletul mi-au lăsat devastat și pustiu.
13. Și eu, când ei erau bolnăvi câteodată,
Sac îmbrăcam, cugetul adânc îmi smeream,
Ținând post, lui Dumnezeu pentru ei mă rugam,
Cu fruntea în piept aplecată.
14. Umblam plin de durere, ca pentru un prieten,
ca pentru un frate,
Mă-ncovoiam de tristețe, ca după o mamă jelind!
15. Și-acum, când mă clatin, ei se adună
și de bucurie se-aprind,
Se strâng laolaltă și mă învelesc într-un giulgiu
de cuvinte spurcate,
Fără odihnă, inima, ființa mea sfâșiind.
16. Iată-i: împreună cu toți nelegiuiții,
cu batjocoritorii de rând,
Scrâșnesc din dinți împotriva-mi, ca niște mișei.
17. Doamne, până când îi vei îngădui? Până când?
Sufletul apără-mi de cursele-ntinse de ei,
Scapă-mi viața cât mai curând
Din ghearele acestor odrasle de lei.
18. Și eu Te voi lăuda-n adunarea cea mare,
În mijlocul unui popor numeros și-nțelept.
19. Să nu se bucure, Doamne, cei ce mă
dușmănesc pe nedrept,
Să nu-mi arunce priviri trufașe, insultătoare
Cei de la care doar ură și nedreptate aștept!

20. Căci ei nu de pace și bună-viețuire vorbesc,
Ci de-nșelătorii și ocară!
Pe-acestea numai le-implinesc, le urzesc,
Împotriva oamenilor pașnici din țară.
21. Gura-și deschid larg în contra-mi, zicând:
„Ah! Ah! Ochii noștri își văd dorința-implinită!”
22. Doamne, nu tăcea! Nu-i vezi cum se-agită?
Nu Te depărta de mine nicicând!
23. Trezește-Te, trezește-Te, justiție fă-mi!
Dumnezeul meu, Domnul meu, apără-mi cauza
în credincioșie.
24. Trece-mă, Doamne, prin dreptele-Ți vămi,
Să nu le fiu pricină de bucurie.
25. Să nu zică-n sine: „Aha! S-a-nfăptuit ce
doream!”
Să nu poată spune: „L-am înghițit!”
26. Ci să ajungă de răs cei ce jubilează că-s nefericit,
Oprobriu să-mbrace, fiindcă m-au sfidat când
eu sufeream!
27. Veseli să fie însă cei care află plăcere
În inocența-mi. Și să zică fără-ncetare:
„Mărit fie Domnul! Cel Veșnic e bun.
El a dat ascultare
Slujitorului Său. I-a dat pace, această cerească
avere”.
28. Și atunci, limba mea va cânta dreptatea divină,
a ei mângâiere,

Laude-Ți va înălța în toate zilele vieții mele
 fugare –
 Căci Tu-n viitor nădejde îmi ești; și-n trecut,
 consolare!

35 (36)

1. Nelegiuirea omului mișel
 Așa grăiește sufletului meu:
 „Frica de Cel Etern, de Dumnezeu
 Nimic nu reprezintă pentru el”.
2. Căci se fălește fără de măsură
 În ochii săi. Se laudă la lume.
 Dorește doar cruzimea să-și consume
 Și-asemeni, să se sature de ură.
3. Cuvântul gurii lui e răutate,
 Rostirea lui e doar înșelăciune.
 A renunțat la orice-nțelepciune,
 A renunțat la bine și dreptate.
4. Și-n așternut se zbate, uneltește,
 Căci are nedreptatea călăuză!
 Pe-un drum întortocheat călătorește –
 El nu urăște răul, nu-l refuză.
5. O, Dumnezeul meu! Până-n tăria
 Văzduhului e marea-Ți bunătate,
 Până la nori Ți-nalți credincioșia!

6. Cât despre negrăita Ta dreptate,
E-un munte sfânt, cu fulgere pe creste.
Precum abisul judecata-Ți este –
Tu ții în palmă orice vietate.
7. Neprețuită-i sacra Ta clemență!
La umbra aripilor Tale, iată,
Ai oamenilor fii azil își cată.
8. Se satură de sacra-Ți abundență,
Sorb desfătarea Ta îmbelșugată.
9. Da, sursele vieții sunt la Tine
Și noi, cu toții, prin lumina Ta,
Lumina vom vedea și revedea.
10. Întinde-Ți, deci, voirea Ta de bine
Spre cei ce Te cunosc. Dreptatea Ta
Spre cei cu gânduri drepte și senine.
11. Piciorul celui îmbibat de-orgoliu
Să nu m-ajungă. Blestemata-i mână
Departa-n urmă, frântă, să rămână!
12. Deja se prăbușesc în sumbru doliu
Nelegiuții. Asta sunt: țărână...

36 (37)

1. Nu-ți otrăvi cu dușmănie viața,
Nu-i pizmui pe cei nelegiuți!
2. Căci iute ca și iarba sunt costiți,
Se veștejesc asemeni cu verdeța.

3. Încrede-te în Domnul! Nu uita:
Doar binele să-l faci și să-l dorești!
În țară și-ntre-ai tăi să locuiești;
Credincioșia: iată hrana ta!
4. Să-ți fie Domnul mana și dulceața!
El îți va da ce sufletu-ți dorește.
5. În mâna Lui încredințează-ți viața –
Credință ai, că Domnul făptuiește!
6. Dreptatea ta va răsări, prosperă,
Precum lumina. Dreptul tău va fi
Ca soarele pe cer, în miez de zi.
7. Taci înaintea Domnului! Și speră!
Nu-l vrăjmăși pe cel care prosperă,
Pe omul rău ce pare-a izbândi.
8. Să uiți mânia, ura și furia:
Acestea toate sunt o cale rea.
9. Nelegiuirii grabnic vor cădea,
Iar cei pioși vor stăpâni moșia.
10. Încă puțină vreme și cel rău
Nu va mai fi. Zadarnic vei căta
Spre locul unde ieri se lăfăia –
Nimic nu e acum pe locul său.
11. Cei buni și blânzi vor moșteni pământul,
De pace și lumină desfătați.
12. Și-alături, ucigașu-ncercă-n laț
A-i încâlci, cu fapta și cuvântul,
Măselele scrâșnindu-și cu nesaț.

13. Privește Domnul. Râde. Domnul știe
Că ziua i se-apropie curând.
14. Privește cum mișeii iau, pe rând,
De pe lugubra urii panoplie,
Arc și săgeți și săbii, cu mânie,
Pe insul blând, nefericit, plăpând,
Pe omul drept să-l taie, să-l sfâșie.
15. Dar fierul pe ei înșiși îi străpunge
Și arcul li se rupe lângă piept.
16. De-aceea, zic: Puținul celui drept,
Al celui care rabdă, nu se plânge,
Acel puțin din cugetu-i deștept
Mai mult și prisosește, și ajunge,
Decât belșugul silnic, ne-nțelept,
Al nu știu câtor inși setoși de sânge.
17. Căci brațul celui rău va fi zdrobit,
Dar pe cei drepți îi are Domnu-n pază.
18. El știe că-și trec zilele cinstit.
Asupra lor cu dragoste veghează
Și moștenirea lor s-a veșnicit.
19. În vremuri de restriște, de durere,
Ei de rușine nu vor rămânea.
Chiar foamete de-ar fi și lipsă grea,
Nu vor ajunge-a nu avea și-a cere.
20. Dar cei răi pier, ca pulberea din drum.
Vrăjmașii Celui Veșnic, tâmpi, nebuni,
Aidoma-s frumoaselor pășuni:
Au fost și nu-s. S-au prefăcut în scrum.

21. Cel rău, de pildă, cu neobrăzare,
Nu dă-napoi ce-a-mprumutat cândva.
Pe când cel drept e bun. El îi va da
Din pâinea sa aceluia ce n-are.
22. Cei binecuvântați de Domnul însă
Vor stăpâni pământul. Iar acei
Care atrag blestemul-I peste ei
Striviți vor fi, și-n veci cu fața plânsă.
23. Domnu-ntărește pasul fiecărui,
Plăcere-așază-n calea orișicui.
24. Chiar de-ai să cazi, fii sigur: Nu te nărui,
Căci mâna ta se află-n mâna Lui.
25. Tânăr am fost și am îmbătrânit,
Dar încă n-am văzut până acum
Pe omul de-omenie părăsit,
Pe-urmașii lui cerșindu-și pâinea-n drum.
26. El, dimpotrivă, dă cu împrumut,
Sămânța lui e binecuvântată.
27. Fă binele, deci! Răul, niciodată!
Păstrează-ți locul tău de la-nceput!
28. Căci Cel Etern dreptatea o iubește.
Nu-i uită El pe credincioșii Săi.
Îi ține lângă Sine, îi păzește
Și desființează stirpea celor răi.

29. Cei drekți și buni vor stăpâni pământul,
De-a pururi locuindu-l. Înțelept
30. Grăiește și trăiește omul drept.
Dreptatea-i umple viața și cuvântul.
31. Legea divină-n inimă o are
Și pașii săi nu șovăie defel.
32. În van îl urmărește cel mișel
Și-ncearcă-n fel și chip să îl omoare.
33. Căci Cel Etern nu-l va abandona
Și nu-l va condamna la judecată.
34. În Domnul să te-ncrezi! Și niciodată
Să nu te-abați din îndrumarea Sa!
Pământu-ntreg îți dă. Și vei vedea
Sămânța celor silnici spulberată.
35. Pe cel viclean l-am contemplat mai ieri:
Părea un pom rotat, cu multă floare.
36. Dar dusă e vremelnica-i splendoare,
Îl caut și nu-l aflu nicăieri.
37. Pe omul de dreptate iubitor,
Pe cel cinstit, privește-l însă bine!
El să rămână vrednic pentru tine,
El pașnic e și are-un viitor.
38. Cei răzvrățiți sunt dați să nu mai fie
Și viitorul lor e rețezat.
39. Pe dreptii Săi, Cel Veșnic i-a scăpat
Și-i protejează-n vreme de urgie.

40. Domnu-i ajută. Domnul îi salvează.
 Îi scapă și-i ferește de cel rău.
 Căci ei, încrezători, sub brațul Său,
 Ca-ntr-un refugiu trainic se așază.

37 (38)

1. Nu mă muștra, o, Doamne! Ci mă lasă!
 Și nu mă pedepsi-n mânia Ta!
2. Căci arcul Tău a prins a săgeta
 Și mâna Ta asupra mea apasă.
3. Bolnăvă, carnea mi se învenină,
 Căci ai binevoit să te mânii.
 Vigoarea mi-a pierit. Ființa mi-i
 Surpată de păcat, ca de rugină.
4. Nelegiuirea mea e pân' la stele,
 Povară mult prea grea. N-o mai suport.
5. Trupu-i mâncat și amiroase-a mort:
 Efectul trist al nebuniei mele...
6. Curbat și abătut peste puțință,
 Plin de-ntristare zilele-mi străbat.
7. Un foc cumplit mă arde la ficat,
 Totu-i stricat în biata mea ființă.
8. Sunt fără vlagă, rupt în bucățele,
 Și-n tulburarea inimii încerc

- Să depășesc al suferinței cerc
 Cu strigătul și gemetele mele.
9. Orice dorință a mea Îți stă-nainte,
 Suspiniul meu nicicând nu Ți-e ascuns.
10. Ci iată, slăbiciunea m-a ajuns,
 Privirea mea de mine se desprinde.
11. Prietenii, vecinii, cunoscuții,
 Cu toții se feresc de rana mea;
 Și rudele departe stau de ea,
 Privindu-mă bănuitor, ca mușii.
12. Cei care viața-mi cer întind capcane.
 Cei care doar nefericirea-mi vor
 Mă defăimează, uneltesc de zor,
 Urzesc înșelăciuni, îmi fac șicane.
13. Iar eu sunt ca un surd. N-aud nimică.
 Sunt ca un mut. Căci gura nu-mi deschid.
14. Sunt surd ca un perete, ca un zid
 Ce nu pot să răspundă și să zică.
15. Și totuși, orișicând și orișiuunde,
 În Tine doar nădăjduit-am eu.
 O, Cel Etern! O, Dumnezeuul meu!
 În Tine sper. Și sper că-mi vei răspunde...
16. Căci zic: Să nu se bucure de mine,
 Să nu se-nalțe ei în contra mea,
17. Când pasul mi se clatină-a cădea
 De spaimă istovit și de suspine.
18. Îmi recunosc fărădelegea, iată,

- Regret, fiindcă am păcătuț.
19. Dar inamicii mei s-au pricopsit,
Sunt mulți și mai prosperi ca niciodată.
 20. Ei rău îmi fac, iar eu le-am făcut bine.
Dușmani îmi sunt, iar eu bine voiesc...
 21. Nu mă uita, să nu mă prăpădesc!
Apropie-Te, Doamne, lângă mine!
 22. Ajută-mă, nu mă abandona,
Tu, Domnul meu și mântuirea mea!

38 (39)

1. Gândeam: Voi priveghea la calea mea,
La glasul și la zicerile mele;
Să nu păcătuiesc cumva cu ele,
Cât timp cel rău în preajmă-mi s-o afla.
2. Mut am rămas, în beznă și tăcere.
Un sunet, o silabă n-am rostit,
Deși eram profund nefericit
Și nu scăzuse marea mea durere.
3. Cuprinsă de a chinului căldură,
În măruntaie inima-mi ardea.
O flacără-n adânc mă devora
Și iată, vorba s-a născut în gură:
4. O, spune-mi, Doamne, care mi-e sfârșitul
Și zilele-mi, cum pot să le măsoar?

- Să știu cât sunt de mic și trecător
 Eu, care mă compar cu infinitul!...
5. Da, zilele-mi sunt cât un lat de mână
 Și timpul vieții mele – un nimic.
 Oricare om, nevolnic sau voinic,
 E-un suflu doar, e abur și țărână.
 6. Da, omul umblă veșnic ca o umbră,
 Aleargă, se frământă în zadar.
 Strânge comori și nu știe măcar
 La cine-ajung când viața lui se curmă.
 7. Acuma, Doamne, ce mai pot să spun?
 Și ce mai sper? Tu ești nădejdea mea.
 8. O, dacă-ai vrea greșeala a-mi ierta,
 Rușine să nu fiu la cel nebun!
 9. Mut am rămas. Nici nu-mi desferec gura,
 Căci Tu ai vrut, și Tu ai făptuit.
 10. Oprește-Te! Destul sunt de lovit,
 Mă sfarmă, mă sfârșește lovitura!
 11. Tu-i ții în seamă omului greșeala
 Și-l pedepsești. Ca molia-n covor,
 Îl macini, în ascuns și răbdător.
 Un suflu-i el. Și Tu-i destrami urzeala.
 12. O, rugăciunea-n seamă să mi-o iei!
 Urechea pleacă-Ți, strigătul mi-auzi!
 Nepăsător nu fi la ochii-mi uzi,
 La picurii ce-mi cad din gene, grei;
 Căci sunt străin în fața Ta, confuz,
 Un biet pribeag, ca toți părinții mei.

13. Ia-Ți ochii de pe ființa mea, Părinte,
 Ca să respir și eu, ca tot ce-i viu.
 Vai, măreția Ta nu se dezmințe!
 Răgaz dă-mi doar o clipă, înainte
 De a mă duce, ca să nu mai fiu...

39 (40)

1. L-am așteptat. Cu freamăt și răbdare.
 Și Domnul a venit. S-a aplecat
 Spre mine, cel pierdut. Și-a ascultat
 Cuvântul meu de-adâncă disperare.
2. Din groapa nimicirii, din noroi
 M-a scos. Mi-a pus picioarele pe stâncă.
3. Și o cântare necântată încă
 Mi-a dat să cânt. Cu viers și ritmuri noi.
 O laudă va fi. Lui Dumnezeu.
 Un cântec intonat în orice vreme.
 Mulți vor vedea cum cânt și se vor teme,
 Se vor încrede-n Cel Etern mereu.
4. Acela doar în lume-i fericit,
 Care se-ncrede-n Domnul. Și-ocolește
 Pe mincinoși, pe cel ce se trufește,
 Pe omu-nfumurat, nesocotit.
5. O, Doamne, înmulțit-ai peste fire
 Minunile-Ți spre noi. Și gându-Ți bun.
 Ca Tine nimeni nu-i. Cum să le spun?
 Căci vorba nu-i în stare să le-nșire.

6. Tu nu ceri jertfă, daruri de mâncare,
Tu ai înțelepțit auzu-mi frust;
Nu ceri și nu pretinzi holocaust,
Nici victimă nu vrei, expiatoare.
7. Am glăsuat atuncea: Vin îndată
Cu sulul cărții pentru mine scris.
8. Voința Ta e singurul meu vis
Și Legea Ta în inimă-i crestată.
9. Dreptatea-Ți am rostit și voi rosti
Acolo unde-i lumea adunată.
Buzele mele nu-s închise, iată,
Și lucru-acesta, Doamne, Tu îl știi!
10. Căci n-am păstrat-o numai pentru mine
Dreptatea Ta. Ci am vestit mereu
Salvarea Ta și adevărul Tău.
Fidelitatea-Ți, facerea de bine
Le-am povestit, așa cum se cuvine,
În marea adunare, Doamne, eu...
11. Nu-mi refuza, de-aceea, îndurarea!
O, bunătatea și-adevărul Tău
Să mă ferească, Doamne, de ce-i rău,
12. Căci mă-mpresoară relele, ca marea.
Pedepse m-au ajuns, nenumărate,
Mai multe decât perii care-mi cresc
În creștet. Nici nu pot să le privesc.
Aceasta-i plata grelelor păcate.
13. Binevoiește, Doamne, și mă scapă!
Vino degrabă, Doamne,-n ajutor!

14. Să fie rușinați acei ce vor
Viața să mi-o frângă și mă sapă.
Să dea-napoi cei care râd de mine
Și-s bucuroși de suferința mea;
15. Cei care-mi hohotesc în nas: Ha! Ha!,
Toți să rămână, Doamne, de rușine!
16. Dar cei care Te caută să fie
În Tine fericiți. Cei ce iubesc
Salvarea Ta. Ei pururea grăiesc:
„Mărit să fie Domnu-n veșnicie!”
17. Sărac sunt eu. Nefericit sunt eu.
Dar Domnul mi-a venit în ajutor.
Tu îmi ești sprijin. Tu-mi ești salvator.
Nu-ntârzia, o, Dumnezeuul meu!

40 (41)

1. Ferice de acel ce niciodată
Nu-l uită pe sărman. Când va veni
Și pentru el nenorocita zi,
Îl mântuiește Domnul drept răsplată.
2. Domnu-l păzește și-n viață-l ține,
E fericit, nu-i pradă la vrăjmași.
3. Tu, Doamne, în suferință n-o să-l lași,
Îl scoți din boli, din cazne și suspine.

4. Zic deci: Ai milă, Doamne! Vindecare
Dă sufletului meu, căci contra Ta
Păcate-am făptuit. Nu mă lăsa
În beznă, îndoieli și remușcare...
5. Dușmării mei, cu neclintită ură,
Se-ntreabă despre mine: „Oare când
Va dispărea, nici nume rămânând?”
Asemenea cuvinte scot din gură!
6. Dacă vreunul vine să mă vadă,
Vorbește prefăcut. Și strânge-n el
Subiecte de batjocură, bârfeli,
Pe care-apoi le răspândește-n stradă.
7. Vrăjmașii șușotesc, cu-ncredințare
Că suferința mă va prăbuși.
8. „E rău de tot atins” – își zic zglobii –
„Să se ridice nu mai e în stare”.
9. Chiar și acel ce nu-mi purtase pică,
În care mă-ncredeam, ce se hrănea
Cu pâine și cu vin la masa mea,
Asupra-mi azi călcâiul își ridică.
10. Dar Tu, Cel Veșnic, milă ai de mine!
Repune-mă în locul meu! Iar eu
Voi răsplăti la toți, atât de greu
Cât este drept și cât li se cuvine.
11. Voi ști că mă iubești, dacă cei care
Îmi vor doar răul nu vor triumfa.

12. Și dacă mă vei ține-n preajma Ta,
Pentru credința mea stăruitoare.
13. Tu, unic creator a tot și-a toate,
Tu, Dumnezeu lui Israel! Divin
Părinte și stăpân întru dreptate!
Fii binecuvântat, Cel Veșnic! Din
Eternitate în eternitate.
Acum și-n veci de veci. Amin. Amin!

41 (42)

1. Precum dorește cerbul izvoarele alpine,
Umbroasele izvoare, cu-nfiorate ape,
Așa tânjește, Doamne, ființa mea spre Tine,
Spre apa veșnic vie a surselor divine,
Din ea, pe veci, și-n viață, și-n moarte, să
se-adape.
2. Vai! Sete mi-e de Tine!... Mă voi întoarce oare
În fața Celui Veșnic? Vegherile-mi și somnul
3. În lacrimi mi se scaldă. Căci, fără încetare,
Răuvoitorii-mi strigă: „Hei, tu, unde ți-e
Domnul?”
Ce să răspund? Mă-neacă o mută disperare.

4. Îmi amintesc, cu dulce și mare revărsare
De inimă, cum însumi, cândva, ca-n altă viață,
Călăuzeam mulțimea, în sacra dimineață,
Spre Templu-n zvon de trâmbiți și cânt de
adorare.
5. O, suflete! Nu geme! Alungă-ndurerarea!
Nădărduieste-n Domnul! Căci iarăși va să vină
O vreme-a mântuirii, cu slavă și lumină.
Doar Domnul mi-e nădejdea. Doar Domnul
mi-e salvarea.
6. Zdrobit mi-e duhul, Doamne! Privirile-mi ridic
Spre cerul Tău. Și glasul-mi, din sinele-
mi, Te cheamă.
Puterea mea-n pustiuri străine se destramă.
Amurgul mă înghite, hulpáv, ca pe nimic.
Iordanul și Hermonul și muntele cel mic
Sunt singurii mei martori sub cerul de aramă.
7. Port greu noian de beznă și-azururi pe grumaz.
Abis pe-abis se cheamă, în vuiet de cascade.
Tehom, marea Genezei, în sufletul meu cade
Și-aruncă peste mine talaz după talaz.
8. Cândva, nu-mi zbură gândul la vremurile grele
De-acum. Ci desfătare simțeam, din zori
în seară.
Și-n noapte, ca-ntr-un naos, sub lună și
sub stele,
Întreaga mea făptură vibra, ca o vioară,
În laudă și rugă, spre Domnul vieții mele.

9. Tu, Stânca mea, răspunde: Chiar m-ai uitat?
Căci iată
Vrăjmașul fără milă mă calcă și m-apasă.
Că-s doborât de jale, de dorul Tău, nu-i pasă.
„Unde ți-e Domnul?” zice, rânjind cu gura
toată.
10. Batjocura aceasta mă sfarmă până-n oase,
Ca lama unei săbii. „Unde ți-e Domnul?
Spune!”
Așa îmi strigă-ntruna, cu vorbe veninoase,
Dușmánul care-ncearcă, din veac, a mă
răpune.
11. Tu, suflete, ignoră-! Stai tare-n rugăciune!
Căci vom ajunge iarăși sub bolta Sfintei Case.
Vom preamări pe Domnul, aduce-vom
prinoase,
Cu laude, cu lacrimi, cu psalmi și osanale.
Noi, robii prea ferice ai mântuirii Sale.

42 (43)

1. Mă judecă și apără-mă! Cine,
Dacă nu Tu, mă poate izbăvi
De-un neam necredincios? De violenții?
De omul fără teamă și rușine?

2. Căci Tu ești Domnul întăririi mele.
De ce mă zvârli în chinuri și necaz?
De ce să port, în mers, peste grumaz
Poverile vrăjmașului, preagrele?
3. Lumina și-adevărul Tău în cale-mi
Trimite-le, o, Doamne, mai curând.
Să mă călăuzească, ferm și blând,
În univers, spre muntele Tău sfânt,
Spre farmecul locașurilor Tale.
4. Și astfel la altar mă duce pasul,
La Cel Etern, la Însuși Dumnezeu.
El, bucuria sufletului meu!
O, Doamne, și cu harpa, și cu glasul,
Pe Tine doar Te preamăresc mereu.
5. De ce mă tulburi, suflete? Mâhnirea
De ce te-a doborât ca un tâlhar?
Încrede-te în Domnul, fiindcă iar
Îi voi elogia nemărginirea.
El poate de păcate să mă spele,
E Stânca mea, la bine și la greu.
E Cel Etern, e Dumnezeul meu:
El este mântuirea feței mele.

50 (51)

1. Dumnezeuule, ai milă de mine⁴, după marea, după
Imensa bunătate a Ta,
După bogăția îndurărilor Tale!
2. Șterge-mi fărădelegea, nu m-alunga,
Spală-mi nelegiuirea, spală-mi păcatele,
Căci sunt copleșit de cumplite greșale!
3. Însumi nemerniciile-mi le cunosc și le știu,
Păcatul îmi stă necurmat dinainte.
4. Împotrivă-Ți am greșit, ca un om fără minte,
Am săvârșit ce e rău și mă mustru acum, dar
E mult prea târziu.
Rostește, deci, hotărâtorul cuvânt,
Judecă-mă, fiindcă Tu judeci doar cu dreptate.
5. În nelegiuire m-am ivit pe pământ,
În păcat m-a zămislit maica mea și iată-mă
Subjugat de păcate.
6. Or, Tu vrei ca adevărul să domnească în inimi,
Ție îți place adevărul în omul lăuntric să șadă.
Fă, dar, să pătrundă înțelepciunea-Ți în sine-mi,
7. Purifică-mă, curățește-mă cu isop și voi fi
Ne-ntinat ca un zbor de zăpadă.
8. Fă-mă din nou bucuria de viață s-o gust, s-o
absorb,
Să tresalte oasele sfărâmate de Tine,

⁴ Lat.: „Miserere mei Deus”; gr.: „Κύριε ἐλέησον” (Kyrie eleison). În română: „Doamne, miluiește!”

9. Căderile nu-mi mai lua-n seamă, căci de lacrimi sunt orb,
Fărădelegile șterge-mi, căci mă-nec de suspine.
10. Creează, Tu, Doamne, în mine o inimă nouă,
curată,
Creează înlăuntru-mi un duh statornic,
un duh neclintit.
11. Nu mă îndepărta de la fața Ta niciodată,
Duhul Tău Sfânt nu-L lua de la mine. Fiindcă
Mărturisesc: am greșit!
12. Dă-mi iar fericirea mântuirii Tale,
Ajută-mă, sprijină-mă, cu un duh de bunăvoință.
13. Atunci voi învăța pe cei nelegiuți dreapta
credință,
Atunci răătăciții se vor întoarce pe-a Domnului
cale.
14. Scapă-mă, Doamne, de vina vărsării de sânge
Și eu voi vesti, cu glas mare, dreptatea-Ți divină.
15. Gura deschide-mi! Absolvă-mă, Doamne,
de teribila vină
Și-am să Te laud mereu cu un glas care cântă
și plânge.
16. Nu jertfe dorești, nici arderi-de-tot.
Altfél, Ți-aș aduce.
17. Jertfa ce-Ți place e duhul zdrobit de durere,
Jertfa pe care Cel Veșnic o cere
E inima frântă de chin, răstignită pe cruce.
18. Fă bine Sionului, Doamne! Auzi-i chemarea!

19. Înălță ale Ierusalimului ziduri, mărețele lui edificii.
Atunci vei primi jertfe ale dreptății, jertfe
întregi,
Sacrificii,
Ce vor arde pe-altar, fumegând cât e cerul
și zarea.

51 (52)

1. De ce-ți găsești mărirea-n răutate,
Tiranule? Au nu cunoști tu oare
Că măreția ta e trecătoare
Și veșnică-i divina bunătate?
2. Amesteci îndelung în cerul gurii,
Cu biciul ascuțit al limbii tale,
Cuvinte otrăvite, criminale,
Tu, josnic artizan al imposturii!
3. De rău te-ai atașat, necum de bine,
Minciuna, nu justiția ți-e soră.
4. Iubești oricare vorbă ce devoră,
Tu, limbă-nșelătoare și sonoră,
Ca șarpele ascuns printre ruine...
5. Dar însuși vei ajunge la ruină!
Cel Veșnic te va prinde, te va smulge
Din cortul tău, din viață și lumină,
Te va strivi pe veci, din rădăcină,
Cu forța mâinii Sale demiurge.

6. Cei drepți vedea-vor asta, se vor teme
7. Și vor zâmbi: „Acesta-i omul care
Își căuta-n avere apărare,
În ură, dușmăanii și răzbunare
Și nu voia pe Cel Etern să-L cheme!”
8. Dar eu, în casa Domnului, sunt, iată,
Și fericit, și liber, și senin.
Sunt verde și mlădiu ca un măslin,
Prin bunătatea Lui nemăsurată.
9. Te laud, Doamne, azi și-ntotdeauna.
Tu ai lucrat. Și-n Numele-Ți slăvit,
Cu sfinții Tăi unindu-mi rugăciunea,
Nădăjduiesc și-am tot nădăjduit,
În zilele ce cad în infinit
Și se destramă: una câte una...

55 (56)

1. Păzește-mi, Doamne, ființa oropsită
De semenul ce-ar vrea să mă înghită.
Război îmi face, cazne-mi pregătește
Din zori și până soarele-asfințește.
2. Vrajmașii mei, cu ură și trufie,
Să mă ucidă vor, să mă sfâșie.
3. Dar eu n-am frică. Spaima mi-e spre bine.
Angoasa chiar m-apropie de Tine.

4. În Dumnezeu mă laud, în Cuvântul
Ce umple mări, și ceruri, și pământul.
Nădăjduiesc în El. Și nu mi-e teamă
De uneltirea omului, infamă.
Mă-ncred în Domnul. Ce-mi pot face oare
Făpturile de humă, pieritoare?
5. Rostirile-mi urăsc. Vor să mă-nșele.
Au pentru mine numai gânduri rele.
6. Pândesc și uneltesc. Îmi stau pe urme.
Tare-ar dori viața să mi-o curme.
7. Putea-vor oare prin nelegiuire
Să spere și să aibă mântuire?
Doboară, Doamne, neamuri și popoare
Cu fúria-Ți etern izbăvitoare!
8. Tu pașii mei rătăcitori îi numeri,
Cum calc, cu steiul chinului pe umeri.
Adună-mi, Doamne, lacrima. Mi-o zvântă!
Nu e înscrisă ea în cartea-Ți sfântă?
9. Da, știu că Dumnezeu e lângă mine:
Când Îl invoc, dușmánul nu mai vine –
O, slavă îndurărilor divine!
10. În Domnul, în cuvântul Său mă laud.
În Cel Etern. Cuvântul Său Îl caut.
11. Nădejdea în Cel Veșnic mi-e stăpână.
Ce-i omul, să mă tem? Nimic, țărână.
12. Tot ce-am jurat, o, Doamne, voi și face,
Jertfiri de mulțumire și de pace.

13. Căci nicio clipă n-ai rămas departe,
Ci sufletul mi-ai scos din neagra moarte.
Cu grijă m-ai condus, cu îndurare,
Picioarele-mi ferind de-alunecare,
Să-mi port făptura calmă și senină
Sub veghea Ta, în viață și lumină.
Lumina celor vii, fără de pată,
Lumina sfântă, neapropiată.

56 (57)

1. Ai milă, Dumnezeule! Cu jale
În Tine doar îmi caut adăpost.
Vrăjmașii scad? Au fost sau nici n-au fost?
Ascunde-mă sub aripile Tale!
2. Te strig, Tu, Domnul meu, Cel Preaînalt,
Tu, Cel care lucrează pentru mine,
Cel care m-a-ncercat spre-a-mi face bine
3. Și m-a salvat de haitele haîne,
De ura celui rău, a celuiilalt.
M-ai mântuit. Deasupra mea, tot cerul
Întinde, nesfârșită, mila Ta.
4. Mi-e sufletu-ntre lei. Nu mă uita:
Tu ești și bunătatea, și-adevărul!
Stau între inși ce numai foc vomită,

- Ce bâjbâie, și tulburi, și orbeți,
Ai căror dinți sunt lăncii și săgeți
Și limba lor – o sabie-otrăvită.
5. Înălță-Te, o, Doamne, peste ceruri!
Să domine pământul slava Ta!
Ei mi-au venit, sub pași, o groapă rea,
6. Încovoiat s-o calc, spre a cădea,
Dar înșiși s-au văzut de-a valma-n ea –
Ei, urzitori de intrigi și misteruri.
7. Mi-e inima-ntărită, Doamne. Tare
Ca niciodată. Ochii mei sunt calmi.
Da, voi rosti preacuvioșii psalmi,
Cântări de pocăință și-adorare.
8. Mă voi trezi în zori de zi. Și-odată
Cu mine, liră, harpă voi trezi.
Hai, suflete, deșteaptă-te și zi
Extazul tău și bucuria toată!
9. Printre popoare, sacrele ecouri
Voi răspândi. Căci până sus, la cer,
10. E mila ta, eterul din eter,
Și adevărul Tău până la nouri.
11. Aceasta-i slujba hărăzită mie.
De-aceea, ne-ncetat voi repeta:
Înălță-Te, o, Doamne, în tărie,
Să domine pământul slava Ta!

57 (58)

1. Oare tăcând veți face voi dreptate
Și judecată fără părtinire?
2. Ba nu! Aveți în inimi și-n privire
Doar violență, numai răutate.
Le cumpăniți în mâini însângerate,
Voi, oameni cruzi, neiertători din fire.
3. Cei răi, încă din pântec, din matrice,
Pe căi greșite merg. Ieșind în lume,
Cei mincinoși se rătăcesc anume
Să-nșele, să abată și să strice.
4. Sunt veninoși, asemeni unui șarpe.
Aspide surde sunt. Nu vor s-audă
5. Pe vrăjitorul magic ce asudă
Cântându-le din fluier și din harpe.
6. Zdrobește-le măselele din gură!
Sfărâmă-le și dinți, și maxilare
Acestor pui de lei, acestor fiare
Ce nu cunosc nici milă, nici măsură!
7. Fă-i, Doamne, prin tăria mâinii Tale,
Ca apa ce se scurge și-apoi piere.
Săgeata lor, lipsită de putere,
Să cadă-n gol, tocită, lângă zale.

8. Ca melcul care lunecă-n tăcere,
Să se topească-n mers, lucind de bale.
Să n-aibă spre lumină drum și cale,
Ca fătul care moare în muiere!
9. O, voi, cei răi, să știți că mă răcinii,
Verzi sau uscați, din vatră, sub căldare,
Vârtejul o să-i smulgă și-o să-i care.
N-o s-apucați să vă mânjiți caninii
Cu hălci fierbinți și cu fierturi amare.
10. Cel drept atunci va înceta a plânge
Văzând sosită clipa răzbunării.
Din pragul său și până-n dunga zării
Își va scărda picioarele în sânge.
11. Și oamenii vor zice: „Da, există
Pentru cel drept dreptate și răsplată.
Există-un Dumnezeu și-o judecată
În lumea noastră tulbure și tristă!”

62 (63)

1. Când zorii abia se-arată, eu sunt treaz,
Cu-amprenta insomniei pe obraz.
Tânjesc în trup, mi-e sufletu-nsetat,
Ca-ntr-un pământ sec și neumblat.
2. Te caut, Te aștept și Te privesc
În spațiul neatins, dumnezeiesc.

3. Viața fără Tine mi-ar fi fost
Stupidă, rătăcită, fără rost.
4. Deci, Te binecuvânt. Și îmi ridic
(Eu, pulbere; eu, umbră; eu, nimic),
Brațu-mi ridic și Numele-Ți ador,
5. Flămând de gustul Tău desfătător.
6. Te laud, Doamne. Noaptea-n așternut
Gândesc la Dumnezeuul nevăzut,
7. Sub aripile Lui adăpostit,
Sub brațul ce mereu m-a sprijinit.
8. Mi-e duhul lângă Tine. Dreapta Ta
M-a susținut și mă va apăra,
9. Vrăjmașii, ucigașii, rînd pe rînd,
S-au risipit în beznă și-n pământ.
10. Îi sfâșie șacalii, cad și pier
Sub mușcătura lamelor de fier.
11. Dar împăratul are-un singur țel:
Cel Veșnic! Și oricine crede-n El
Va fi slăvit și fericit. Pe când
Cel cu minciună-n vorbă și în gând
Va amuți pe veci, ca un mormânt.

63 (64)

1. Ascultă-mi, Doamne, plângerile, glasul
Și apără-mi viața. Căci mă tem
Cu temere cumplită de vrăjmașul
Ce-n mreaja lui mă strânge, ca-ntr-un ghem.
2. Ascunde-mă de cruda uneltire,
De gălăgia inșilor procleți.
3. Au limba ascuțită și subțire
Și vorba lor e-o tolbă cu săgeți.
4. Trag pe ascuns. Săgeata veninoasă,
Săgeata lor amară arde-adânc
Pe cel nevinovat. Nici nu le pasă
De cei loviți, când tremură și plâng.
5. Își dau curaj, țin sfat, stau la taclale
În bezna și-n abisul urii lor.
„Cine ne vede ?” își zic. „Ce-am pus la cale
6. E bine cumpănit, ucigător”.
Vai! O genune sumbră e conștiința,
E inima acestor inși. Dar El
7. Le va lovi și nimici ființa
Cu fulgerul divinului oțel.
8. Chiar graiul le-a fost pricină de moarte,
Cad unii peste alții-n jalnic vraf.
Din tot ce-au fost – sunt pulbere și praf,
Cei care-i văd se-ntorc și fug departe.

9. Toți care-i văd, cu groază și cutremur,
Mărturisesc: „Cel Veșnic a lucrat”.
10. Iar omul bun e iarăși mângâiat,
Credință are, chipul luminat,
Slăvit e iar, după cumplite vremuri.

66 (67)

1. Cel Veșnic către noi să se îndure,
Cel Veșnic să ne binecuvânteze!
Să stăm în fața Lui ca o pădure
De tari salcâmi, cu trunchiurile pure,
Sub soarele puternicei amieze.
2. Pământul să Te știe. Sfânta-Ți cale
Și mântuirea Ta să le cunoască
Popoarele pierdute-n chin și jale,
Nenorocita stirpe omenească.
3. Mari laude popoarele să-Ți zică.
4. Să-Ți cânte, fremătând de veselie,
Pe sfera noastră nesfârșit de mică,
Rotită-n palma Ta, din veșnicie.
5. Să-Ți cânte, să Te laude popoare,
Făpturi nenorocite și caduce.
Dreptatea Ta e nepărtinitoare
Și judecata Ta le va conduce.

6. Rodește lutul. Țarina fertilă
De Domnul Însuși binecuvântată-i.
7. Ai îndurare, Doamne! Fie-Ți milă!
Din zare, până-n zarea depărtată,
Ființa noastră slabă și umilă
Temere și supunere Ți-arată.

69 (70)

1. Grăbește-Te, Doamne, să-mi ajuți, să mă scapi!
Întoarce-Ți spre mine tăria și fața!
2. Alungă aceste fapte de casapi,
Ce urcă din beznă, dorind să-mi ia viața.
3. Acei care crâncene curse-mi întind
Să dea înapoi, copleșiți de rușine.
Ei râd și petrec când mă văd suferind
Și mormăie-n barbă: „Prea bine! Prea bine!”
4. Pe cei ce Te caută, să-i bucuri! Ei spun
Că toată salvarea e numai la Tine:
„Slăvit fie Domnul! E mare și bun.
El vindecă răni și alină suspine”.
5. În ce mă privește, sunt trist și sărac,
Pierdut în genunea adâncă și sumbră.
Nu știu ce să zic, nu știu ce să fac.
Adună-mă Tu din abis, ca pe-o umbră!

74 (75)

1. Îți mulțumim, o, Doamne, Îți mulțumim:
Numele Tău atât e de aproape!
Creația, cu graiul ei sublim,
Ne-o spune, etalând, ca pe-un chilim,
Câmpii și aștri, lanuri, codri, ape...
2. „Când vremea hotărâtă va veni”,
Rostește Domnul, „fără părtinire,
Voi judeca întreaga mea zidire.
3. Să tremure pământ și omenire,
Căci stâlpii lor firavi voi întări”.
4. Zic celor mândri: Nu vă îngâmfați!
Și celor răi: Prea vă-nălțarăți cornul!
5. De ce vorbiți trufaș? De ce umblați
Precum curcanii proști și înfoiați?
Nu știți că totul vine de la Domnul?
6. Nu de la răsărit, nu din amurg,
Nu din deșert sosește înălțarea.
Zadarnică vă este așteptarea,
Ființa voastră-și macină vigoarea
Și zilele ca umbra vi se scurg.
7. Căci hotărârea-i doar a Celui Sfânt.
S-o cereți cu nădejde și cu frică!
După cum vrea, îngăduie sau strică,
Pe unul îl înalță și-l ridică,
Pe altul îl izbește de pământ.

8. În mâna Celui Veșnic e-un pahar
Ce spumegă. E-o cruntă băătură.
Cei răi o sorb cu-asupra de măsură,
Simt în gâtlejuri drojdia ei dură,
În sânge simt taninul ei amar.
9. Aceste lucruri pururi voi vesti
Și psalmi voi stihui. Spre-a da putere
Omului bun. Să creadă și să spere.
10. Și-asemeni, spre-a lovi și nimici
Trufia celui rău. Tu, Doamne, știi
Că numai Tu-mi ești țel și mângâiere.

89 (90)⁵

1. O, Dumnezeuul nostru, Tu ne-ai fost
Din veac în veac scăpare și-adăpost.
2. Când încă munții nu-i făcuseși; când
Nu zămisliseși lume și pământ,
Din veșniciei în veșniciei, mereu,
Tu ești Același, Unul-Dumnezeu.
3. Pe muritor în pulbere-l destrami,
Zicând: „Revino, fiu al lui Adam!”
4. Căci un mileniu pentru Tine-i doar
O zi care-a trecut și vine iar,
E veghea unei nopți, un biet coșmar.

⁵ Rugăciunea lui Moise, omul lui Dumnezeu.

5. Un vis sunt anii. Pulbere. Nimic.
Dispar și pier ca paiul dat în spic.
6. Sunt iarba care tremură în zori,
Cu sclipitoare rouă și cu flori,
Dar veștejită seara, aplecând
Tulpina și cununa spre pământ.
7. Mânia-Ți ne consumă. Spaimă ni-i
De fúria divinelor urgii.
8. Greșeala noastră dinaintea Ta
O ții mereu. Și nu vrei a uita
Păcatul nostru jalnic și ascuns.
Tu, Cel Etern, teribil, nepătruns.
9. Mânia Ta ne-aduce la declin,
Ne zboară viața brusc, ca un suspin.
10. Viața noastră-i șaptezeci de ani.
Optzeci pentru cei tari. Pustii și vani.
Căci rodul lor e pulbere și vânt:
Ei se petrec, noi mergem în pământ.
11. Dar cine vrea tăria a Ți-o ști?
Și teama să-Ți cunoască zi de zi?
12. Învăță-ne să nu trăim în van,
Ceas după ceas, decenii, an de an,
Învăță-ne ce-i bine și ce-i drept
Spre-a căpăta un cuget înțelept.
13. Întoarce-Te, Tu, Doamne! Până când?...
Cu slujitorii Tăi fii bun și blând.

14. Iubirea Ta revars-o-n zori de zi
Și fericiți vom fi cât vom trăi.
15. Câți ani ne-ai pedepsit, tot pe atât
Ferește-ne de chinuri și urât,
Desfă-ne lațul spaimei de la gât!
16. Probează-ne, o, Tu, Cel veșnic viu,
Grandoarea Ta, s-o știm din tată-n fiu.
17. Bunăvoința, harul Tău sublim
Revarsă peste noi, Yah Elohim!
Și întărește tot ce făptuim,
Da, întărește tot ce făptuim!

97 (98)

1. Cântați un cântec nou! Cântați un cânt
Celui Etern! El lucruri minunate
A făptuit. Cu brațul Său cel sfânt,
Cu dreapta Sa le-a făurit pe toate.
2. Și-a arătat spre neamuri mântuirea,
Dreptatea Sa le-a pus-o dinainte.
3. De Israel Și-a readus aminte.
Creația, divinului Părinte,
I-a cunoscut puterea, izbăvirea.
4. Strigați de bucurie către Domnul,
Să cânte și să strige tot pământul!

5. Cântați-I psalmi, uniți-vă avântul
Cu harpa, cu trompeta și cu cornul,
6. Căci El e Împăratul, El e Domnul!
7. Să urle marea! Valul să se sfarme,
Să cânte lume, oameni și jivine!
8. Și râurile-n soare, pe coline,
Să bată din lichidele lor palme!
9. Să cânte munții mari! Căci Domnul vine!
Coboară din înalturile-I calme.
Va judeca ce-i rău și ce e bine,
Va ști și să clădească, și să darme!

101 (102)

1. Ascultă-mi, Doamne, ruga! Și strigarea
Pe care-o strig s-ajungă pân' la Tine.
2. În ziua de necaz și de suspine
Întoarce-Ți, Doamne, fața către mine,
Nu-ngădui ca teama, disperarea
Să-mi intre-n sânge, să-mi colinde-n vine,
Cum urcă și se sparge-n țărături marea.
3. Zilele mele pier cum pier fumul
Și oasele îmi ard ca un tăciune.
4. Mi-e inima o searbădă pășune,
Uit pâinea să-mi mănânc. Mănânc doar scrumul
Nemernicieii care mă supune.

5. Atât de nalte-s gemetele mele,
Încât scheletul însuși mi se frânge,
Lipindu-se de carne și de sânge.
6. M-asemăn, Doamne, unei cucuvele,
Sunt pelicanul singur ce se stinge
În loc pustiu, sub soare și sub stele.
7. Stau și veghez. Ca bufnița-n ruine,
Ca vrabia pe vârful de-acoperișuri.
8. Vrajmașii mă pândesc din ascunzișuri
Cu ochii lor tăioși ca niște șișuri,
Cu blésteme nedrepte și haîne.
9. Nu pâine, doar cenușă-mi umple gura;
Nu liniștea e partea mea, ci frica.
În lacrimi îmi amestec băutura.
10. Mânia Ta mi-a nimicuit făptura:
M-ai luat și m-ai zvrărlit ca pe nimica.
11. Mi-s zilele ca umbra ce dispăre,
Eu însumi iarbă sunt, zădărnice.
12. Dar Tu rămâi, o, Doamne, pe vecie
Și amintirea Ta e veșnic vie,
În lungul șir de neamuri trecătoare...
13. E vremea de Sion să-Ți fie milă
Și-ai să Te-nduri de el. O știm prea bine.
Căci ce s-ar face, Doamne, fără Tine?
14. Până și piatra-i rece și sterilă
Noi o iubim. Fărâma de argilă,
Țărâna, dureroasele-i ruine.

15. Atunci popoare, neamuri, generații
De sfântu-Ți nume, Doamne, se vor teme.
Vor tremura de slava-Ți împărații.
16. De slava Ta ce umple timp și spații,
Când vei zidi Sionul, peste vreme.
17. La ruga nevoiașă ia aminte
Cel Veșnic. N-o aruncă deoparte.
18. Să scriem toate-acestea într-o carte
Pentru urmași. Și ei să țină minte.
Poporu-ntreg și orice ins în parte
Să-L laude în fapte și cuvinte.
19. Din cer, din înălțimea-I, Domnul cată
Spre cei care se cred la voia sorții,
Spre cei cu ființa greu încătușată.
20. Le-ascultă plânsul, drumul drept le-arată,
Eliberând din chin pe fiii morții.
21. Iar ei putea-vor astfel să vestească
Numele Lui și laudele Sale-n
Ierusalim, cetatea-mpărătească,
22. Și în Sion, când neamuri, oști în zale,
Popoare, ginți veni-vor să-I slujească.
23. El mi-a sleit puterea. El m-abate
În drum, scurtându-mi zilele. Zic dară:
24. Nu mă lua la viața jumătate!
De ce-ai dori făptura mea să piară
Tu, care viață ești, eternitate?

25. Pământul l-ai clădit. Și cerul este
Lucrarea mâinii Tale. Dar și ele
26. Vor trece. Lut și ceruri, mări și stele
Se vor topi ca-n vis, ca-ntr-o poveste.
Tu dăinui-vei însă. Marea-Ți taină
E oare omu-n stare s-o priceapă?
Se învechește lumea ca o haină,
Ca un veșmânt în care lepra sapă
Și peste care molia se plimbă.
Pe toate le preschimbi. Și se preschimbă.
27. Dar Tu Același ești. Nu ai durată.
Cei care nu-ncetează să Te cheme,
28. Cei ce-Ți slujesc, prin timpuri și prin vreme,
Vor dăinui-ntăriți. Nu vor mai geme.
Sămânța lor nu pierе niciodată.

109 (110)

1. Cel Veșnic către Domnu-a glăsuیت:
„Așază-Te la dreapta Mea. Vrajmașii
Îți vor cădea sub tălpi. Cum calcă pașii
Un așternut inert și zdrențuit”.
2. Cel Veșnic din Sion Îți va întinde
Toiagul forței. Îți va spune: „Iată,
Domnește peste-a dűșmanilor ceată!”

3. Poporul Tău, când oastea Ta se-arată,
E plin de-ardoare, freamătă, se-aprinde.
O, tinerii! Din sânul aurorei,
Strângând la piept podoabele divine,
Tot vin și iarăși vin, inundă zorii,
Nenumărați ca roua, înspre Tine.
4. Cel Veșnic a jurat și nu ezită:
„Ca Melchisedec, preot pe vecie
5. Vei fi”. La dreapta-Ți, deci, cu măreție,
Îi va zdrobi, în ziua de mânie,
Pe împărați, în lumea pervertită.
6. Dreptatea Sa popoarelor o-mparte,
Pe cei trufași izbește drept în frunte.
Din țărmul mării, până-n vârful de munte
E un noian cumplit de trupuri moarte,
Fără de număr trupuri, ca nisipul...
Cine va ști de când și până unde?
7. Or, El, mergând, bea din torent, din unde –
De-aceea Își înalță-n slavă chipul!

113a (114)

1. Când Israel ieșit-a din Egipt,
Dintr-un popor cu stranie vorbire,

2. Tu-n Iuda sanctuarul Ți-ai zidit
Și-ai luat pe Israel în stăpânire.
3. Marea, văzând, s-a-ntors în sânul ei,
Iordanul și-a oprit năvala apei.
4. Colinele săltau ca niște miei
Și munții ca berbecii și ca țapii.
5. Ce ai tu, mare, limpede noian,
De lași celor ce trec uscată cale?
Și tu, impetuosule Iordan,
De ce te-ntorci din drumurile tale?
6. Ce-aveți, voi, munți, de dănțuiți așa?
Și dealuri, voi, ce-anume vă transformă
Statura imobilă și enormă
În undiri de vie catifea?
7. Cutremură-te, sferă de pământ,
În fața Celui Veșnic! Celui Care
Lui Iacob îi e Domn și-mbărbătare.
Cutremură-te-n fața Celui Sfânt!
El schimbă-n iaz peretele de sare
Și cremenea-n izvoare susurând.

114 (116, 1 - 9)

1. Iubesc pe Dumnezeu, căci El aude
Și ruga mea, și plângerile mele.

2. Și-a aplecat auzul către ele –
De-aceea-L strig oricând și orișunde.
3. Eram cuprins de lanțuri și lăcate,
Sudorile Șeolului, amare,
Porniseră treptat să mă-nfășoare.
Mă ofileam ca frunzele uscate.
4. Dar am strigat spre veșnicul Său Nume:
„O, Doamne, iartă-mi sufletul, mă scapă!”
5. Și, milostiv, El m-a salvat de groapă,
Căci slab am fost și biruit de lume.
6. Pe cei curați și nevicleni, El, Domnul,
Îi are-n veghea Sa. Și mie însumi
Nădăjduiesc să îmi asculte plânsul,
Să-mi limpezească veghile și somnul.
Prea nimicit am fost. Acum pot spune:
7. Întoarce-te, tu, suflete,-n odihnă,
Ți-a dăruit Cel Veșnic marea-I tihnă,
Scoțându-te din iad ca prin minune.
8. Tu, numai Tu, mi-ai mântuit de moarte
Nenorocitul suflet. De pe față
Mi-ai șters tăcuta lacrimilor ceață,
Să am de bucuria vieții parte;
9. Să-mi port printre cei vii modesta cale,
Picioarele să nu mi se topească,
Să scap de slăbiciunea omenească,
Să merg, smerit, sub chipul Feței Tale.

115 (116, 10 – 19)

1. Crezut-am, pentru-aceea am grăit.
Cred și-nțeleg și m-am smerit în mine.
2. Minciună-i omul. Pulberi și ruine.
Eu însumi sunt pierdut și rătăcit.
3. Cum, dar, voi răsplăti Celui Etern
Miracolul schimbării, ce mă face
Să intru iar, din chin, prin chin, în pace,
Să-mi scald, din nou, în raze ochiul tern?
4. În mâini, pe buze-mi tremură paharul,
Paharul mântuirii, când Îl chem,
Când port în suflet numele-I suprem
Și setea mea n-o stinge decât harul.
5. Voi împlini (cum n-am putut, vai mie!),
Să le-mplinesc: de-aceea-s pedepsit),
Voi împlini ce-n public am rostit:
Făgăduințele făcute Ție!
6. Pieirea cuvioșilor e scumpă
Celui Etern. O, de-ai găsi cu cale
7. Să mă ascuți! Sunt fiul roabei Tale,
Tu ai decis ca lațu-mi să se rumpă.
8. Dar, luminat, nevolnicul de mine
9. Voi invoca mereu Preasfântu-Ți Nume,
În mijlocul evlavioasei turme
Pe care Tu o păstorești. Voi ține
Tot ce-am promis, cu ochii plânși spre Tine.

10. În curtea casei Tale, în mulțime.
În templul tău ceresc, Ierusalime.

119 (120)

1. Spre Cel Etern, când spaima mă sfâșie,
Glasu-mi ridic. Și El îmi dă tărie.
2. Salvează-mă de buza mincinoasă,
De otrăvita graiului melasă!
3. Ce vrei, ce-aștepți, ce-mi tot arunci în cârcă
Tu, limbă-nșelătoare de năpârcă?
4. Săgeți o să primești. Săgeata iute
Și jarul de ienupăr ce-o ascute.
5. Vai mie! Pribegesc și mă petrec
Ca iarba și ca floarea, la Meșec.
Căci locuiesc, zăbavnic și hoinar,
Printre străini, în corturi, la Chedar.
6. Destul avut-a sufletu-mi sălaș
Doar printre oameni cruzi și ucigași.
7. Eu nu-s așa. Eu pentru pace sunt.
Dar, încă de la primul meu cuvânt,
Ei numai harță cată, spumegând...

120 (121)

1. Mi-am ridicat privirea către creste:
De unde o să-mi vină ajutorul?
2. De la Cel Veşnic vine, Creatorul
Pământului şi-al bolţii. *Cel ce este*
3. Nu va lăsa să-ţi şovăie piciorul,
Nici nu va dormita, căci te păzeşte.
4. Privirea Sa e pururea deşteaptă,
Veghind şi ocrotind pe Israel.
5. Temeiul tău rămâne numai El,
Umbrar divin, pe mâna ta cea dreaptă.
6. De-aceea, astrul zilei nu te arde
Şi, noaptea, luna nu te va orbi.
7. Te apără de orice răutate
Şi sufletul de rău ţi-l va feri.
8. Va şti când eşti aproape sau departe,
Va şti când vei pleca sau vei veni.
Cel Veşnic din pieire te abate –
În veci de veci sub paza Lui vei fi.

122 (123)

1. Înalt, o, Doamne, ochii mei spre Tine,
Spre Tine, Care-n ceruri locuieşti.

2. Cum ochii unor robi așteaptă vești
Și semne evidente de mai bine
Din mâinile stăpânilor firești,
Așa privim și noi, dorind, în sine,
Ca îndurare să ne dăruiești.
3. Ai milă, Doamne! Doamne, fie-Ți milă,
Căci suntem plini de scârbă și dispreț.
Cel fără griji se uită îndrăzneț,
Batjocorind făptura-ne umilă.
4. Ni-e sufletul cuprins de-o mare silă
Când vede-orgoliul insului semeț
Ce ne privește crud, ca o reptilă.

125 (126)

1. Când Domnul pe captivii din Sion
I-aduse înapoi, parcă visam.
2. Cu gura noastră cântece cântam.
Da, intonam cântări cu vesel ton.
Atunci se glăsuia printre popoare:
„Cel Veșnic pentru ei a făptuit
3. Mărețe lucruri!” El ne-a izbăvit.
De-aceea, exultăm în adorare.
4. Eliberează-i, Doamne! Să revie
Toți prinșii noștri. Să-i vedem cum curg,
Din sud, ca niște râuri, în amurg,
Din miazăzi, de-a lungul, pe câmpie!

5. Cei care semănat-au lăcrimând
Vor secera de-acum cu bucurie.
6. Cel ce plângea pe brazde, trist și frânt,
Cel ce punea sămânța în pământ
Cu ochii plini de lacrimi, iată, Ție
Îți mulțumește azi, adăugând
Snop lângă snop, pe trudnica-i moșie.

126 (127)

1. Dacă Cel Veșnic bietul tău sălaş
Nu ți-l zidește, vană-i orice trudă!
Și straja-n van veghează și asudă,
Dacă Cel Veșnic nu vrea să te-audă
Și burgul nu-ți păzește de vrăjmași.
2. Zadarnic vă treziți când încă-i noapte,
Zadarnic vă culcați în zori de zi,
Cu-o pâine de dureri spre-a vă hrăni!
Căci sursele de miere și de lapte
Și carne din belșug și azimi coapte
Iubiții Săi le au, chiar de-ar dormi.
3. Copiii de la Domnu-s moștenire,
E o răsplată-al pântecului rod.
4. Asemeni cu-o săgeată-i orice plod
Ieșit din tinerețe și iubire.

5. Ferice de acel cu tolba plină!
 Căci nu se teme, nu e rușinat
 La poartă așteptând, ca un bărbat,
 Dușmánul să-l înfrunte și să vină.

128 (129)

1. Destul m-au asuprit din tinerețe
 Cu ura lor tenace și nătângă!
2. Dar n-au putut tăria să-mi înfrângă
 (Să spună Israel. Și să învețe!).
3. Mi-au tras cu plugul brazde pe spinare,
 M-au scos în calea morții și-a furtunii.
4. Dar Domnu-i drept. I-a retezat din funii
 Pe-acei care voiau să mă doboare.
5. Să dea-napoi! S-ajungă de rușine
 Cei ce urăsc Sionul! Să arate
6. Aidoma cu ierbile uscate
 Ce cresc pe-acoperișuri în ruine.
7. Secerătorul brațul nu-și avântă
 Spre-a le tăia. Și nici n-ajung să fie
 Culese-n snopii falnici pe câmpie.
 Așa-s cei răi: pierduți pe veșnicie.
8. Preasfântu-Ți Nume nu-i binecuvântă.

129 (130)

1. Din adâncime, Domnul meu, Te strig!
Adâncul mă absoarbe, mă supune.
2. Ascultă-mi glasul! Neguri mari și frig
Preschimbă orice clipă-ntr-o genune.
Urechea pleacă-Ți! Singur sunt, pe-un dig,
Între vâltori teribile, nebune.
3. O, de-ai păstra aducerea-aminte
A tot ce-a fost și e nelegiuire,
Cine-ar putea, cu duh de-mpotrivire,
Să-Ți șadă, Ție, Doamne, dinainte?
4. Dar Tu iertare ești. Și, prin iertare,
Inspiri în noi izbăvitoarea teamă.
5. Pe Domnul Îl aștept. Oare mă cheamă?
Nădăjduiesc în dulcea Lui chemare.
6. Sufletul meu pe Cel Etern așteaptă
Mai mult decât străjerii dimineața.
Mai mult decât străjerii ce-și îndreaptă
În zori spre soare zâmbetul și fața.
7. Încrede-te în Domnul, Israele,
Căci numai El înseamnă fericire,
Belșug de îndurare, mântuire
De suferințe trudnice și grele.
8. O, Cel Etern Se-ndură. Îți arată
Că te-a iertat, dac-ai greșit odată.

130 (131)

1. Eu, Doamne, n-am o inimă-ngâmfată,
Privirea mea nu-i crudă și trufașă.
M-am așezat, în sacra Ta guașă,
Departa de-a orgoliilor ceată.
Tot ce-mi întrece firea nu mă-mbată,
Nu vreau să fiu nici principe, nici pașă.
2. Sufletul meu e pur. El Ți se-arată
Ca pruncul înțărcaț ce doarme-n fașă...
Ca de copil sunt gândurile mele.
Ca un copil doresc, vorbesc și tac.
3. Încrede-te în Domnul, Israele!
Încrede-te de-acum și până-n veac!

132 (133)

1. Ce dulce-i pentru frați să viețuiască
În trainică și pașnică unire!
2. Aidoma-i această-nchipuire
Cu mirul de pe barba preoțească
A lui Aaron. Cu mirul ce se scurge
Din pletele-i pe barbă și veșminte.
3. Aidoma-i cu roua bolții sfinte,
Dar sclipitor al mâinii demiurge
Peste Sion, pe pantele celeste.

Aici a rându-it Cel care este
 Și binecuvântări, și bucurie –
 Viață-n veci și pentru veșnicie.

133 (134)

1. Să-L binecuvântați pe Domnul, iată,
 Toți slujitorii Săi. Toți slujitorii.
 Acei ce vă petreceți noaptea toată
2. În casa Lui. Cu mâna ridicată
 Spre sfântul Său locaș, voi, muritorii,
 Să-L binecuvântați! Umilă ceată,
3. La rându-ți fi-vei binecuvântată
 De Cel ce mișcă cerurile, norii,
 Pământul, omul, marea-nvolburată...

136 (137)

1. Pe țărături, lângă Râu⁶, la Vavilon,
 Ne-am adunat, gemând și murmurând.
 Și-am început să plângem, rînd pe rînd,
 Când ne-am adus aminte de Sion.
2. Curgea alături fluviul, ca un șarpe,
 Unindu-se cu-ai lacrimilor stropi.
 Și noi am prins în sălcii și în plopi
 Firávele și jalnicele harpe.

⁶ Euftrat.

3. Acolo-nvingătorii ne cerură
Să le cântăm. Ei, care ne-au răpus,
Voiau să stăm acum cu fruntea sus,
Psalmodiind în ritmuri și măsură...
4. Cum am putea noi inmurile Tale
Să le-nălțăm într-un pământ străin?
Noi, plini de-ndurerare și venin,
Sătui de umilințe și de jale?
5. De-am să te uit cândva, Ierusalime,
Uitat să fiu de însăși dreapta mea!
Uscată ca un ciot, ca o surcea,
Să cadă și să zacă lângă mine!
6. Să-mi stea inertă limba-n tre măsele,
Lipită-n cerul gurii, dacă eu
Te pierd din gând! De nu vei fi mereu
Motiv și țel al desfătării mele!
7. De fiii lui Edom adu-Ți aminte,
Tu, Cel Etern! Cum, în cumplita zi,
Strigau: „Distrugeți până-n temelii!
Nimic să nu mai fie ca-nainte!”
8. Fiică a lui Babel! Devastată
Vei fi și tu. Ferice de acel
Ce-ți va întoarce răul. Tot la fel
Cum ne-ai făcut tu nouă altădată.
9. Durerea noastră-i sumbră și adâncă.
Ferice de acel care-ntr-o zi
Pe pruncii tăi plăpânzi îi va izbi
Și-i va zdrobi și-i va strivi de Stâncă...

140 (141)

1. Doamne, Te chem; vino degrabă la mine!
Glasul mi-ascultă, fiindcă neconținut Te ador.
2. Ca jertfa de seară să-Ți fie brațu-mi implorator,
Ca tămâia – rugăciunile pline de plâns și suspine.
3. Pune-mi, Tu, Doamne, o strajă la gură,
Ușa buzelor mele o-nchide!
4. Inima să nu mi-o abat către gânduri perfide,
Către fapte mișele și oameni lipsiți de măsură;
Să nu-mpart bucate cu ei din scârbavnice blide.
5. Când cel drept mă lovește e pentru mine
o cinste, o mare favoare,
Când mă muștră, îmi pare că mă unge cu mir.
Capul nu-mi întorc de la el, nu mă mir,
Dar mă rog împotriva celor cuprinși de a urii
fervoare.
6. Știu însă: Când judecătorii lor vor fi zvârliți
de pe stânci,
Atunci și ei vor asculta cu plăcere cuvintele mele,
Atunci vor pricepe c-au umblat pe căi rele
Târându-se-n beznă, ca fiara, pe brânci.
7. Vai nouă: Cum plugul răstoarnă și risipește
nămolul,
Cum brazde întoarce în lung și în lat,
Cum bulgării se sparg și se-abat,
Tot așa ni se dizlocă scheletul când ne-nghite Șeolul!

8. De-aceea, spre Tine, Cel Veşnic, privirea-mi îndrept.
Sufletul nu-mi părăsi! Dă-mi adăpost! Mă păzeşte
9. De cei ce-mi aşază curse pe cale, hoţeşte;
Doar de la Tine salvare aştept!
10. Ei înşişi să cadă în laţul întins,
Iar eu să ies liber în marea lumină,
Prin care înţelepciunea şi splendoarea divină
Tot ce-i rău şi meschin şi nedrept au învins.

150

1. Pe Domnul lăudaţi-L! Lăudaţi
Pe Dumnezeu în locul Său cel sfânt!
În ceruri lăudaţi-L, contemplând
2. Puterea Sa! Şi iarăşi lăudaţi
Faptele-I mari. Nu veţi putea nicicând
Imensitatea să I-o măsurăţi.
3. Cu glas de corn, văzduhul săgeţaţi,
Cu lira şi cu harpa. Fremătând
4. În dans. Tamburul, flautul plăpând
Se-ngemănează-n imn, ca nişte fraţi.
Sonore corzi, treziţi-vă, vibraţi!
5. Şi voi, caval, chimvale, rînd pe rînd,
Şi toate laolaltă, răsunaţi!
6. Tot ce viaţă are pe pămînt
Să-L laude pe Cel Etern şi Sfânt!
Să-L preamărească laic şi monah!
Să-L adorăm cu toţi: Hallelu Yah!

ECCLESIASTUL

I

1. Așa grăit-a vechiul *Qoheleth*⁷,
Fiul lui David, regele poet,
El însuși rege în Ierusalim.
2. Așa grăit-a: *Havel havalim!*⁸
El, Qoheleth, Ecclesiastul, spune,
În necuprinsa lui înțelepciune:
Deșertăciune-i tot. Deșertăciune!
3. Într-adevăr, cu ce se-alege oare
Sărmanul ins din truda lui sub soare?
Ce folosește *omul scos din lut*⁹
Trudind o viață-ntregă neștiut?

⁷ Participiul activ al verbului ebraic *qahal* „a aduna”. Propovăduitorul. Predicatorul. *Ecclesiastul* (gr. Ekklesiastes) = cel ce se adresează unei *ecclesia* (unei adunări).

⁸ Deșertăciune a deșertăciunilor (ebr.).

⁹ *ha' adham* (ebr.).

4. Trec generații, una câte una,
Și vin, și trec, și trec, și vin întruna.
Pământul doar rămâne-ntotdeauna.
5. Răsare astrul zilei. Și apune.
Gonește din genune în genune,
Spre locul unde iar o să apară
A doua zi. Când va apune iară.
6. Și vântul. Ghem de vaier și suspine,
Se-ndreaptă către miazăzi, revine,
Urcă spre nord, se-ntoarce, dă târcoale
La nesfârșit prin cercurile sale.
7. Se varsă-n mări zăpada iernii toată,
Dar marea nu se umple niciodată.
Pâraie, fluvii, picurii din ciuturi
Vâslesc, ca niște stoluri verzi de fluturi,
La locul lor dintâi, la începuturi.

*

8. Istovitor e totul. Graiul gurii
Nu poate prinde freamătul făpturii,
Atât de mult se zbuciumă și-asudă
Foșgăitoarea lumilor plămadă.
Nu prididește ochiul să tot vadă
Și-auzul nu se satură s-audă.

9. Ce-a fost cândva n-o să mai fie oare?
Ce s-a-ntâmplat cândva nu va mai fi?
Ba da. Se-ntorc cu toatele-ntr-o zi.
Încât conchid: Nimic nu-i nou sub soare.
10. Dacă vreun glas îmi susură-n ureche,
Vorbind de-un lucru nou, nici nu-l ascult.
Acel ceva a fost demult, demult,
Ne-a precedat, din veac, în vremea veche.
11. Cei care au trăit mai înainte
Uitați sunt azi. Și-aidoma vor fi
În veci de veci ai oamenilor fii.
Toți cei de-acum și cei ce vor veni.
Urmașii lor nu-i vor mai pomeni,
Căci nu există-aducere-aminte.

*

12. Eu rege-am fost cândva în Israel.
Eu, Qoheleth, cândva-n Ierusalim.
13. Și am hrănit în inimă un țel:
Să-ncerc a înțelege în vreun fel
Această lume-n care viețuim
(Un chin cumplit, pe care Elohim
Ni-l dă, să ne strivească întru el).
14. Am cercetat, cu sârg și cu sudoare,
Tot ce-mplinim și nu-mplinim sub soare.
Am cercetat. Și iată, toate sunt
Deșertăciuni. Și goană după vânt.

15. În van te lamentezi și te nedumeri.
Nu poți să-ndrepti ce-i strâmb din șold sau umeri
Și ce lipsește n-ai să știi să numeri.
16. Rostit-am, deci, în inima-mi, zicând:
Aici în *Iebus*¹⁰ n-a domnit nicidecum
Un împărat care să poată spune
Că m-ar întrece în înțelepciune.
17. Și-am vrut cu de-amănuntul a pricepe
Înțelepciunea când și unde-ncepe,
Să descifrez ce sunt, ce-au fost să fie
Prostie, cunoștință, nebunie.
Și-am înțeles că-atare gânduri sunt
Tot vanități. Și goană după vânt;
18. Că-n bogăția-nțelepciunii zace
(Precum un hoit uscat în carapace)
Amărăciunea neputinței tale.
Ieșire nu-i. Nu este nicio cale.
Multă-i știința? Multă-i și durerea.
Aceasta ți-e averea. Și puterea.

II

1. I-am zis inimii mele: Spre plăcere
Îndreaptă-te. Și veselie cere.
Și ia de la viață cele bune.
Dar vai: Și-acestea-s tot deșertăciune!

¹⁰ Nume străvechi al Ierusalimului.

2. Numit-am astfel râsul nebunie.
Și voioșia? Ce-mi mai spune mie...
3. Apoi am cugetat: În desfătare
Și-n vin scâlda-voi carnea-mi muritoare,
În timp ce inimii îi voi impune
Să bată doar în ritm de-nțelepciune,
Lucidă și atentă, scrutătoare,
Spre-a observa prostia cât de mare-i
Și ce e nimerit să întreprindă
Sub soare omenimea suferindă.
4. Făcut-am lucruri strălucite: Case,
Sădit-am vii întinse, tămâioase,
5. Grădini, dumbrăvi. Și am plantat în ele
Pomi roditori, cu fructe mari și grele.
6. Săpat-am iazuri, lacuri, rezervoare,
Să ud copacii doldora de floare.
7. La mine-n curte, robii, servitorii
Și-au înmulțit și pricopsit feciorii,
Avut-am oi nenumărate, vite,
Ce-acopereau pământul sub copite.
I-am depășit, prin marea lor mulțime,
Pe toți acei care, din străvechime,
Te-au cârmuit cândva, Ierusalime.
8. Argint și aur. Regii și satrapii
Săltau în jurul meu cum saltă țapii.
Adus-am cântăreți și cântărețe,
Să-mi legene auzul la ospete,
Și-a oamenilor vană dezmierdare,

- Nădăjduind delicii și uitare:
O soață mi-am adus. Și țiiitoare.
9. Am fost măreț. Pe toți i-am întrecut.
Pe toți care tronat-au în trecut,
Fie că-i știm, fie că nu-i mai știm,
Aici în Iebus, în Ierusalim.
Dar nu m-am rătăcit de prea mult bine –
Credeam că-nțelepciunea-i lângă mine.
10. Tot ce pofțit-au ochii au primit.
Și inima, la fel. S-a-mpodobit
Din munca mea. Le-am dat tot ce-au dorit.
Totu-i plătit. Și totul e de-a gata.
Eu am muncit, tot eu am irosit:
Aceasta mi-a fost partea. Și răsplata.

*

11. Și iată, m-am uitat cu luare-aminte
La tot ce făurisem mai-nainte,
La toată truda mea covârșitoare.
Privit-am iubitor, ca un părinte,
Dar vechiul gând mi-a încolțit în minte:
Deșertăciune-i truda. Și vânare
De vânt. Și fără niciun rost sub soare.
12. Privirea mi-am întors, ca să revadă
Eterna și zadarnica triadă:
Prostie, nebunie, înțelepciune.
Voiam să știu, simțeam că mă răpune
Imboldul dureros de-a înțelege.

- Căci ce-ar putea un om de rînd să facă,
În viața lui umilă și săracă,
Mai mult decît a făptuit un rege?
13. Și-am fost încredințat că-nțelepciunea
Cu mult e mai presus de nebunie,
Aidoma luminii ce-mprăștie
Tenebrele ce-acoperă genunea.
14. Cel înțelept sub frunte ochii-și poartă,
Iar cel neghiob orbecăie în beznă,
Legat cu lanțul negurii de gleznă.
Dar pe-amândoi îi paște-aceeași soartă.
15. Am zis inimii mele: Așadar,
Devălmășia pulberii aștept!
Nebunul și cu mine o să fim
De-a valma în același țintirim...
Și-am zis inimii mele, iar și iar:
La ce mi-a folosit că-s înțelept?
Deșertăciune-i tot ce viețuim.
16. Căci pomenirea celui fără minte
La fel cu-a înțeleptului va fi.
Nu-s veșnice. Le va pecetlui
Uitarea, în uitatele morminte.

*

17. Vai, drept aceea, am urât viața,
Căci cele de sub soare rele sunt!
Deșertăciune-i noaptea, dimineața,

- Deșertăciune-s arșița și gheața,
 Amărăciunea, râsetul sau greața...
 Deșertăciune. Goană după vânt.
18. Și am urât tot ce-am muncit sub soare,
 Urât-am truda mea, căci am s-o las
 Celui ce-mi vine-n urmă cu un pas,
 El însuși o nălucă pieritoare.
19. Și cine știe, cine poate spune
 Dacă va fi nebun sau înțelept?
 Așa sau altfel, n-am cum să-l îndrept.
 Ce-am măiestrit, el sparge, descompune.
 Zadarnic am fost harnic și deștept:
 Strădania mi-a fost deșertăciune.
20. M-am prăbușit atunci în disperare,
 Pentru întreaga muncă ce-am muncit,
 Pentru întreaga muncă de sub soare.
21. Căci omul înțelept și cumpănit
 Își lasă lucrul său, agonisit
 Cu știință, cunoștință și ardoare,
 Îl lasă celui care n-a trudit.
 Acesta e un rău nespus de mare,
 Deșertăciune e. Și-un rău cumplit.
22. Ce-i mai rămâne omului să spere
 Din râvna lui? Din grijile de azi?
23. Zilele lui nu sunt decât necaz.

- Nici noaptea n-are somn și mângâiere,
 Nici noaptea n-are inima-i răgaz.
 Deșertăciune, deci. Nimic. Părerere.
24. Aceasta însă am văzut-o eu:
 Că bine-i să mănânce și să bea,
 Să fie mulțumit de munca sa,
 Cu care însuși s-a trudit din greu.
 Dar tot ce are spre-a se bucura
 Primește numai de la Dumnezeu.
25. Într-adevăr, în lume nimeni nu-i
 Îndestulat decât prin vrerea Lui.
26. El dă știință, dă înțelepciune
 Și fălnicie numai celui care
 E bun și-ascultă-a Domnului chemare.
 Iar păcătosul trebuie s-adune
 Pentru cel bun. Și-aceasta-i doar vânare
 De vânt. Și-aceasta-i doar deșertăciune.

III

1. Există-un timp prielnic pentru toată
 Alergătura omului sub cer.
 Nimic nu scapă legii lui de fier
 Și tainei lui, în veci nedezlegată.
2. E vreme să te naști și-apoi să mori.

- E vreme a sădi; și iarăși este
 O vreme să culegi și să mășori
 Zădărnicia roadelor agreste.
3. E-o vreme să rănești și să ucizi,
 O vreme să aduci tămăduire;
 E-o vreme să dărâmi, ieșit din fire,
 Și alta, s-așezi grinzi și cărămizi.
4. Vreme-i să plângi, sau răsul să te-mbie,
 Căci răs și plâns la fel sunt de firești.
 E-o vreme să jelești și să bocești
 Și-o vreme să tresalți de bucurie.
5. E vreme să zvârli pietre, lapidând
 Un ins, o vietate sau o umbră.
 Și-apoi, abandonând pornirea-ți sumbră,
 S-aduni acele pietre, rând pe rând.
 E-un timp să-mbrățișezi. Și, negreșit,
 E-o vreme să renunți la-mbrățișare.
6. Vreme-i să strângi, să fii în căutare,
 Și-un timp să prăpădești ce-ai dobândit.
 E vreme să păstrezi. Și vreme, iar,
 S-arunci nepăsător cele păstrate.
7. Vreme-i să rupi veșminte sau brocarte
 Și vreme-i să cârpești și să repari.
 Există-un timp anume când se tace
 Și-un altul, tot anume, spre-a vorbi.
8. O vreme spre-a urî, și spre-a iubi.
 Un timp pentru război și pentru pace.

*

9. Care-i câștigul celui ce asudă,
Al celui ce-a trudit și s-a trudit?
10. Știu: Dumnezeu i-a dat această trudă,
Pentru-a se tortura la nesfârșit.
11. Yah Elohim făcutu-le-a pe toate
Frumoase foarte și la vremea lor.
El a sădit în insul trecător
Ideea însăși de eternitate.
Dar omul să ghicească tot nu poate
Ce-a plănuit divinul Creator.
12. Atunci am chibzuit că bucuria
Și traiul bun în cursul vieții tale
Sunt fericirea ta. Singura cale
Prin care-ți amăgești nimicnicia.
13. Dar, dacă omul bea, dacă mănâncă
Din rodu-mbelșugat al muncii, dacă
Poate să râdă-n voie, să petreacă,
E-un dar din mila Domnului adâncă,
Un dar pe care-așa a vrut: Să-l facă!
14. Am înțeles deplin că-nfăptuirea
Celui Etern – eternă-i. Nu se poate
Nimic adăuga, nici a se scoate.
De neatins pe veci Îi e zidirea.

- Și Domnu-astfel le-a zămislit pe toate
Spre-a-L teme. Și-a-I slăvi nemărginirea.
15. Ce este azi... a fost. N-a dispărut.
La fel ce-o să urmeze după noi.
Ne plimbă caruselul nevăzut.
Yah Elohim aduce înapoi
Tot ce-a lăsat să lunece-n trecut.
16. Am constatat, de-asemena, sub soare,
Că-n locul spre dreptate rânduie
Fărădelegile s-au oploșit.
Că cel cucernic geme sub teroare,
Împovărat de cel netrebnicit.
17. Am zis inimii mele: Cel Etern
Va despărți ce-i rău și ce e bine.
În limpezimea pravilei divine,
Bine și rău se cern și se discern.
Căci fiecare punere la cale
Și orice faptă are-o vreme-a sa,
Când se va lămuri și judeca:
Știe Cel Veșnic legea casei Sale.
18. Și spus-am iarăși: Domnul ástfel face
Numai cu fiii oamenilor. Care
Sunt cercetați și puși la încercare,
Ca să-nțeleagă toți și fiecare
Că nu sunt decât niște dobitoace.
19. Cu-adevărat, și om, și dobitoc
Aceași soartă-mpart: de mortăciune.

- Același duh. Al zilelor soroc
 Aidoma-i trimite-n stricăciune.
 De-aceea, intru-n sinea mea și zic:
 Nu-i omul mai de vază-ntru nimic.
 Și totul nu-i decât deșertăciune.
20. Tot ce există merge, mână-n mână,
 Pe drumul din țărână în țărână.
 Jivină? Om? Aceași vargă-i mână.
21. Știi tu că duhul tău va lua-avânt
 Să urce, ca o boare, în văzduh?
 Și că, din animal, același duh
 De viață va descinde în pământ?
22. Nu știi. Și, drept aceea, mi se pare
 Că pentru om nimic nu-i mai de preț
 Decât plăcerea purei dimineți,
 A zilelor fierbinți și-a nopții clare.
 Aceasta-i partea sa. Căci cine oare
 Îl va-nvia din pir și din scaieți,
 Să vadă ce va fi după ce moare?

IV

1. Și iarăși m-am întors. Și am privit
 Imensă, silnicia de sub soare.
 De-o parte, lacrimi fără consolare,

- De alta – omul crunt, nemernicit,
Lovind și prigonind, nestingherit,
Pe cei lipsiți de orice apărare.
2. Și-am fericit pe cei ce-au răposat
De mult și dorm în negură adâncă,
Decât pe cei care viază încă
Și-n ghearele neliniștii se zbat.
3. Dar mult mai fericit mi s-a părut
Cel care nici măcar nu s-a născut,
Căci nu va apuca să se-nfioare
De relele câte se fac sub soare...

*

4. Oricare izvodire sau izbândă
A omului, în lucrul său, nu sunt
Decât rivalitate, ciudă, pândă,
Invidie, de-a pururea flămândă.
Deșertăciune. Goană după vânt.
Unii-s făloși, iar alții – slabi și goi,
Unii gonind, iar alții dormitând.
5. Cu mâna-n sân, nebunul, printre noi,
Își irosește timpul, murmurând:
6. „Mai bine-un pumn de-odihnă decât doi
De trudă și-alergare după vânt”.

*

7. Și iată încă o nepotrivire
8. Sub soare: Un bărbat fără copii,
Fără rudenii. Totuși, zi de zi,
Trebăluiește pân' la istovire,
Cu ochii ațintiți la avuții.
Dar vine-o clipă când în sine-și spune:
„De ce și pentru cine m-am zdrobit?
De ce lăsat-am sufletu-mi lipsit
În mijlocul atâtor lucruri bune?”
Prea târziu însă. Zile nu mai sunt.
S-au stins, așa cum soarele apune.
Vezi, și-aceasta-i tot deșertăciune
Și rea-ndeletnicire pe pământ.

*

9. Mai fericiți sunt doi, căci au răsplată
Îndeajuns pentru silința lor.
10. Când cade unul, celălalt îndată-l
Ridică și îi vine-n ajutor.
Dar cel stingher, ce se va face oare?
Prieten n-are, n-are cunoscut.
De va cădea, rămâne-va căzut.

- Trec semenii și nici n-au fost văzut
De mai trăiește încă sau de moare.
11. Asemenea, când doi, pe căpătaie,
Pun tâmpla, e și tihnă, e și cald.
Însă cel singur, sub al iernii fald,
Îngheață sloi, din creștet la călcâie.
12. Și, dacă un tâlhar, setos de sânge,
Atacă pe vreunul dintre ei,
Cellalt grumazu-n menghină i-l strânge.
Reține: Sfoara împletită-n trei
Cu mult mai anevoie se va frânge.

*

13. Copilul oropsit, dar luminat,
Adesea-i mai de preț decât un rege
Bătrân, fără de minte, fără lege
Și care nu acceptă niciun sfat.
14. Copilul poate-oricând din închisoare
Să fie scos. Și, într-o bună zi,
Deși născut sărac, va-mpărăți.
15. Văzutu-i-am atunci pe toți cei vii
Cum se-mbulzesc în urma lui sub soare.
A tânărului ce-l va moșteni
Pe rege în obșteasca adunare.
16. Popor fără sfârșit. Curgând, curgând,
Asemeni unui râu, cu el în frunte.

Însă triumful cât e? Până unde?
 Urmașii n-or să-l vadă conducând,
 Nu se vor bucura-ntru el nicicând,
 Căci și-n acest spectacol se ascunde
 Deșertăciunea. Goana după vânt.

*

17. Când mergi în templul Domnului, ia seama
 Cum calcă pe podele pasul tău.
 Dacă te-apropii, stai și-ascultă. Teama
 Și dragostea te-aduc spre Dumnezeu.
 La cei nebuni, la jertfa lor, ia seama:
 Ei doar atâta știu: Să facă rău.

V

1. Nu-ți trage-n grabă straja de la gură
 Și inima să nu ți-o ia-nainte,
 Bolborosind o droaie de cuvinte,
 Cuvinte fără noimă și măsură.
 În fața Celui Veșnic, se cuvine
 Să stai plecat și să-L adori tăcând:

El e în ceruri, tu ești pe pământ!
Deci, drămuiește-ți fiecă cuvânt,
Să-ți fie, dar, cuvintele puține.

2. Fiindcă,-așa cum visurile-arată
Că omu-i ros de-ngrijorări, nebunul
Se-nfoaie-n vorbărie, ca păunul,
Dezvăluindu-și slaba judecată.

*

3. Când faci lui Dumnezeu un jurământ,
Nu-l pierde din vedere. Ia aminte
Să-l îplinești. Căci cei fără de minte
N-au trecere și niciun crezământ.
Tu săvârșește ce-ai făgăduit
4. Și nu uita: Să taci e mult mai bine,
Mai fără de primejdii pentru tine,
Decât să juri în van, ca un smintit.
5. Nu-ți lăsa glasul vorbe să deșire,
S-anime al păcatelor alai.
Trimisului divin nu-i spune: „Vai!
Ce pot să fac? A fost o rătăcire!”
Ci teme-te! Cel Veșnic proasta-ți fire
Va mistuî. Și-asemeni, tot ce ai.

6. Din zbuciumul temérilor deşarte
Se nasc coşmaruri, ies deşertăciuni,
Răsar pălăvrăgeli şi inşi nebuni –
Vârteju-ntreg al vieţii către moarte.
Tu însă, la lărgime şi la greu,
Atâta să te temi: De Dumnezeu!

*

7. Când vezi că cel sărac e asuprit,
Că dreptul e-nfruntat, că în cetate
Nu sunt bunăvoire şi dreptate,
Să nu te miri! Aşa-i orânduit.
Mai-marele-i țințit şi cântărit
De-un altul, şi mai mare, mai slăvit,
Şi Cel Etern veghează peste toate.
8. Dar pentru țară-i, totuşi, de folos
Un rege care seamănă şi ară,
Care iubeşte câmpul gras, mănos,
Şi îndrăgeşte țarină şi țară.

*

9. Cei cărora le place să adune
Argint şi-averi, adună în deşert.
Pe-o parte stivuiesc, pe alta pierd:
Şi-aceasta este tot deşertăciune.

10. Pe cât s-au canonic și le-au sporit,
 Pe-atât sporesc și cei ce le devoră.
 Munca de-un an se spulberă-ntr-o oră –
 E-nșelăciune banul jinduit.
 Devoratorii-s lacomi. Ce-i rămâne
 Aceluia numit de ei: Stăpâne,
 Decât că le contemplă uluit?
11. În schimb, cât de adânc și cât de dulce
 Se-afundă lucrătorul seara-n pat,
 Oricât ar fi băut și-ar fi mâncat.
 Pe când belșugul celui îmbuibat
 Nu-i dă răgaz să doarmă, să se culce.

*

12. Un rău teribil am văzut sub soare:
 Averi deoparte puse, ani în șir,
 Înscrise grijuliu cu tibișir,
 Spre ghinionul celui ce le are.
13. Căci, de se prăpădesc din întâmplare
 (Există întâmplări, nenorociri),
 Fiului său nu-i lasă niciun fir
 De-agoniseală. Doar îndurerare.
14. Cum a ieșit din sânul maicii sale,
 Fără nimic și gol, va și pleca.
 Niciun crâmpei din toată munca sa
 Nu va purta-n căușul palmei goale.

15. E-ngrozitor acest așezământ,
E-un rău copleșitor, de nenumit:
Ca să se ducă-așa cum a venit...
Și ce folos că i-a fost munca-n vânt?
16. Ba mai mult încă: Viața și-a trăit
În beznă, în angoasă, pătimire,
În boală și necazuri peste fire,
Zbătându-se-n dureri neconținut.
17. Încât, repet: E și frumos, și bine
Ca omul să mănânce și să bea
Din fructul trudei sale-n viața sa,
Sub soare, sub privirile divine.
Aceasta-i partea care îi revine,
O altă parte-n veci nu va avea.
18. Și, dacă-ncearcă marea bucurie
De a trăi-n plinirea muncii lui,
De-a căpăta și bani, și bogăție,
Omul acela trebuie să știe
Că toate-acestea-s darul Domnului.
19. El nu se mai gândește cât de scurte-i
Sunt zilele. Fiindcă Dumnezeu
Îi picură în inimă mereu
Nectarul viețuirii. Ca să uite
Că-i doar un strop de lut, de minereu.

VI

1. Există-un rău pe care l-am văzut
Adeseori sub soare. Și-i apasă
Pe muritori sub crâncena-i carcasă.
Un rău frecvent, atroce, de temut.
2. Cel Veșnic i-a dat unuia averi
Și bunuri și mărire. Nu-i lipsește
Nimic din tot ce sufletu-i dorește.
Dar Dumnezeu, din locul Său din cer,
Îl face să le scape printre dește.
Mai mult: Unui străin în brațe-i pune
Avutu-ntreg. Unui străin flămând.
Și-acesta trupu-și satură, mâncând
Tot ce-a clădit bogatul asudând.
Deci, iată încă o deșertăciune
Și-un rău grozav de mare pe pământ.
3. Poate un om să aibă-n bățatură
O sută de copii. Și anii lui
Să fie fără număr. Dacă nu-i
Sătul sufletul său, și nu se-ndură
Nici să-l îngroape cei din preajma lui,
Eu cred că până și o stârpitură
Nu-i pare mai mizeră nimănu.

4. Căci stârpitura, fătul lepădat,
Cum a venit, asemenea se duce.
Străbate doar a beznelor răscruce,
Cu numele în beznă-nveșmântat.
5. N-a cunoscut ce-s razele de soare,
Lumină n-a văzut. De-aceea, spun
Că are un destin cu mult mai bun
Și că odihă mult mai lină are.
6. De-ar fi trăit și două mii de ani
Omul acela fără de noroc,
Oare nu merg cu toții la un loc,
Străpunși de rădăcini și bolovani?

*

7. Întreaga muncă-a omului slujește
Doar gurii lui. Și totuși, niciodată
Dorința nu îi este-astâmpărată
Și cugetul nu i se potolește.
8. Cât capătă-nțeleptul, tot asemeni
Primește și nebunul. Ce prinos
I se aduce insului sfios
Că știe să se poarte între semeni?
9. Mai bine a privirii-ncredințare
Decât, poftind, să arzi ca un tăciune,
Împuns de-a lăcomiei strămurare.
Dar amândouă una sunt: Vânăre
De vânt. Doar una sunt: Deșertăciune.

*

10. La tot ce ia ființă, trepidând,
Un nume i s-a dat de mai-nainte.
Destinul creaturii e-n cuvinte:
Din nume știm că *omu-i de pământ*¹¹.
Încât el nici nu poate, nu e-n stare
În pricină să intre cu Acel
Ce-i infinit mai tare decât el.
Rămâne în terestra încleștare.

*

11. Din tot ce n-au găsit, și n-au pierdut,
Din goana după vânt, vacuitate,
Ce avantaj au oamenii de lut?
Căci în zadar le-au încercat pe toate.
12. Există oare cineva să știe
Ce-i potrivit pentru un om, în viață,
În dezolanta ei nemernicie,
Prin care trece ca un fir de ceață?
Și iar mă-ntreb: Cine-i va spune oare,
Privind în viitor, privind departe,
Cine-i va spune lui, măcar în parte,
Ce-o să mai fie după el, sub soare?

¹¹ *ha' adham* (ebr.).

VII

1. Un nume prețuit, recunoscut
Mai bun e decât miru-nmiresmat.
Și ziua morții e de preferat
Aceleia în care te-ai născut.
2. Mergi mai degrabă-n casele de jale
Decât la vreun festin mirobolant.
Ca să pricepi că trupu-i doar neant
Și să te-ntorci pe-a cunoștinței Cale.
3. Mai bună-i întristarea decât râsul,
Căci inimă și suflet mult mai bune
Devin când porți pe chip amărăciune –
Nu ocoli, deci, lacrima și plânsul.
4. Cei înțelepți la inimă și minte
În casa tânguiri se adună,
Pe când nebunii urlă împreună
În chefuri și-n beție de cuvinte.
5. Mai bine-i să ascuți și să cunoști
Certarea înțeleptului, decât
S-auzi cum sună jalnic și urât
Și hârâie cântarea unor proști.

6. Poți desluși ce sfârâie, ce spune
Un braț de spini, în flăcări, sub ceaun?
Așa e răsul bietului nebun:
Din zarva-i odrăslesc doar fum și scrum.
Dar și aceasta-i tot deșertăciune.
7. Fiindcă-ades, din cauza asupririi,
Cel înțelept își va sări din minți.
Iar mita strică oamenii cumiști
Și inima le-o zvârle nimicirii.
8. Cum că finalu-ntrece-n preț debutul
Te vei convinge însuși mai târziu.
E mai de cinste duhul răbdurii
Decât semețul ce-și ignoră lutul.
9. Nu luneca degrabă în mânie
Și nu te-ntărâta în eul tău.
Sălașu-ntărâtării-i la cel rău,
Mânia șade-n sânul nebuniei.
10. Nu zice niciodată: De ce oare
Cândva a fost mai bine decât azi?
Căci din înțelepciunea ta decazi
Dacă rostești asemenea-ntrebare.
11. Înțelepciunea, ca și-o moștenire
Sunt de dorit. Folositoare sunt.
Ele aduc răgaz și-oblăduire
Celor ce văd lumina pe pământ.

12. Înțelepciunea-i pavază, temei.
Argintul, de asemeni. Dar știința
Îți ocrotește mai vârtos ființa,
Întâietate are, vrei – nu vrei.
Deci, fii-nțelept! Căci numai conștiința
Îl ține-n viață pe stăpânul ei.
13. Privește-n jurul tău neîncetat,
Socoate și contemplă, fiul meu,
Lucrarea ce-a zidit-o Dumnezeu:
Poți tu-ndrepta ce Domnul a strâmbat?
14. Fii fericit în zi de fericire
Și-n ziua de urgii și strâmtorare
Să nu îți ieși, ca un netot, din fire!
Pe amândouă-n palma Sa le are
Cel Veșnic. Le-a făcut pe fiecare,
Ca omul scos din lut să n-aibă știre
Ce va mai fi în vremea viitoare.

*

15. În zilele nimicniciei mele
Văzut-am multe. Iată, un om drept
Punând, de tânăr, mâinile pe piept,
În timp ce altul, înrăit în rele,
Mânjit de fapte crude și mișele,
Rămâne-n urma celui înțelept.

16. Nu fi-nțelept și drept peste măsură!
Vrei să dispari? Dar nici nelegiuit
17. Și fără minte până la sfârșit.
De ce să mori, când Domnul se îndură
Să-ți lase încă vreme de trăit?
18. De una să te ții! Și de cealaltă
Să nu te rupi! Căci cel care Îl teme
Pe Dumnezeu, în orice loc sau vreme,
Va izbândi, prin voia-I preainaltă.
19. Înțelepciunea-i dă celui ce-o are
Puteri sporite și adăugate.
Nici zece luptători într-o cetate
Nu vor răzbi cu el să se măsoare.
20. Așa-i în veac făptura omenească:
Pe tot pământul n-o să afli una
Care să facă bine-ntotdeauna.
Și niciun drept să nu păcătuiască.
21. Tocmai de-aceea, nu lua aminte
La orice vorbă. N-o lua în seamă.
Ca nu cumva, în norul de cuvinte,
S-auzi pe sluga ta cum te blestemă.
22. Căci mult prea bine inima ta știe
De câte ori tu însuși, cel ce-ascultă,
Ai fost sedus de josnica insultă
Și-ai defăimat pe alții, la furie.

*

23. Le-am cercetat, pe fiecare-n parte,
Acele lucruri. Cu înțelepciune.
Acele lucruri, multe și deșarte.
Și-apoi am îndrăznit în sine-a-mi spune:
Voi fi-nțelept! Dar vai, ce-nșelăciune!
Înțelepciunea a rămas departe...
24. Nimicnicie, deci. Deșertăciune.
Ce ai sub ochi, îndepărtat e foarte
Și-adânc, adânc. Zadarnic îmi dă ghes
Îndemnul de-a-i găsi un înțeles.
Nimic. E prea adânc. Și prea departe.
Doar un abis. Și-un întuneric des.
25. Am revenit în inima-mi, cercând
Să aflu, iar, ce-s știința, chibzuiala,
Înțelepciunea ce-i, și rânduiala
Acestei lumi. Ce-i vrednic pe pământ.
Și-am priceput atunci că-n răutate
Dospește nebunia. Că cel prost
Zănatic e. Și rău. Și niciun rost
Nu voi putea din cauza asta scoate.
26. Și-am socotit femeia mai amară
Ca moartea. E o cursă. E un laț.
Inima ei te-nhață cu nesaț
Și mâna ei cătușă e și gheară.

- Cel bun în fața Domnului îi scapă,
 Dar păcătosul cade, este prins.
 Și iată-l doborât, lovit, învins
 De fiara ce-l târăște către groapă...
27. Vezi? Am aflat acestea. Pân' la miez
 (Declară Qoheleth) am urmărit
28. Făpturi și lucruri. Dar n-am dibuit
 Niciunde nepătrunsul înțeleș.
 Și totuși, căutând și căutând,
 Găsit-am, la o mie, un bărbat.
 Dar o femeie, nu! Cu-adevărat,
 Niciuna, între toate câte sunt.
29. Și-am mai descoperit că Dumnezeu
 Făcutu-i-a pe oameni buni. Dar ei,
 Prin voia lor, au devenit mișei.
 Se-ntorc la vicleșug, mereu, mereu.

VIII

1. E cineva ca înțeleptul oare,
 Să tâlcuiască totul și să-nvețe?
 Privirea lui e-n veci strălucitoare
 Și fața îi exprimă doar blândețe.

2. Deci, zic: Respectă-al regelui cuvânt,
C-așa te-ai juruit lui Dumnezeu.
3. Ți-a spus să stai? Rămâi la locul tău
Și fii supus! Nu stărui în rău!
De ce să-ncalci regescul jurământ?
Ferește-te de- asemenea eroare,
Căci regele tot ce voiește face
4. Și vorba lui e forță, e putere.
Cine-ndrăznește-a-i zice vreo muștrare?
Ai minte, așadar, și prevedere!
Ascultă-l: Vei trăi-ndelung, în pace.
5. Și nu uita: Porunca de-mplinești,
N-o să te-ajungă răul niciodată.
Ci, dimpotrivă, te înțelepțești.
Cel înțelept, ca-n slovele cerești,
Citește și răstimp, și judecată.
6. Pentru oricare lucru e-un soroc
Și este-o judecată. Însă mare
E tragedia omului sub soare.
Omul de lut e plin de nenoroc.
7. Fiindcă nu cunoaște dinainte
Tot ce va fi, tot ce se va-ntâmpla.
Nu-și domină defel ursita sa,
Acum, sau mai târziu, printre morminte.
8. Și,-oricât s-ar strădui, nu e în stare
A-și face duhul pururi să rămână.
Pe clipa morții, moartea e regină.

Aceasta e o crâncenă-nfruntare,
O luptă dură, fără amânare,
Cei răi, și ei, coboară în țărână,
Cu fapta lor. În beznă și uitare.

*

9. La toate câte se petrec sub soare
Eu inima mi-am pus. Să le cuprind.
Văzut-am om pe om obijduind,
Ținându-l sugrumat, fără cruțare.
Îl stăpânește-n jaf și silnicii,
Îl stăpânește, spre-a-l neferici.
10. Văzut-am păcătoși, la-ngropăciune
Purtați cu mare pompă și-ngropați.
Iar pe cei dreپți din templu alungați,
Stând singuri în cetate și uitați...
Și-aceasta este tot deșertăciune.
11. Fiindcă păcătosul nu-i de-ndată
Șters de sub soare pentru gestul său,
De-aceea, fiii oamenilor cată
Ei înșiși cu-ndrăzneală către rău.
12. Și totuși, ticăloasa făptuire
De-ar fi și însutită, de-ar dura,
Eu știu că priveghează Cineva.
Deci, orișicât le-ar fi acum de greu,

- Cei drepți să nu se-nnegure-n mâhnire:
 Eu știu că parte au de fericire
 Doar cei care se tem de Dumnezeu,
 Doar cei ce se sfiesc în fața Sa.
13. Omul infam și crud, fără de lege,
 E-asemeni umbrei care se destramă.
 Nu-i fericit. Nimic nu se alege
 Din zilele-i pribege ca o scamă.
 Sunt iute-trecătoare și betege –
 De-aceea: Că de Domnul n-are teamă!

*

14. Există încă o deșertăciune
 Și o nepotrivire pe pământ:
 Sunt oameni drepți, ce fac doar fapte bune,
 Dar au răsplată rea. Și invers, sunt
 Făptuitori de rău și-ntinăciune
 Cu lauri încărcați. Și nimeni n-
 Va explica de ce-i așa năcând.
 Vezi? Și aceasta-i tot deșertăciune
 Și tragică vânare după vânt.
15. Am lăudat petreceri, euforie,
 Bucate, vinul dulce. Fiindcă zic:
 Ce are omul altceva? Nimic.
 El însuși nu-i decât nimicnicie.
 Acestea-i sunt balsam și alinare –

Măcar dacă l-ar însoți mereu
În viața ce i-a dat-o Dumnezeu
Aici, pe fața lutului, sub soare.

*

16. Când inima-mi m-a-mpins să văd ce sunt
Destin, înțelepciune și menire,
Ce țintă-și are omul pe pământ,
De ce se zbate fără contenire,
17. Am intuit, privind pământ și cer,
Și marea mișcătoare și profundă,
Că omul nu-i capabil să pătrundă
Dumnezeiescul lumilor mister.
El nu distinge cele de sub soare,
Lucrarea Celui Veșnic. Totuși, iar,
O cercetează, trudnic și amar –
Eșecu-i cât osârdia de mare.
Căci chiar dacă-și închipuie că are
Putința de-a pricepe ce-i sub soare,
Greșește. Nu pricepe. E-n zadar.

IX

1. Le-am iscodit pe toate câte sunt,
La inimă le-am pus, să-mi încunun

- Cărarea de la leagăn la mormânt.
 Cenușa lor, treptat precipitând,
 Înveninată-n suflet se depune.
 Cei drepti, cei înzestrați cu-nțelepciune
 Și fapta lor, făcută pe pământ,
 Se află toate-n mâna Celui Sfânt.
 Nici ura, nici iubirea nu le știe
 Sărmanul om, în multa-i slăbiciune.
 Căci toate se topesc în veșnicie –
 Și toate nu-s decât deșertăciune.
2. Aceeași soartă-i pentru toți de-a rândul:
 Drept și nedrept, curat și pângărit,
 Cel ce-a jertfit și cel ce n-a jertfit.
 Cel bun, cel rău sunt una cu pământul.
 Cel care jură lesne, că-i scrântit,
 Și cel care cinstește jurământul.
3. Că au cu toți sub soare-aceeași soarte
 E-un mare rău. De-aceea, cât trăiesc,
 De uneltiri și crime se-alipesc.
 Și-apoi? Pogoară, pâlcuri, înspre moarte.
4. Cei vii mai au, cât de puțin, nădejde.
 Dar ce să spere cei care s-au dus?
 Un câine viu cu mult e mai presus
 Decât un leu defunct, ce putrezește.
5. Cei morți nu știu nimic. Pe când cei vii
 Măcar un lucru știu: Că vor muri.
 Or, morții nu mai au nicio răsplată –
 Chiar și-amintirea lor e decedată.

6. Iubirea lor, și ură, și-adorare,
Și vrajbă, și mândrie, iată, nu-s!
Nici jos, în tină, nici în ceruri, sus,
Nu vei mai da de urma lor vreodată.
Făptura lor nu are, nu mai are,
Cât ar fi fost cândva de lăudată,
Putința de a exulta sub soare.
7. Deci, du-te să-ți mănânci cu voieșie
Fărâma ta de pâine, sorbi din vin,
Cu sufletul de încântare plin,
Căci Domnu-ndurător se-arată ție.
8. Să porți veșminte albe și curate,
Iar părul să ți-l ungi neîncetat
Cu proaspăt untdelemn înmiresmat.
9. În viața ta de vis și vanitate,
Femeia să-ți iubești! Căci El a vrut,
El, Cel Etern, teribil, nevăzut,
Așa să-ți fie zilele-nșirate:
Deșarte, fără țel și conținut.
Petrece! Asta-i partea ta. Nu are
Nimic mai mult vreun truditore sub soare.
10. Ce-ajunge în puterea mâinii tale
Cu fermă hotărâre să-mplinești.
Fiindcă în Șeol n-ai să găsești
Înțelepciune, sfaturi omenești,
Știință, faptă, punere la cale.

11. M-am reîntors și am văzut sub soare
 Că biruința nu-i pentru cei iuți,
 Când oamenii se-ntrec în alergare.
 Nu cei viteji câștigă o-nfruntare
 Și bogăție n-au cei pricepuți.
 Cel înțelept nu-ntinde pâinea-n sare,
 Cei învățați rămân necunoscuți,
 Căci toate țin de timp și de-ntâmplare.
12. Nici chiar sfârșitul zilelor nu-și știe
 Omul de lut. Ca peștii în năvod,
 Când mreaja se chircește nod cu nod,
 Ca păsările prinse-n colivie,
 La fel și fiii oamenilor pier
 Sub al nenorocirii clonț de fier
 Ce cade fără veste și-i sfâșie.
13. Am întâlnit, de-asemenea, sub soare,
 O-nțelepciune ce mi s-a părut,
 Printre atâtea câte-am străbătut,
 Extrem de minunată și de mare.
14. Era, în vremuri vechi, o cetățuie,
 Cu *luptători*¹² puțini. Trăia tihnit.
 Și iată că-mpotriva ei se suie,
 Spre-a o-nrobi, un împărat vestit.
 El o-mpresoară, cum ai bate-n cuie

¹² *wa' anashim*, pl. de la *ish* „bărbat” (ebr.).

- Un gard de-ntărituri, nebiruit.
 În cine, dar, nădejdea să-și mai puie
 Micuțul burg, cuprins și umilit?
15. Din fericire, locuia-n cetate
 Un *om*¹³ sărac, dar foarte înțelept.
 Și-nțelepciunea lui ținut-a piept
 Vrăjmașului puternic și nedrept
 Și oștile plecat-au rușinate.
 Dar nimeni, nimeni nu-și aduce-aminte
 De-acel bărbat. Cu toții l-au uitat.
 Pe el, care-așezarea a salvat!
 Ce poți să spui? Din tot ce s-a-ntâmpat,
 Culegi întristătoare-nvățăminte.
16. Am zis: Înțelepciunea-i mai de preț
 Decât tăria armei. Dar în van.
 Înțelepciunea omului sărman
 Și vorba lui au parte de dispreț –
 Căci cine ia în seamă un golan?
17. Or, cât de bine-ar fi să iei aminte
 La înțelept! Din spusa lui ți-aduni
 Ce-ți e util. Iar multele cuvinte
 Rostite de-un mai-mare-ntre nebuni
 Sunt țipete, stridente fără minte.
18. Înțelepciunea-i mult mai de folos
 Decât sunt arsenale, panoplii.

¹³ *ish* (ebr.).

Dar să nu uiți: Un singur păcătos,
 Un singur om viclean și ticălos,
 Cât nici nu crezi e-n stare-a nimici.

X

1. O muscă moartă strică untdelemnul
 Turnat în iscusitele parfume.
 Un dram de nebunie-și lasă semnul
 Nefast, pe glorie și-nțelepciune.
2. La dreapta are inima-nțeleptul.
 La stânga, cel nebun. Pe orice drum,
3. El calcă ocoliș, n-o ia de-a dreptul,
 De parcă-ar spune singur: Sunt nebun!
4. Când ocârmuitorul își îndreaptă
 Asupra-ți duhul, nu pleca din loc!
 De spadă, și de apă, și de foc,
 Te scapă firea-ți calmă și-nțeleaptă.

*

5. Am mai văzut adeseori sub soare
 Un rău pornit de la cârmuitor:
6. Anume, nebunia-i dregător,
 Iar cei bogați sunt jos, în ascultare.

7. I-am mai văzut pe robi mergând călări,
În timp ce oameni mari și căpetenii
Umblau ca niște sclavi, printre jigăanii,
Stârnind cu talpa colbul pe cărări.

*

8. Cel care sapă-o groapă va cădea
El, mai întâi, cât de curând, în ea.
Pe cel ce surpă-un zid, cărând în cârcă
Ruinele, îl mușcă o năpârcă.
9. Pietre sfârâmi? Prea bine! Nu uita
Că te-ar putea lovi în carnea ta.
Lemne despici? Prea bine! Dar să știi
Că țândările lor te pot răni.
10. Când fierul s-a tocit, trebuie dres.
Altfél lucra-vei dublu. Așadar,
Nu-ți risipi vârtutea! Fii avar:
Înțelepciunea duce la succes.
11. Ci, dacă-un șarpe mușcă înainte
De-a fi vrăjit, magie și descânt
Ce sens mai au? Se răspândesc în vânt
Vrăjitorii și muzici și cuvinte.
12. Rostirile-nțeleptului sunt har,
Dar buzele nebunului înghit

- Pe posesorul lor nesăbuit:
Prin propriul glas se surpă un flecar.
13. Prostie-i vorba lui la început
Și la sfârșit – curată nebunie.
14. Vorbește-ntruna. Turuie. Nu știe
(Ca orice om, de altfel) ce-o să fie
În viitor. Căci nimeni n-a știut.
15. Nebunii obolesc muncind. În toate
Nebuni rămân. Cum poți a-i vindeca?
Cum poate să ajungă cineva
La adăpost, sub turnuri, în cetate,
Când nu cunoaște drumul către ea?
16. Vai ție, țară roasă de uzură!
Ai rege un copil. Și dregători
Ce încă de la ziuă, de cu zori,
Se umflă cu mâncări și băătură.
17. Dar fericită-i țara unde-i rege
Un fiu de nobili. Și-unde, lefegii,
Boieri, curteni prânzesc spre-a se-ntări,
Nu spre-a cădea-n beții și făr' delege.
18. De multă lene, grinzile se lasă.
Iar, dacă stai cu mâinile în sân,
Nici țigla, nici șindrilă nu-ți rămân –
Și iată, apa-ți picură în casă.
19. Cel ce-a muncit, truditul lucrător,
Se bucură de pâinea sa. Și vinul

- Învioarează. Și alungă chinul.
Iar banul le răspunde tuturor.
20. Să nu-l blestemi pe împărat nîcîcînd.
Pe cel puternic nu-l grăi de rău,
Nici cînd te-ntinzi în așternutul tău.
Căci păsările duc acel cuvînt
Și neamul lor, călătorînd în vînt,
În azuriul cerurilor hău,
Va da-n vileag ce-ai glăsuît în gînd.

XI

1. Aruncă pîinea ta de orz sau grâu,
Sau pîinea frămîntată din secară,
Arunc-o-n apă! Las-o-n orice râu
Și după-un timp va fi la tine iară.
2. Împarte-n șapte, poate chiar în opt,
Felia ta din aluatul copt.
Fiîndcă nu știi unde și nici cînd
Năpasta se ivește pe pămînt.
3. Cînd norii-s grei de apă, ei o varsă
Torențial, peste cîmpia arsă.
Și dacă un copac s-ar prăbuși
La miazănoapte sau la miazăzi,
În liniștea pădurilor bătrîne,
Unde-a căzut, acolo și rămîne.

4. Cine păzește vântul niciodată
Nu va avea grădina semănată.
Cine privește norii, tot așa:
Nu seamănă și nu va secera.
5. Precum nu-i afli vântului cărarea
Și, orice-ai face, n-o să ți se-arate
În ce chip oasele-și sporesc vigoarea
În pântecul femeii-nsărcinate,
Tot astfel, nu percepi în veac lucrarea
Celui Etern, făuritor a toate.
6. Din zori să semeni, năclăit de rouă,
S-așezi semințe-n brazdă până-n seară.
Prevezi tu oare care-o să răsară?
Ca mierea-i una? Alta, ca de ceară?
Egal de mustitoare amândouă?

*

7. Magnifică-i lumina! O cerească,
O negrăită binecuvântare.
Îmbracă-n raze trista noastră mască.
Se-ndreaptă ochii omului spre soare,
Că le e drag lumina-i s-o primească.
8. Vai, omul de pământ! Mulți ani de-a rândul
Dacă-ar trăi sub soare, să nu uite
Că îl așteaptă bezna și mormântul,
Că-ntunecate, nesfârșit de multe
Vor fi zilele sale de-ntuneric,

Când vor tăcea și inima și gândul.
Sublim să-i pară totul, deci! Feeric!
Să guste-acum a clipelor dulceață,
În anii săi deșeți, cât e în viață,
Departa de-a mormântului genune.

*

Tot ce se-ntâmplă e deșertăciune...

*

9. Tu, tinere, te bucură, cât încă
E vreme. Să te-nfrupți pe săturate
Din cele-ngăduite, revelate.
Ascultă-ndemnul inimii! Adâncă
Să-ți fie desfătarea! Și bogată!
Să-ți fie veghea clară! Pașnic somnul!
Dar ține minte: Pentru toate Domnul
Te va chema-ntr-o zi la judecată!
10. În inimă să ai doar bucurie.
Alungă, deci, din ea orice necaz.
Să nu ți se-ncrusteze pe obraz
Crispări, îngrijorări, melancolie.
Și nici pe trup vreun semn de uscăciune.

Căci tinerețe și copilărie
Nimic nu sunt, decât deșertăciune...

XII

1. Să nu-L uiți, cât ești tânăr și-n putere,
Pe Ziditorul tău! Până nu vin
Ani de restriște, boală și declin,
Când vei rosti mereu, ca un suspin:
Vai, nu găsesc în ei nicio plăcere!
2. Când soarele se va umbri. Și luna.
Și stele, și lumină – tot așa.
Când, după ploaia-ncețoșată, grea,
Nori negri se întorc întotdeauna.
3. E vremea când *străjerii*¹⁴ casei tale
Încep a tremura. Și spre pământ
Se-apleacă cei puternici. Când, agale,
Mai macină, puține câte sunt,
*Acelea*¹⁵ ce râșneau plămada moale.
E vremea când se-ntunecă. Și *cele*¹⁶
Care priveau cândva de la ferești
Abia zăresc. Și tu abia zărești

¹⁴ Brațele (măinile).

¹⁵ Dinții.

¹⁶ Ochii.

- Cum se strecoară ziua prin perdele.
4. Și *porțile*¹⁷ spre uliță se-nchid
 Și moara, huruind, se domolește.
 Tresari, în zori, când mierla ciripește
 Și toate câte cântă păsărește
 Le-auzi înăbușit, ca printr-un zid.
5. Colina-i prea înaltă. Prea îngustă-i
 Poteca șerpuidă către deal.
 Involtă este *floarea de migdal*¹⁸
 Și-abia se trage sprintena lăcustă.
 Deși cu muguri fragezi de *capáre*¹⁹,
 Bucatele par sarbede și reci,
 Căci omul merge-n locul său de veci
 Și-n uliță colindă bocitoare.
6. Adu-ți aminte de Cel Veșnic, până
 Cordonul de argint nu s-a sfărmat,
 Vasul de aur încă n-a crăpat,
 Nici șipul. Și nici roata la fântână.
7. Până ce trupul încă nu-i țărână
 Și duhul nu-i la Cel care l-a dat.

*

¹⁷ Buzele.

¹⁸ Metaforă pentru părul încărunțit.

¹⁹ *Capparis spinosa*, plantă mediteraneană, ai cărei muguri (și ale cărei flori) stimulează gustul. Condiment.

8. Prin vremuri înțelepte sau bune,
Din veac în veac, Ecclesiastul spune:
Deșertăciune-i tot. Deșertăciune.
Nu știm ce-am fost, ce suntem, ce-o să fim.
Nimicnicie. *Havel havalim*.
9. Ecclesiastul nu doar pentru sine
A fost un înțelept. El a-nvățat
Norodul. A cules, a cercetat
Și pilde a-ntocmit pentru mulțime.
10. Cuvintele-i sunt *fagure de miere*²⁰,
Savoare și-adevăr întocmai scris.
Acela care-n cuget și le-a-nscris
A dobândit știință și putere.
11. Căci vorbele-nțelepților sunt bolduri,
Sunt cuie, care-adună mai cu spor,
Într-un întreg, sentențe și imbolduri
Venite de la unicul Păstor.
12. Și, peste toate-acestea, fiul meu,
Scrisul de cărți e fără de sfârșit.
Și multa-nvățătură prea din greu
Secătuiește trupul vlăguit.
13. Ci iată care-i ultimul cuvânt
Din tot ce-ai ascultat și auzit:

²⁰ Cf. *Pilde* 16, 24: „Cuvintele frumoase sunt un fagure de miere, dulceață pentru suflet și tămăduire pentru oase”.

- Pe Dumnezeu să-L temi neconținut
Și să-I păzești poruncile oricând.
Acesta este lucrul cuvenit
Oricărui om de humă pe pământ.
14. Yah Elohim din veșniciei ascuns e,
Dar are sub privire toate cele,
De la noianul mării, până la stele.
Și judeca-va lucrurile-ascunse –
Pe toate: Fie bune, fie rele.

Timișoara – München, 1997

PILDELE²¹

Proverbele lui **Solomon**²², vestitul
 Fiu al lui David, rege-n Israel.
 Al vieții adevăr, și rost, și țel
 Le vor descoperi și eremitul,
 Și-oricare cititor împins de zel
 În textul lor, durabil ca granitul,
 Ca litera de bronz sau de oțel.
 Să se scufunde, dar, în manuscrisul
 Străvechi, să se scufunde în abisul
 Pe care l-a sondat, cândva, și el.

*

Sunt de folos spre a cunoaște bine
 Ce este-nțelepciunea. Cum obții
 Tăria de-a veghea și socoti,
 De-a fi stăpân pe noapte și pe zi,

²¹ Ebr. *Mishle Selomoh* („Proverbele lui Solomon”).

²² Solomon: al treilea împărat al lui Israel (cca. 971-931 î.H.), după Saul și David. Lui i se atribuie capitolele 1-29 din *Pilde*. Capitolul 30 – lui Agur, iar 31 – lui Lemuel.

Pe desfătări, tristeți și vitregii
Și, mai ales, de-a fi stăpân pe tine.

*

Așa cuprinzi adâncile cuvinte
Și capeți cuget clar, discernământ,
Îți afli rânduiala pe pământ,
Nu șovăi nici în gând, nici în cuvânt,
Ci judeci cumpănit, cu luare-aminte.

*

Citind, neștiutorii au puțința
De a găsi, în fine, drumul drept.
Cei tineri își cultivă cunoștința.
Cât despre cel matur și înțelept,
Își va-mplini știința, iscusința.
El, deci, va fi în stare să pătrundă
Ascunse graiuri, pilde, parimii.
Enigmele-nțelepților vor fi,
Sub ochii lui, curate, străvezii.
Va medita ferice, va privi
Ca-n ghicitoră-n apa lor afundă.

*

Temérea de Cel Veşnic e-nceputul
Înțelepciunii. Însă cei nebuni
Ignoră orice fel de-nțelepciuni.
Nu poţi nici să-i împarţi, nici să-i aduni.
Nebuni rămân până-i înghite lutul.
(1, 1-7)

*

Repetă ne-ncetat acest cuvânt
Şi ţine-l bine minte, fiul meu:
În frica de Cel Sfânt, de Dumnezeu
Începe-nțelepciunea. Orice-i greu
Învinge astfel *omul de pământ*²³.
Priceperea, şi ea, la rândul său,
Aceasta e: Ştiinţa Celui Sfânt.
(1, 7; 9, 10)

²³ Omul de pământ = *ha' adham* (ebr.).

*

Tu, fiule, ascultă vorba bună
A tatălui. Și nu abandona
Ce te-a-ndemnat, pe vremuri, maica ta.
Să știi: Neascultarea se răzbună.
Acele sfaturi, deci, nu le-aranca
În al uitării și-al prostiei hău.
Ele vor fi pe fruntea ta cunună
Și colier de preț la gâtul tău.
(1, 8-9)

*

Când păcătoșii-ți vor ieși în cale
Ademenindu-te, să nu le-accepti
Chemarea. Mergi pe drumul celor drepti.
Rămâi, nestrămutat, în ale tale...

*

Ci, mai degrabă, plânge-i și-i deplânge,
Căci doar la rău gonește goana lor.
Se îmbulzesc ca fiarele, dau zor,
Aprinși, nesățioși să verse sânge.
(1, 10, 16)

*

Dar nu uita: Nemernica-le fire
E jalnică și fără viitor.
Zvârli lațuri sub a păsării privire?
Ei stau la pândă spre a lor pieire
Și curse-ntind chiar sufletului lor.
Aceasta este-a lacomilor soarte,
A celor ce râvnesc câștig urât.
Își pun ei înșiși lațul peste gât.
Chiar lăcomia-i duce către moarte.

(1, 17-19)

*

De-aceea-nțelepciunea strigă, cheamă
Pe uliți, la răspântii: „Până când,
Nebunilor, în nebunii urmând,
Veți refuza a mă lua în seamă?
Voi, cei neștiutori, până când, oare,
Știința veți urî? Iar voi, cei proști,
Veți mai sluji-n ale prostiei oști,
Iubind-o cu atâta înfocare?
Luați aminte la muștrarea mea,
Întoarceți-vă de la cele rele

Și iată, duhul meu îl voi turna
Deasupra voastră, spre-a vă lumina,
Și veți pricepe zicerile mele”.

(1, 20-23)

*

Da, îndărătnicia îi omoară
Pe cei lipsiți de minte și rebeli.
Nepăsătorii vor păți la fel:
Sunt condamnați, asemenea, să piară.
Iar cel ce mă ascultă stă în pace
Și liniște. Trăiește fericit.
De rău nu-i pasă. Fiindcă m-a iubit.
Înțelepciunea-i scut nebiruit.
Rămâi tot lut. Dar duhul ți-l prefacă!

(1, 32-33)

*

O grotă e femeia desfrânată.
Și cea străină, iarăși, un tunel
Îngust și-ntunecat. De cazi în el,
Cu mare chin vei mai ieși vreodată.
Acolo-și află cazna și canonul
Cel pedepsit, pe drept lovit de Domnul.
(2, 16; 5, 3; 7, 5; 22, 14; 23, 27)

*

Tu, fiul meu, să nu disprețuiești
Certarea Celui Veșnic. Să nu-ți fie
Mustrarea Lui prilej de blasfemie.
Sunt tainice-ncercări dumnezeiești!
Cel Veșnic ceartă. Domnul pedepsește
Și-l pune câteodată sub toiag
Exact pe-acela care-I este drag:
Orice părinte mustră când iubește.

(3, 11-12)

*

Din toate câte trebuie păzite,
Tu inima să ți-o păzești mai tare.
În ea se află tainica vigoare
A lucrurilor vii și tănuite.
Nu inima ce-o pomenesc poeții
(Acei poeți ce râd ușor sau plâng),
Ci inima în rostul ei adânc:
De sursă, de izvorniță a vieții.

(4, 23)

*

Vei auzi în lume câte toate.
Dar să nu-ți ieși din minți! Tu să rămâi
Cum ai pornit, pe drumul tău dintâi.
La dreapta sau la stânga nu te-abate,
Ci umblă pe cărările-nvățate
Din *Cartea* ce-o păstrezi la căpătâi.

(4, 26-27)

*

Nu fi între aceia ce dau mâna
Punându-se chezași pentru străini,
Pentru vecini sau pentru nevecini,
Uitând că datoria e stăpâna
La care vor sluji. E-un domn haîn.
Dacă n-ai bani, de ce te învoiești
A fi garant la datorii străine?
Făcând aceste gesturi nebunești,
Vei pierde și-așternutul de sub tine.

(6, 1; 11, 15; 20, 16; 22, 26)

*

Cine clipește, nu te îndoi,
 Instrumentează intrigi, viclenii.
 Iar, dacă-și mușcă buzele, tacit,
 Ce-a uneltit, a și înfăptuit.
 (6, 13; 16, 30)

*

Sunt șase lucruri (șapte chiar), pe care
 Cel Veșnic le urăște. Ca urmare,
 Sortite sunt să se destrame-n hău.
 Rele fiind, și fără de-ndreptare,
 De ele s-a scârbit cugetul Său:
 Ochii trufași; vorbirea sfidătoare
 Și mincinoasă; mâna ce, mereu,
 De sânge inocent e-n căutare;
 O inimă ce făurește-n sine
 Viclene plănuiri, gândiri haîne;
 Picioarele grăbite înspre rău;
 Un martor mincinos, care abate,
 Cu vorba lui, fărâma de dreptate
 Menită celor neajutorați;
 Și insul ce încearcă să dezbine
 Și să strecoare vrajbă între frați.
 (6, 16-19)

*

Comorile nedrepte sunt deșarte,
Din rodul lor nimic nu vei culege;
Sunt obținute prin fărădelege –
Dreptatea doar salvează de la moarte.

(10, 2; 11, 4)

*

Sustrasă vremii, binecuvântată
E pomenirea omului curat.
Ea nu se veștejește niciodată,
Ba, dimpotrivă, crește ne-ncetat.
Ca o cunună veșnică-nflorește.
Iar numele viclean, cât dăinuiește,
E ponegрит de toți, și blestemat.
Apoi – se șterge-ncet și putrezește.

(10, 7)

*

Cu tonul ei necruțător și dur,
Stârnește certuri ura. Dar iubirea
Îi stinge, cu blândețea ei, pornirea
Și-acoperă cusur după cusur.

(10, 12)

*

Bărbatul priceput are pe buze
Înțelepciune, grai cu sens și rost.
Cel fără-al chibzuinței adăpost
Va fi mereu cum este, cum a fost:
Se pierde-n vorbe multe și confuze.
Dă-i sfaturi, dacă vrei să te refuze!
Toiagu-i pentru cârca celui prost.
(10, 13)

*

Omu-nțelept știința nu-și arată.
Dar gura individului smintit
Vestește prin ea însăși, lămurit,
Nenorocirea lui apropiată.
(10, 14; 12, 23)

*

Averea are meritul că-n vreme
De cumpănă și-n ceas de strâmtorare
Îi poate fi cuiva răscumpărare.
Dar cel sărac nici chiar de-amenințare
Fățîșă, nicidecum de stratageme,
De lăcomia rea, mistuitoare,
A semenilor săi nu se mai teme.
(10, 15; 13, 8)

*

Doar binecuvântarea Celui Sfânt
Aduce bogăție. În zadar
Trudești, dacă dumnezeiescul har
N-a luminat făptura-ți de pământ.
(10, 22)

*

Nelegiuitul nu poate să scape
De lațuri, de neazuri, de hârtoape
La loc știut, la potrivită vreme.
E cotropit de ceea ce se teme.
Și-n timp ce el se-afundă-n mâl orbește,
Dorința celor drepți se împlinește.
(10, 24)

*

Cântarul strâmb de Domnul urgisit e
Și e oprit oricând și orișicui.
Fii grijuliu cu cele cântărite –
Balanța dreaptă e plăcerea Lui.
(11, 1; 16, 11)

*

Ai să-ntâlnești două perechi bizare,
Ce izvorăsc din chiar a noastră fire:
Orgoliul secondat de prăbușire,
Căderea precedată de-ngâmfare.
Iată-așadar secretul cunoștinței:
Mărirea vine-n urma umilinței.
(11, 2; 15, 33; 16, 18; 18, 2)

*

La moartea celui drept e-o mângâiere:
Sfârșitul, deși trist, e luminos.
Nădejdea înflorește din durere.
Însă la moartea celui păcătos,
Piere și el, dar și nădejdea pierе.
(11, 7)

*

Cel drept e scos din orice strâmtorare.
Îl ocolesc mari ape, ciuma, focul.
De foame, de năvală grijă n-are.
O nevăzută pavăză apare,
Vin mesageri divini să-l înconjoare
Iar cel fără de lege îi ia locul.
(11, 8)

*

Dreptatea doar înalță un popor,
În vreme ce păcatul îl coboară.
Greșind mereu, nu are niciun spor –
Zadarnic se fălește tuturor:
Păcatul e-a popoarelor ocară.
(11, 11; 14, 34)

*

Cel ce grăiește rele dă pe față
Lucruri de taină. Omul chibzuit
Le ține-ascunse. Știe că în viață
E bine să vorbești ce-i de vorbit.
Și că-n a defăimărilor dulceață
Dospește gând perfid și otrăvit.
De-aceea, să n-ai parte, nici povață
Cu omul guraliv, nestăpânit.
(11, 13; 20, 19)

*

Unde lipsește cârmuirea, cade
Poporul. Izbăvirea stă-n mulțimea
De sfetnici. Și necum în istețimea

Vreunii șef, oricât de cumsecade.
Țărână sunt și gloata, și șefimea:
Toți suntem fii aceleiași plămăde.
(11, 14; 15, 22)

*

Omul milos își face sieși bine,
Îi face bine sufletului său.
Pe când cel crud, nemilostiv și rău
Își chinuiește carne, oase, vine,
De parcă le-ar zdrobi pe un ilău,
De parcă-ar năzui să le-nvenine.
(11, 17)

*

Cel ce nădăjduiește-n bogăție
Se veștejește-n grabă și se pierde.
Dar dreptul, și sărac de-ar fi să fie,
Ca frunza odrăslește, veșnic verde.
(11, 28)

*

Cel care casa-și tulbură, curând
Va strânge-n podul palmei numai vânt.
Va rătăci stingher pe-o cale grea,
Doar umbra-l va-nsoți și-l va urma.
Un spectru ropotind pe caldarâm,
Trecut, încă de-aici, în alt tărâm.
Iar cel nebun, zănatic sau nedrept
Devine-argatul celui înțelept.

(11, 29)

*

Unii se dau bogați și n-au nimic;
Pe alții-i crede gloata pauperi.
Dar ei dețin în sine mari averi,
De care păcătoșii se dezic.

(12, 9; 13, 7)

*

Nechibzuirea vorbei e asemeni
Cu-mpunsătura sabiei. Pe când
Cel înțelept grăiește vindecând.
Tămăduire-aduce între semeni.

(12, 18)

*

Cel leneș nu-i în stare nici să-și frigă
Vânatul. Sau să fiarbă-o mămăligă.
N-ascultă îndrumarea sau porunca.
Îi plâng de foame soața, pruncul, prunca,
Pe-ogor cresc pălămidă și ferigă.
El moțăie întins, cu tâmpla-n brâncă,
În timp ce-nțelepciunea-n van îi strigă:
„Cea mai de preț comoară este munca!”
(12, 27)

*

O prea îndelungată așteptare
Îmbolnăvește inima. Pe când
Dorința care-și află dezlegare
La vreme, nici târziu, nici prea curând,
E-un pom al vieții, plin de fruct și floare.
(13, 12)

*

Cel care nu ia seama la Cuvântul
Lui Dumnezeu este sortit pierzării.
Iar cel supus poruncii și-ascultării
E răsplătit. Când nici nu-l duce gândul,
Va îmbrăca podoaba și veșmântul
Și rodul dulce-al binecuvântării.
(13, 13)

*

Desigur, pedepsește-i pe feciori
Cât încă e nădejde spre-ndreptare.
Dar cu înțelepciune și răbdare,
Nu ca și când ai vrea să îi omori.
(13, 24; 19, 18; 23, 13)

*

O inimă-și cunoaște și nu-și spune
Tezaurul ei trist de-amărăciune.
Iar un străin nu poate împărți
Cu ea nici întristări, nici bucurii.
(14, 10)

*

Fii-ncredințat că, într-o bună zi,
Oricât ar fi de mari și de-ntărite,
Palatele nedreptilor vor fi
Culcate la pământ pe negândite.
Iar cortul celor drepti va înflori.
(14, 11)

*

Sunt multe căi ce omului par drepte
Și de al căror fir nu se desparte.
Dar știe el la ce să se aștepte?
Sfârșitul lor, aproape sau departe,
Spre gropniță pogoară-n rezezi trepte –
E primul pas ce duce către moarte.
(14, 12; 16, 25)

*

O inimă senină, liniștită,
E cheazășia vieții sănătoase.
Invidia, în schimb, dacă te-agită,
Cu seva ei amară și-otrăvită,

Întreaga țesătură ți-o descoase
 (Cum perforează scoarța o termită).
 E putregai în trup și cariu-n oase.
 (14, 30)

*

Cel ce apasă pe sărman hulește
 Pe Ziditorul lui. Dar cel cu milă,
 Cu inima smerită și umilă,
 Cinstește pe Cel Veșnic. Și-L slăvește.
 Iar cel care se bucură de-un rău,
 Pedepsă va primi, la rândul său.
 (14, 31; 17, 5)

*

Privirea lui *Iahvé*²⁴ e pretutindeni.
 Colindă-ntreaga lume ochii Săi.

²⁴ Tetragrama ebraică YHWH, transcrisă în greacă (potrivit scrierilor creștine vechi): „Cel ce există pentru (prin) Sine”, „Cel Veșnic”. Cf. *Ieșirea* 3, 14: „*Eu sunt Cel ce sunt*”. Și: „*Cel ce este* m-a trimis la voi”. Iată cum Dumnezeu se desemnează El Însuși: *’Ēhyèh ’Ashèr ’Ēhyèh* (ebr.); *Égô éimi ho ôn* (gr.); *Ego sum qui sum* (lat.). „Strict vorbind, Iahve este singurul nume al lui Dumnezeu” (*Dicționar biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995, p. 359). Alte nume: *El, Eloah, Elohim, El Elyon* („Dumnezeul Cel Prea Înalt”), *Adonai* („Stăpânul”), *El Șhaddai* („Dumnezeul Atotputernic”), *El Olam* („Dumnezeul Cel Veșnic”), *Iehova Savaot* („Domnul Oștirilor”). Tetragrama apare, pentru întâia oară, în *Facerea* 2, 4. (Cf. *Les Saintes Écritures*, nota).

Veghează pururi. Pururi ne cuprinde-n
 Splendoarea nevăzutelor văpăi.
 Pe toți. Așa cum suntem. Buni sau răi.
 (15, 3)

*

*Adâncul, Iadul*²⁵ cunoscute sunt
 De Cel Etern. Și cu atât mai bine
 Amestecul de râset și suspine,
 Ea, inima pe care-o poartă-n sine
 Omul făcut din duh și din pământ.
 (15, 11)

*

Săracul are numai zile-amare.
 E trist, și oropsit, și-ngrijorat.
 Dar inima ce calmul și-a aflat,
 Indiferent de timp și-mprejurare,
 E un festin bogat și necurmat.
 (15, 15)

²⁵ Literal: *Șeolul* (Locuința morților) și Nimicirea (*Abaddon*) (ebr.). Pentru *Abaddon*, vezi și *Iov* 26, 6 (prima mențiune a termenului) sau *Apocalipsa* 9, 11.

*

Mai bune sunt verdețuri și-o fiertură
Cu dragoste mâncate și-mpăcare,
Decât bucăți de carne la frigare,
Și mirodenii, vinuri acrișoare,
Decât o vită grasă – dar cu ură...
(15, 17; 17, 1)

*

Temérea de Cel Veșnic dă de știre
Ce-nseamnă-nțelepciune, învățătură,
Ce loc ai tu-n divina Sa zidire.
Te vei purta cu grijă și măsură –
Smerenia-i întâi. Apoi, mărire.
(15, 33)

*

Îi stă-n putere omului să-mbine
Și să dezbine-n cuget planuri. Dar,
Oricât le plăsmuiește, e-n zadar.
Răspunsul gurii de la Domnul vine.
(16, 1; 19, 21)

*

Se tot frământă omul, se muncește
Cu mult prea multă punere la cale.
Dar planurile, sfaturile sale,
Pe care le-a clădit și le clădește
Cu sânge, în ale-nchipuirii hale,
Deșarte-s. Și zadarnice. Și goale,
Se duc pe Apa Sâmbetei la vale.
Doar sfatul Celui Veșnic se-mplinește.
(16, 1; 19, 21)

*

Înfățișează-I Domnului lucrarea
Mâinilor tale. Și-ai să vezi că toate
Câte-ai gândit, de-s bune și curate,
Își vor găsi, la vreme, dezlegarea.
(16, 3)

*

Cel Veșnic le-a clădit pe fiecare
Din câte sunt spre un anume țel.
Nelegiuitul e făcut și el
Pentru nenorocire și-ntristare.
(16, 4)

*

Când calea muritorului Îi place
Lui Dumnezeu, atunci El va sili
Pe inamicul lui, oricât ar fi
Acesta de nemernic și tenace,
Îl va sili, grumazu-i va-ndoi
Spre bună învoire și spre pace.
(16, 7)

*

Mai bine fii smerit cu cei smeriți,
Spre adunarea lor îndreaptă-ți pașii,
Decât să ai în jur nelegiuiți
Și prăzi să-mparți cu mândrii și trufașii.
(16, 19)

*

Un fagure cu aurită miere
Sunt vorbele alese și frumoase:
Dulceață pentru suflet, mângâiere;
Balsam, tămăduire pentru oase.
(16, 24)

*

Când bătrânețe și cuvioșie
Se întâlnesc și stăruie-mpreună,
Podoabă-nseamnă părul alb. Cunună.
Nu slăbiciune și melancolie.

(16, 31)

*

Un om lent la mânie prețuiește
Cu mult mai mult decât un om viteaz.
Cel ce-și păstrează duhul calm și treaz
Și furia-și domină, o strunește,
Nu se grăbește lumii s-o arate,
Acela se comportă-nțelepțește.
Întrece-n preț pe cel ce izbutește
Să ia și să cuprindă o cetate.

(16, 32)

*

Argintu-i lămurit în topitoare
Și auru-n cuptor. Inima ta
Și inima oricui se va-ncerca
De Domnul doar. Atotputerea Sa
Ne pune trup și inimi la-ncercare.

(17, 3)

*

Nepoții sunt cununa și mândria
Bătrânilor. Preînchipuiri de sfinți,
Cei mici știu, instinctiv, ce-i veșnicia.
Și, spre-a păstra, ermetic, simetria,
Copiii-și află gloria-n părinți.
(17, 6)

*

Miraculoasă-i forța unui dar!
Îți netezește calea. Face lină
Poteca ta spre-o inimă străină
Și te aduce-n fața celor mari.
O piatră nestemată ai, avându-l —
Oriunde te întorci, îți afli rândul.
(17, 8; 18, 16)

*

Certarea-nrâurește mai adânc
Pe omul înțelept decât o sută
De lovituri de joardă sau de bătă,
Decât cadența cnutului, urătă,
Peste spinarea insului nătâng.
(17, 10)

*

Cel rău răscoală vrea. Și răzbunare.
E răzvrătit și-n veghe, și în vis.
De-aceea, un sol aprig s-a trimis
Asupra lui. Și-l vei vedea ucis,
Căci solul n-are milă și cruțare.
(17, 11)

*

Mai bine e, în drumurile tale,
Să dai peste-o ursoaică fără pui,
Decât să-ți iasă un nebun în cale,
Cu părul fluturând, cu ochii șui,
Scoțând din gură strigăte și bale,
Învâlvorat de nebunia lui.
(17, 12)

*

Cel care-ntoarce răul pentru bine,
Fiindcă înspre rău îl duce firea
Și de mânia Domnului nu-i pasă,
Își pregătește răul pentru sine.
Nu va vedea nicicând nenorocirea
Departe stând de propria lui casă.
(17, 13; 20, 22; 24, 29)

*

Prietenul iubește-n orice vreme,
Când are simțăminte-adevărate.
La bine și la rău ți-e ca un frate,
Cu el alături n-ai de ce te teme.

(17, 17)

*

Ce-nseamnă cuviința și măsura!
Chiar și pe-un prost, în neghiobia sa,
L-ai crede înțelept dacă-ar tăcea
Și priceput, dacă și-ar ține gura.

(17, 28)

*

Așa zic înțelepții: „Niciodată
Nu fi părtinitor la judecată!
Nu căuta la fața celui care
E vinovat, dar are gură mare.
Te-arăți și păcătos, și ne-nțelept
Dacă nu faci dreptate celui drept”.

(18, 5; 24, 23)

*

Cuvintele defăimătoare sunt
Aidoma bucatelor gustoase.
Ele distrug renume, surpă case,
Dar tu le-ascuți și le devori flămând.
De ce? Fiindcă ele se-ntretaie
Cu ce-i mai rău în omul de pământ.
De-aceea intră-n ființă-atât de blând
Și se strecoară-adânc în măruntaie.
(18, 8; 26, 22)

*

Acela ce răspunde mai-nainte
De-a asculta ce-anume i se cere
Nu-i vrednic să-i solicite vreo părere.
Ci lasă-l, sau să tacă, sau să zbiere,
Căci e nebun și încurcat la minte.
(18, 13)

*

Mai greu de cucerit este un frate,
Pe care l-ai jignit cândva, decât
O strașnică și trainică cetate.

Disputele-s zăvoare ferecate
Pe-un turn pecetluit și mohorât.
Poți aștepta la poartă orișicât:
O inimă spre alta nu răzbate.
(18, 19)

*

Averea, casa, țarina, hotarul
Sunt de la mama ta și tatăl tău.
Dar o soție înțeleaptă-i darul
Ce-ți dăruiește Însuși Dumnezeu.
(18, 22; 19, 14)

*

Sunt prieteni ce aduc nenorocire.
Dar câteodată poate să se-arate
În calea ta, prilej de fericire,
Un prieten mai de preț decât un frate.
(18, 24)

*

Cel care-l miluiește pe sărman
Dă Domnului. Și Domnul o să-l pună
Cu dreptii și-nțelepții împreună.
Din orice chin îl scoate la liman
Și răsplătește fapta lui cea bună.
(19, 17)

*

Dorind și el să ia o-mbucătură,
Cel leneș își întinde mâna-n blid.
Apoi rămâne-așa, cu ochii-n vid,
Nemernic, și nevolnic, și stupid,
Căci nu poate s-o ducă pân' la gură.
(19, 24; 26, 15)

*

E o pornire proastă și urâtă
Să sari la ceartă. Foarte bine faci
Dacă-ți strunești aprinderea și taci:
Nebunii doar zvâcnesc și se-ntărâtă.
(20, 3)

*

În suflet, ca-ntr-un iezor, sub o stâncă,
E-o apă-nfricoșată și adâncă.
Acolo-i sfatul inimii. Nu poate
Decât cel iscusit, deprins cu toate
Vâltorile nestrăbătute încă,
Din taina lui, în plină zi, a-l scoate.
(20, 5)

*

Există cineva care să poată
Rosti, în cuget clar și împăcat,
Că n-are nici sminteală, nici păcat,
Și inima-i e pură și curată?
(20, 9)

*

E dulce pâinea prin înșelăciune
Agonisită. Luată pe furiș.
Dar, mai la urmă, gustu-i te răpune.
E gust respingător, de spurcăciune,
Și-ți lasă-n gură pleavă și pietriș.
(20, 17)

*

Nu-ți pune-n gând să răsplătești cu rău.
Nu dușmăni. Nu fi răzbunător.
Încrede-te cu totu-n Dumnezeu,
Nădăjduiește-n El, nu-n brațul tău,
Și Domnu-ți va veni în ajutor.
(20, 22)

*

Lumină este sufletul. Un sfeșnic
Cu flacăra nestinsă, pururi trează.
Da, duhul tău e lampa Celui Veșnic.
El pâlpâie pe-al inimii jertfelnic
Și trupu-ntreg atent îl cercetează.
(20, 27)

*

Mai bine pe un colț de-acoperiș
Decât într-un palat oricât de mare,
Cu o femeie rea, cicălitoare,
A cărei limbă, iute ca un șiş,
Te pune și te toacă sub tăiș,
Dorind, spre răul ei, să te omoare.
Ai de ales: Ori singur în pustiu,
Ori canonic și ciopârțit de viu.
(21, 9; 21, 19; 25, 24)

*

Un dar întins pe-ascuns adesea stinge
Mânia. Și ploconul scos din sân
Te face peste fúrie stăpân.
O domolește grabnic și-o învinge.
(21, 14)

*

Un om, ce de pe drumu-nțelepciunii
A rătăcit, va odihni curând,
Alături cu netoții și nebunii,
În bezna și-n genunile țărâni,
Pe patul negru-al morții, în pământ.
(21, 16)

*

Nu fi-ntre cei ce beau până se-mbată,
Nici printre îndedații la desfrâu.
Beția, lenea, viața desfrânată
N-aduc belșug de miere și de grâu,
Ci sărăcie, și necaz, și boală.
Acestea teucid, nu te desfată.
Te strânge chinga morții peste brâu,
Te porți în zdrențe și ai masa goală.
(21, 17; 23, 20-21)

*

Și cal, și călăreț sunt amândoi
Și pregătiți, și dornici de război.
Nu-i roade frica, nu-i înmoaie somnul.
Dar biruința vine de la Domnul.
(21, 31)

*

Cel iscusit prevede (sau presimte)
 Necazul. Și se trage la o parte.
 Cel simplu însă trece mai departe
 Și suferă. Fiindcă n-are minte.
 (22, 3; 27, 12)

*

Acestea trei sunt roadele smeririi
 Și-ale temerii de Cel Veșnic. Deci,
 Pe tabla minții tale să le treci,
 Să nu le dai uitării, ci-amintirii!
 Repetă-le-n amurg, și dimineața,
 Și peste zi, când vii, când stai, când pleci –
 Degustă-le în liniște dulceața.
 Vor fi cu tine, poate, în veci de veci:
 Sunt bogăția, slava și viața.
 (22, 4)

*

Înlătură-l pe batjocoritor!
 Alungă-l! Și-ai să vezi: N-or să mai fie
 Zăzanie, conflicte, zavistie,
 Nici defăimări, nici certuri, dușmănie.
 Plecarea lui aduce moartea lor.
 (22, 10)

*

Să-ți intre bine-n minte și-n urechi:
Nu clătina cumva hotarul vechi!
Să nu clintești străvechii bolovani,
Plini de licheni, de ierburi și de ani,
Care-au hotărnicit câmpii, păduri,
Fânețe, și livezi, și arături,
Care despart și-mbină munți și văi –
Așa cum au dorit părinții tăi.

(22, 28)

*

Nu osteni s-ajungi bogat! Nu-ți pune
Priceperea în avuții! Vrei oare
Să le privești, năuc, cum prind să zboare
Ca vulturul? Căci bogăția are
Aripi. Nu e a ta. Doar ți se pare.
Planează, dispărând, ca prin minune –
O pajură de vis, topită-n zare.

(23, 4-5)

*

Să nu mănânci din pâinea celui care
Se uită cu ochi răi. Să nu poftești
Bucatele-i, de-ar fi și-mpărătești.
Chiar dacă te îmbie, sus și tare,
Zicându-ți: Bea, îmbucă ce dorești!,
În suflet poartă cugete haîne
Și inima lui nu e pentru tine.
De-aceea, pe-ospătar și pe paharnic
Respinge-i. Gustă prânzul tău modest.
Altfél, curând vei vomita amar,
Te vei căi. Și praful s-a ales
Din graiul tău cu gentilețe dres.
Ți-ai risipit cuvintele zadarnic.

(23, 6-8)

*

Hotarul, întărit de ani și ani,
Al văduvei, ferește-l! Să nu-ncalci,
Cu talpa grosolanilor bocanci,
Ogoarele orfanilor sărmani!
Degeaba-i crezi lipsiți de ajutor:

Nu tu, ci ei, în timp, vor câștiga,
 Fiindcă au un Răscumpărător!
 Și El, de neînvins, nimicitor,
 Va apăra obida, chinul lor
 Și va lupta cumplit în contra ta.
 (23, 10-11)

*

Nu te uita la vin, cum dă văpaie,
 Îmbietor și roșu în pahar,
 De parcă-ar fi mărgean, mărgăritar.
 Nici cum se scurge, lin, în măruntaie.
 Tu bei, petreci, în sunet fin de harpe,
 Dar, după-o vreme, prea vicleanul vin
 Ca vipera va-mprăștia venin,
 Te va mușca mortal, precum un șarpe.
 O să te uiți după femeii străine,
 Cuvinte măiestrite vei rosti
 Și-ncet, încet aidoma vei fi
 Aceluia ce crede că-i e bine,
 Deși se află undeva, în larg,
 Și-a ațipit, în vârful, pe un catarg,
 În vuietul tangajelor marine.
 (23, 31-34)

*

Dacă ești slab în zi de strâmtorare
 Și dacă-ndurerarea își impune
 Asupra-ți tirania zdrobitoare
 Înseamnă că e numai slăbiciune
 Ființa ta. Că nicio vlagă n-are.
 (24, 10)

*

Pe cei târâți la moarte izbăvește-i!
 Se clatină, plângând și aiurând
 Și nu mai au în ei nicio putere.
 Deci, scapă-i pe cei duși la junghiere,
 Nu pretexta, și laș, și mișelește,
 Că n-ai știut dușmanii ce-au de gând.
 Oare Acel ce inimi cântărește
 Și sufletu-ți veghează n-a văzut
 Cum sângele li s-a prelins în lut
 Ca apa? În tenebre și tăcere?
 Din mâna cui Cel Veșnic îl va cere?
 El știe tot. Nu uită. Răsplătește
 Oricărui după fapta ce-a făcut.
 (24, 11-12)

*

Cel ce mănâncă miere în neștire
N-o duce bine până la sfârșit.
La fel cel ce se lasă copleșit
De laude-n exces și lingușire.
(24, 13; 25, 16; 25, 27)

*

Să nu râzi când vrăjmașul stă să cadă.
De se va poticni, nu exulta!
Ca nu cumva Cel Veșnic să te vadă
Și, neplăcându-I ura ta neroadă,
Mânia să-Și întoarcă, s-o repeadă,
De la vrăjmașul tău, asupra ta.
(24, 17-18)

*

Mărirea Celui Veșnic e s-ascundă.
În lucrurile-ascunse-i slava Sa.
A unui rege – în a cerceta
Și a scruta menirea lor profundă.
(25, 2)

*

Te poți sfădi de multe ori în viață
 Cu semenul potrivit. Cauza ta
 O poți susține-oricât și apăra.
 Dar taina altcuiva n-o da pe față!
 Căci cel care se află lângă tine
 Și-aude ce rostește glasul tău
 O să-ți scornească-n preajmă nume rău
 Și te va umple veșnic de rușine.
 (25, 9-10)

*

Ca merele de aur pe poliți de argint,
 Ce bucură și gândul, și inima oricui,
 Fiindcă le privește mustind și strălucind,
 Așa este cuvântul rostit la locul lui.
 (25, 11)

*

Mai rar, chiar foarte rar, să pui piciorul
 În casa unui prieten. Nu cumva
 S-ajungă prea sătul de fața ta.
 Cu mult mai bine e să-ți ducă dorul
 Decât, văzând că iar vii, vrea, nu vrea,
 Să-nceapă-a te urî și-a te sfida.
 (25, 17)

*

Dinte bolnav, picior șovăitor
E cel fără credință. Cel în care
Te-ai bizuit. Și-n vreme de-ncercare
Nu doar nu-ți e de niciun ajutor,
Ci-ți face-amărăciunea și mai mare.
(25, 19)

*

Dacă vrăjmașul tău este flămând,
Dă-i să mănânce! Dacă-i este sete,
Dă-i apă! Căci, astfel, cărbuni arzând
Vei răsturna în țeasta-i, peste plete.
Și Cel Etern, din slavă și tărie,
Pentru ce faci îți răsplătește ție.
(25, 21-22)

*

Izvor stricat și turbure, un tău,
Un ochi de apă brusc înnămolit,
Al cărui șipot însuși s-a coclit,
Așa e omul drept, neprihănit,
Când șovăie în fața celui rău.
(25, 26)

*

Cetate destrămată în ruine,
Cu zidul spart, donjonul prăbușit,
Și peste care mușchiu-a năpădit,
De poate să pătrundă orișicine,
Astfel e omul iute, repezit,
Și neînstare-a fi stăpân pe sine.
(25, 28)

*

E bine să ții minte ce îți spun:
Cum biciu-i pentru neamul cabalin
(La fel ca frâul, bun pentru asin),
Și varga-i pentru-un spate de nebun.
(26, 3)

*

Nebunului nu-i spune nebunește
Ce te-ai gândit că merită să-i spui.
Ca nu cumva, vorbind cum el vorbește,
Să pari și tu nebun, asemeni lui.
(26, 4)

*

În timp ce-ți săvârșești călătoria
Prin viață, o să dai adesea piept
Cu cel nebun. Ci lasă modestia!
Răspunde-i, totuși, după nebunia-i;
Altfél, o să se creadă înțelept.
(26, 5)

*

Dacă-ntâlnești un om ce socotește
Că-i înțelept, să știi că-i un tembel.
Să nu te-ncrezi în mintea lui defel,
Fiindcă mai degrabă e nădejde
Pentru-un nebun, decât e pentru el.
(26, 12)

*

Cum se sucește ușa în țâțână,
Când brizele o clatină hai-hui,
Așa și leneșu-n culcușul lui
Se-nvârte de pe-o rână pe-altă rână.
(26, 14)

*

E-asemeni unui om care, prostește,
Apucă-un câine de urechi cel care
Se-amestecă într-o încăierare
Sau într-o ceartă care nu-l privește.
(26, 17)

*

O limbă mincinoasă dușmănește
Tot ce-i adevărat și fără vină.
Iar cea lingușitoare pregătește
Dezastru, prăbușire și ruină.
(26, 28)

*

Tu nu te lăuda cu ce-o să fie
Ori mâine, ori poimâine. Cu ce faci
A doua zi. Mai bine-ar fi să taci,
Căci până mâine e o veșnicie.
Tu, om de lut, de unde poți să știi
Ce-aduce-un ceas, o clipă sau o zi?
(27, 1)

*

Nu face temeneli persoanei tale,
Ci pune strajă buzelor. Și nu
Îți ridica tu însuți osanale.
Un altul să te laude, nu tu!
(27, 2)

*

Întărâtarea-i crudă. Și mânia
E aprigă. Dar cine va putea
Să-ndure, răbdător, pe seama sa,
Invidia lucrând, și gelozia?
(27, 4)

*

Așa cum chipul sieși își răspunde
Privit în apă; cum, privind în sine-mi,
Mă văd și pretutindenii și niciunde,
La fel, oglinda inimii profunde
Răspunde oglindirii altei inimi.
(27, 19)

*

Șeolul și Adâncul (Abaddon)
Sunt fără sațiu. Deopotrivă este
Cu ele, cu stihiile aceste,
Și inima bicisnicului om.
(27, 20)

*

Pe cel nebun, chiar dacă-ar fi să-l pui
În piuă, în grăunțe, măcinându-l
Cu pisălogul, luni și ani de-a rândul,
Tot nu-l despați de nebunia lui.
(27, 22)

*

Acel ce nu se-ncrede-n Dumnezeu,
Omul nemernic și nelegiuit,
Aleargă, deși nu e urmărit.
S-a cuibărit în sinea-i duhul rău
(Acesta este torționarul său).
Dar dreptul, fără grijă, neclintit,
Stă îndrăzneț, precum un pui de leu.
(28, 1)

*

Oamenii răi nimic nu înțeleg
Din ce e drept. Dar cei care Îl cată
Pe Dumnezeu pricep făptura toată.
Din ea, ce se cuvine li se-arată:
Doar omul cuvios e-un om întreg!
(28, 5)

*

Cel care Legea nu vrea să asculte
Și îndrumării ei nu se supune
Confundă-nchinăciune și insultă,
Trăiește la-ntâmplare,-n stricăciune.
De-ar spune rugi, oricât de lungi și multe,
Chiar rugăciunea lui e urâciune.
(28, 9)

*

Un om admonestat mereu, dar care
Rămas-a totuși tare de cerbice
Va fi zdrobit ca-ntr-o străfulgerare
Și nu va mai putea să se ridice.
Căderea sa nu are vindecare.
(28, 14; 29, 1)

*

Un ucigaș, sperând că poate scapă
De sub povara sângelui vărsat,
O ține într-o goană pân' la groapă.
Să nu-l oprești cumva din alergat,
Ci lasă-l în cumplitele-i angoase.
Să nu-l oprească nimeni! Ci să-l lase!
(28, 17)

*

Cel care muștră-un semen dobândește
În viitor mai multă mulțumire
Și-i mult mai demn de cinste și mărire
Decât acela care-l lingușește.
(28, 23)

*

E un nebun acela care-și pune
Nădejdea-n sine. Și s-a bizuit
Pe inima sa doar. Ori e smintit,
Ori n-a avut prilej de sfaturi bune.
Doar cel călăuzit de-nțelepciune,
Acela va să fie mântuit.
(28, 26)

*

Nu se îndreaptă numai cu povețe
O slugă. Nici cu vorbă, cât de multă.
Deși pricepe... Însă nu ascultă
Și nici nu se îndeamnă să învețe.
(29, 19)

*

Teama de oameni duce la cădere.
E-o cursă. Și un calcul foarte prost.
Încrede-te-ntr-a Domnului putere
Și vei trăi senin la adăpost.
(29, 25)

*

Un om nedrept, lipsit de-nțelepciune
Și de la care numai rău aștepți,
Necum înfăptuiri sau vorbe bune,
E ocolit de oamenii-nțelepți.
Și invers: Omul drept e urâciune
Și-i detestat de oamenii nedrepți.
(29, 27)

*

Trei lucruri îmi par mie minunate,
Ba poate patru chiar. Și nici nu sper
A le pătrunde straniul mister:
Cărarea, sus, a pajurei pe cer,
A șarpelui pe stâncile uscate,
A navei cârmuite de năier
Pe valurile mării legănate
Și calea unui om care se-abate
La o femeie. Patru sunt de toate:
Doar patru urme care sunt cât pier.

(30, 18-19)

*

Există-n lume patru animale,
Cele mai mici pe-ale făpturii trepte,
Minuscule, dar tare înțelepte.
Le-nfățișez, pe rând, uimirii tale.
Acordă-le constantă priveghere,
Căci, mici cum sunt, slăvesc pe Creator:
Furnicile, popor fără putere,
Ce-agonisesc, din vară, hrana lor;
Dihórii, tot neam slab, ce-și fac locașul
În stâncile înalte și înguste,

Unde-și deschide muntele ogașul;
Apoi, nenumăratele lăcuste,
Care n-au rege, totuși ies în stoluri,
Și dau năvală, cad în largi ocoluri,
Și lasă-n urmă pulberi și țărână,
Plecând, armii, în tainica lor cale;
Șopârta, iar, pe care-o prinzi în mână,
Dar intră în palatele regale.

(30, 24-28)

* * *

Puternic turn e Numele divin,
Spre care dreptii și-nțelepții vin.
Primește-ne, sub ziduri, și pe noi,
Căutătorii vremii de apoi,
Pe noi, robiți celestelor comori,
Ai slovei fantomatici slujitori;
Primește-ne, să ne adăpostim,
S-agonizăm, noi, bieții *sopherim*²⁶,
Sub scutul Tău etern, Yah Elohim!

(18, 10)

²⁶ Scribi (ebr.).

RUGĂCIUNEA REGELUI MANASE ²⁷

Doamne, Atotțiitorule, Dumnezeuul părinților noștri,
 Care-ai legat, prin poruncă, prin cuvântul Tău, marea,
 unde mișună făpturi minunate și monștri;
 Tu, Dumnezeuul lui Avraam, al lui Isaac și-al seminției
 lor

celei drepte,

Tu, Cel ce-ai făcut cerul, cu soare, cu lună și stele,
 și pământul, împodobit cu-ale munților trepte;

Tu, Cel care Adâncul l-ai încuiat și, cu înfricoșătorul
 și slăvitul Tău nume, pecete i-ai pus,

Tu, în fața Cărúia toate se tem și tremură foarte,
 fiindcă puterea Ta-i de nespus

și nimeni nu-i în stare să stea dinaintea
 strălucitei Tale măririi,

iar mânia urgiilor Tale e de neîndurat

preastricatelor noastre, păcătoaselor firi!...

Dar nemăsurată și neajunsă este și mila îndurărilor
 Tale.

Tu ești Dumnezeuul cel Preaînalt, îndelung-răbdător,
 mult-milostiv, Care găsit-a cu cale

²⁷ Stihuire după ultimul text din *Vechiul Testament*. Manase a domnit în Ierusalim, între anii 693 și 638 î.Hr., iar rugăciunea sa a fost înălțată pe când se afla rob în Babilon (*IV Regi 21; II Paralipomena 33*).

să se îndure, rău să Îi pară
 de rătăcirea sărmanului om, de firáva-i făptură,
 ce se destramă și trece, ca o umbră solară.
 Tu, Doamne, după mulțimea bunătăților Tale,
 ai făgăduit pocăință, iertare
 celor ce te-au amărât. Și, milosârd, ai hotărât remușcare
 inșilor căzuți în păcat, cu știre sau fără de știre,
 pocăință le-ai rânduit, spre limpezire, spre mântuire.
 Așadar, Doamne, Tu, Dumnezeuul tuturor celor dreți,
 Cel ce veghezi din tărie,
 nu lor căință le-ai pus (lui Avraam, lui Isaac și lui
 Iacov, care nu Ți-au greșit), ci mi-ai pus mie, púsu-
 mi-ai mie...
 Revarsă asupra țărâniei ce sunt dulceața-ndurării,
 căci, iată, viața prin minte-mi petrec și-nțeleg, cu
 zdrobire,
 că am păcătuit mai mult decât nisipul de la marginea
 mării.
 Fără număr sunt nelegiuirile mele. Nedreptățile
 mele? Nenumărate.
 Încât nu sunt vrednic nici măcar să-mi salt ochii spre cer,
 într-atât nemernicia către lut mă abate.
 Rele-am făcut, îmi țin capu-n pământ, n-am loc și răgaz,
 n-am strop de hodină.
 Sunt strâns în cătușe de fier, zilele curg,
 dar sufletul nicidecum nu mi se-nlumínă.
 Te-am mâniat, n-am împlinit voia Ta,
 n-am păzit poruncile Tale.

Ba, dimpotrivă, am stârnit urâciuni, am sporit în sminteli,
m-am bălăcit în greșale.

Dar, acum, sătul, preasătul de toate acéle,
cad, rugându-mă, la bunătatea Ta, și-mi plec
genunchii inimii mele.

Auzi-mă! Glasul meu urcă la Tine din adâncul
cel mai de jos:

*Am păcătuit, Doamne, am păcătuit, și fărădelegile mele
eu le cunosc!*

Însă, rugându-Te, cer: Iartă-mă, Doamne, iartă-mă,
nu socoti a mă pierde
în bezna fărădelegilor mele, mucegăită, cumplită,
ca veninul de verde.

Nu mă osândi să rămân, pentru eternitate zăcând,
în întunericul cel fără nădejde, în abis, sub pământ.
Pentru că Tu, Cel Etern, ești Dumnezeuul
celor care se pocăiesc.

Blândețea arată-Ți spre mine, nevrednicul,
după marea Ta milă, către care tânjesc.

Și Te voi preaslăvi, toată viața, liber – prin Tine,
viu – întru Tine, smuls din frământare și chin.

Căci pe Tine Te laudă toate puterile cerului
și a Ta este slava, în vecie. Amin!

noiembrie – decembrie 2000

Epilog

*De-atâta timp, în lumea de himere,
În lumea iluzorie, și eu
Am rătăcit. Asemeni lui Orfeu,
Crezând în a cuvântului putere.*

*Crezând și, totuși, nu. Căci, mai presus
De vorba noastră vană și firavă,
Resimt Cuvântul răstignit în slavă
Și-mpurpurat pe crucea lui Iisus.*

*Încât, sătul de idoli și eroi
(Eroi când în prim-plan, când în eclipsă),
Pun jos condeiul laic. Scrieți voi!
Ne revedem după Apocalipsă.*

II. POEME ORIGINALE

Psalm

Lăudat să fii, Doamne,
pentru lumină și soare,
lăudat pentru alba ninsoare,
lăudat pentru ploi, pentru grâne,
lăudat pentru luna și stelele ce
clipesc primăvara în *Râu* și-n fântâne.

Lăudat pentru bucata de pâine
și pentru paharul de apă, date mie azi,
date ieri, date mâine.

Lăudat că ești Duh. Că-mi vorbești
fie-n vis, fie-n suferință, fie-n gând.

Fiindcă ești.

Lăudat pentru-nmiresmatele ierburi. Pentru
frunze și flori.

*Lăudat că-n final
mă omori...*

Obrazul Miriamei...

În zori, orașu-nzăpezit îmi pare
Obrazul Miriamei în deșert:
Brusc năpădit de lepră și inert,
Zămislior de spaimă și oroare.

Oraș lepros, cu șanțuri și gunoaie,
Cu-njurături, borfași, cu nunți de câini!
Pe buze simt, în gură și pe mâini
Saliva ta de stronțiu și de zoaie.

Sunt singur ca-n deșert în plină stradă.
Sunt omul de cenușă. Ha'adham!
Calc pe obrazul bieteii Miriam,
Desfigurat de lepră și zăpadă.

O, Domnul meu!...

N-a fost și nu va fi și nici nu este
Decât substanța lumilor celeste;
Iar magma care suntem nu există.
E-o glumă, o butadă alchimistă,

Un fals, o aparență, o părere...
De-aici, numai iluzii și durere,
Antipatii, amoruri inutile,
Stupide fragmentări în nopți și zile,

Căderi, ambiții, glorii, vanitate.
Yah Elohim le rânduiește toate,
El știe până când și până unde.
Degeaba-ntrebi: răspunde, nu răspunde.
Degeaba speri: ți-arată, nu ți-arată...

O, Domnul meu, de s-ar sfârși odată!

Asculți în noapte...

Asculți în noapte ploaia la fereastră,
Cum cade, cum se-adună strop cu strop.
Asculți în noapte biblicul Potop,
Reiterat, subtil, în vremea noastră.

Corabia așteaptă. Să te poarte,
În mediul ei restrâns și inocent,
Sfidând dezlănțuitul element,
Peste abisul creaturii moarte.

E ca într-o matrice. Cald și bine.
Minciună, ură, crimă nu mai sunt.
Urci treptele celestului mormânt
Și Domnu-nchide ușa după tine.

Pe-alee,-n fața mea...

Pe-alee,-n fața mea – un porumbel.
Descins din albăstrimi, ca Sfântul Duh.
Un mesager de raze și de puf,
Chemându-mă, din lume, către El.

O clipă a durat. Sau nici atât.
S-a revelat o clipă Cel Ascuns.
Dar, cât a fost... a fost îndeajuns
Să-mi smulgă lațul morții de la gât.

Verdeață-n jur. Copaci. Și flori. Și-un cer
În care urbea-ntreagă se topea.
Sorbeam adânc. Eram. Și El era.
Și-aștept să vină iar de nicăieri.

Pe vremuri, de Sfântul Ilie...

Pe vremuri, de Sfântul Ilie, în zăvoi,
la nedeie,
Râul înconjura mulțimea cu lichidele lui curcubeie.
Copii și bătrâni se priveau tremurând
în bulboane,
pluteau deopotrivă în ape și
nori, pluteau în vâltori diafane.
Viorile murmurau. Seara năvălea
dinspre Râu, dinspre dealuri,
ne-nveleam în răcoare și-n vis,
ca niște sinucigași fericiți,
ce coboară lin, tot mai lin, pe prundișuri,
în valuri.
Încă din zori, ziua ne aduna în zâmbetul ei,
în cosmica ei desfătare.
Sorbeam vinul din cupe de flori,
așezați la o masă de-azur, între lună și soare.

Azi, unde era zâmbet, e doar o grimasă.
Șerpii alcoolului colindă și-și varsă
veninul din casă în casă.
Ochiul secat al izvorului, ochiul lui scurs
se prelinge și plânge,
lăutarii, beți, în amurg, își numără banii
și se bat pân' la sânge.
În cele din urmă, peste lumea aceasta
perversă, inversă,
cerul trimite, ca atunci, pe Carmel,
un fragment de aversă.
Alegăm sub
norul teribil ce cuprinde
zenitul.
Alegăm, rătăciți, căutând, prin
tenebrele ploii, pe
Ilie Tișbitul.

Degetul lui Dumnezeu...

Degetul lui Dumnezeu a lovit orașul
încărcat de blasfemii și de crime,
l-a lovit cu vijelie și apă,
și cu întunecime.

Într-o clipă am devenit niște umbre, niște
frunze, niște așchii de ramuri,
învălmășite-n marea imensă,
în norii lăsați, ca niște storuri,
la geamuri.

Unde-i trufia? Unde-i puterea
puterilor noastre?

Iată stejarii și plopii se prăbușesc și
se frâng, aidoma unor lujere, aidoma
plăpânelor flori răsădite în glastre.

Apele gălgâie. Apele negre,
înapoi și-nainte,
ne cuprind în bulboanele lor,
în cumplite aduceri-aminte.
Aici e spărtura prin care
Providența inundă istoria,
aici, unde sângele pătează pavaje și
ziduri, înroșește memoria.
Aici, unde sufletul contemplă
cu spaimă tavanul de fulgere,
ca pe-o dorită, cumplită, mântuitoare
mirungere.

Casa mea e o insulă pustie...

Casa mea e o insulă pustie,
un luminiș de pădure.
Iar eu sunt un pustnic, cu trupul
secat și cu pletele sure.
Nu-mi trebuie semeni, nu
mai vreau să citesc nicio carte.
Căci, și unii, și altele nu-nseamnă decât
Minciună, și ură, și moarte.
Ascult marea sau vântul unduind în văzduh,
murmurând noaptea-ntreagă.
Duhul îmi picură-n suflet
indicibila-i vlagă.
Somnul e-asemenea veghei, veghea
e-aidoma somnului.
Totul se-amestecă. Totul e pur, ne-nceput,
în grădinile Domnului.
Am uitat cine sunt. Mi-am uitat pergamentul,
mica glorie, pana.
Stau în zori, plin de rouă, pe prag.
Și privesc: Domnul străbate *Poiana*.

Doamne, știi bine...

Doamne, știi bine
că voi veni, într-o zi,
nefericitul de mine,
în fața
Celui ce-nseamnă Calea,
Adevărul și Viața.
Cum voi fi-n stare
eu, care sunt doar
slăbiciune și disperare,
cum voi putea să m-apropii
de lumina aceea
ce explodează până-n negura gropii?
Cum voi trece
dincolo de locuri, de vremuri,
eu, care și-azi
nu trăiesc, ci,
de fapt, *mă cutremuri?*

Spitalul

Spitalul, zumzet, freamăt, ca un stup,
E numai suferință, numai trup.
Dar, răsturnat în marele văzduh
Al verii, îți vorbește despre Duh.
Aceasta-i rânduiala: Va urca
Ins după ins, la rând, Golgota sa...
Ce mici suntem, ce goi, ce trecători,
Scheletici, plini de răni și de sudori,
Cu pieptul sau cu pântecul deschis...
Iar dincolo de toate – ce abis!
Te prinde amețea când privești
Mulțimea de ființe omenești
Purtând în orice țipăt câte-un cui.
Dar mângâiate blând de mâna Lui.

Hallelu Yah, 6

Pe casa de-alături e
desenată o cruce.
Pe cealaltă, la fel. Drumul însuși
colindă din răscruce-n răscruce.
Munții revarsă nori de
tămâie din imense potire.
Ceva din noi știe, ceva din ei
știe că totul e doar răstignire.
Vântul (sau Duhul) ne-o spune
când vine, ne-o spune când
iarăși se duce.
Lacrime chiar, căzută pe piatră,
are formă de cruce.

În eternitatea bisericii...

În eternitatea bisericii,
brusc,
Bătrânului i s-a
deschis dinainte teroarea
abisului:
„Iată ce-ar putea să
însemne dacă te-aș părăsi,
iată ce-ar însemna să rămâi
fără Mine,
iată această fântână de vid,
rece, umedă, mucedă,
iată golul, iată cutremurul,
iată-te,
singur, strigându-Mă, sprijinit pe
banca de lemn,
înfiorat până-n măduvă,
deasupra negurii ultime,
deasupra negurii
primordiale...”

Vine seara...

Vine seara. Vine
clîpa de tihnă.
Vine somnul, vine coșmarul, dar și
dramul divin
de odihnă.
Voi cădea, lin, adânc, în
ghimpatele visuri,
voi pluti, cum se-ntâmplă,
mereu,
în tenebre și-abisuri.
Dar, alături de-acestea, mi se dă
și o sfântă uitare.
Domnul revarsă asupra-mi
și balsam, și răcoare.
Câteva ceasuri măcar, până
când zorii îmi bat
la fereastră,
cu degetul lor diafan,
de culoare aurie și-albastră.
Atunci, mă ridic
și Domnul, zâmbindu-mi,
mă duce
pe drumul știut,
în calvarul știut:

un om și o cruce.

Duminica Tomii

Coșuri, cu ofrande și lumânări,
stau, umăr la umăr, în
tenebroasa biserică.

Preotul citește pomelnicul
morților. Corul
intonează, din umbră,
cântări,
în priveriștea aceasta,
neînchipuit de frumoasă,
eterică.

Afară plouă cețos. Credincioșii
așteaptă-n pridvor, așteaptă sub
streașină, sau
printre morminte.

Împart, apoi, colivă, colaci, cozonaci,
ouă roșii,
spre pomenirea
înruditelor, așezate-n pământ,
oseminte.
Plouă peste biserica veche, de
lemn, plouă peste ierburi și
cruci, peste scheletele vii, plouă
după o misterioasă măsură.
Copiii mănâncă. Streșinile plâng
hohotind. Și morții
surâd, cu pietriș, cu
nisip și
cu apă în gură.

Sub cerul Genezei, 1

Nu e nimic mai
minunat,
mai sublim,
în lumea creată de
Yah Elohim,
nu e nimic și
nici nu a fost
vreodată
ceva mai frumos
decât fânul uitat
din *Poiana*
uitată.
Fânul, greu de
rouă, de
flori,

traversat de raze și
de triluri, în
zori,
fânul
răsfirat de
zefirul hai-hui,
fânul pur,
ne-nceput,
pe al cărui covor
mi s-a părut
a zări,
când și când,
urma Lui.

cântec de călătorie

demult demult când *Râul* era *Râu*
nu curs de apă putred și molâu
când iarba unduia până la brâu
când cerul era cer și norul nor
când verdele sclipea amețitor
când te-ntâlneai cu Domnul în pridvor
când te trezeai la ziuă cel dintâi
cu soarele zâmbind la căpătâi
cerându-ți să-i vorbești și să-l mângâi
când noaptea ațipind zăreai prin geam
cum cade luna-n ulmi din ram în ram
când te-nveleai în vis ca-ntr-un balsam
demult demult când drumul era drum
nu un infern de șanțuri și de fum
când drumul lin și alb și vălurit
curgea din infinit în infinit
când erau tați și mame și copii
nu simple acuplări ci căsnicii
când munții revărsau păduri și vii
când negura urca din văi tiptil
când te culca săgeata unui tril
demult demult pe când erai copil

cântec miezonoptic

bătrânul scrib rotește-n minte
jocuri de sens și de cuvinte
el care nu le-a dezmiardat
el ce-i artist nu acrobat
și totuși scribul când și când
împuns de boldul unui gând
simțind în gură fum și scrum
în ritmul pasului pe drum
îngână rime dulci precum
béni sois-Tu Yah Elohim
noi eremitici *sopherim*
the happy few călătorim
către-un celest Ierusalim
către-un sublim Ierusalim
acceptă-ne *to sleep to dream*

Cheia fericirii...

Între mama, întinsă-n
sicriu,
între noi, cei din jur,
între lumea aceasta și
Rai,
acolo-n biserică,
în momentele-acelea,
se întrezărea,
subțire, ascetic,
pe un pedestal de
cenușă,
preacuviosul preot Mihai,
care – ca într-o
nevăzută levitație –
mijlocea,
mijlocea,
mijlocea,

pentru noi toți, desigur,
dar, evident, mai ales
pentru ea.
Nu pot crede că strigătul lui,
cântat, și
rostit,
cutremurat, și
sublim,
nu pot crede că strigătul lui
n-a zburat,
n-a sosit
și n-a fost primit
dinaintea lui
Yah Elohim.

*

Aceasta-i cheia fericirii:
să știi
a întâmpina
cu-ncredințarea și
inocența
unui prunc de o zi
tot ce binevoiește
a-ți da
– că-s suferințe, că-s
bucurii –
Cel ce a fost,
Cel ce e,
Cel ce, de-a pururi,
va fi.

Adam

Dezic și mă dezic de tot ce am.
În fapt, ce vrea să-nsemne *a avea*?
Sunt singur. Sunt căzut. Sunt *ha'adham*.
Și lângă mine stă femeia mea.
Ca ins primordial în Paradis,
N-am ascendență. Cât despre urmași,
Vrăjmași își sunt. Și mie-mi sunt vrăjmași.
Urmașii mei trupești m-au compromis.
Iar Eva, dăruită de Acel
Ce m-a creat, e-un dram din trupul meu.
Un unic trup clădim în Dumnezeu.

În lume, deci, suntem doar eu și El.

Ioanitul

Bătrânul Cavaler se-ntoarce-acasă,
Frumos și pur, la fel ca la-nceput.
Nici urmă n-a rămas din lănci și scut.
Din strigătul de luptă – o grimasă.

Luna de jar și soarele de fier,
Ritmând, îi luminează Infinitul.
Mustesc de vid și zorii, și-asfințitul,
În vidul greu dintre pământ și cer.

Așa se pierde el, spre Împăratul
Pe care-o viață-ntreagă L-a slujit:
Frumos și pur. Și mult prea fericit.
O rană-i taie inima, de-a latul...

Montségur

Mirelei-Ioana

Revăd, ca-n vis, natalul Montségur,
Biruitoar în orișice înfrângeri.
Ce puri eram! Eram atât de puri,
Încât păream mai îngeri între îngeri.

Desprinși de lume, ruți de elemente,
De apă, de văzduh și de pământ,
Ne-am fost iubit aievea-n trup și-n gând
Și-am ignorat vrăjmașu-așezământ
Al omenirii pururea demente.

Când am aflat că totu-i doar un joc
Și sacrul munte însuși e-o fantasmă,
Îți amintești? Ne-am aruncat în foc,
Drept jertfă detestatului Moloch,
Și-am renăscut în două flori de plasmă.

Templierul

Mi-am amintit cumplita „Dies Irae”,
O zi de răzbunare. O, ce zi!
Cu trup cicatrizat în bătălii,
Mă îndreptam, la trap, spre-o mănăstire.

Pe drum, eu, brav oștean al lui Hristos,
Eu, lângă Crucea Domnului, străjer,
Am fost trecut prin sabie și fier,
De oamenii lui Filip cel Frumos.

Amurgul, cheag de sânge vinețiu,
Și soarele de spuză și de scrum
Au preluat destinul meu postum.
Și iată, peste vremi, sunt iarăși viu.

Istoria unei nevroze

În jur – o lume liberă, ce știe
 Să-și ia destinu-n propriile mâini!
 Astfél: ucide feți, adoră câini
 Și,-n loc de pensii, fabrică sicrie.

Elita-i nulă: vipuri și vedete.
 Elevi drogați. Studenți analfabeți.
 Fecioare hăcuite de chiurete
 Îmbrățișează-n public proxeneți.

Dezmăț. Minciună. Ură. Sărăcie.
 Largi spații de manevră pentru hoți.
 Soți decuplați. Familii fără soți.
 Poligamie. Sex. Poliandrie.

Păgână, primitivă-nvălmășeală,
 Cu oameni morți, deși pretind că-s vii.
 Slavia cea mai cruntă-ntre sclavii
 E-această libertate infernală.

Ce bine că nu sunt de capul meu!
 Că rob am fost. Și sunt. Și-o să rămân.
 Ce bine că slujesc sub un stăpân!
 Și că stăpânu-acela-i Dumnezeu.

Barbarii

„Să nu necinstești pe om la bătrânețile lui, căci poate și noi vom îmbătrâni”.

(*Isus Sirah* 8, 6)

Barbarii vechi, sălbatici și păgâni,
Cu gândul doar la pântec și-acuplare,
Lipsiți de-nvățături elementare,
Lipsiți de Lege, milă și-ndurare,
Îi detestau amarnic pe bătrâni
Și-i ucideau cu lancea, ca pe câni,
Pentru o-nghițitură de mâncare.

Barbarii noi, mai răi decât păgânii,
Mutanți siniștri, ghiftuiți de carte,
Dar care-au dat Scripturile deoparte,
Slujindu-și doar hapsânii și jupânii,
Slujind idolatriile deșarte,
Își dușmănesc mult mai cumplit bătrânii
Și mult mai iscusit, și mai aparte:
Inventă un vrăjmaș, care-i desparte,
Care-i fixează-ntr-un letal „departe”,
Unde-i alungă vracii și stăpânii.
Apoi, ca răi păstori la hăul stâniei,
I-adună-n țarc și-i izolează-n moarte.

Salcâmii sacri

Mirelei-Ioana

Privesc salcâmii sacri, grei de floare,
Tălăzuind din cer spre caldarâm
– Edenic ceas al florilor-fecioare –,
Și-mi amintesc de Țarigrád, de Râm,
De-oștiri, și de Scripturi, și de odoare,
De crucea spadei, fulgerând în soare,
Ca-n vechile-anluminuri legendare...

Îmi amintesc și magicul tărâm,
Al întâlnirii noastre. Știi tu, oare?

Iubirea-i o pădure de salcâm...

Scribul

De când e lumea lume, se repetă
Enigma minunată de-a fi scrib.
De a fi scrib hieratic și celib,
Precum, în paradisul caraib,
Un zbor de pescăruș sau de egretă.

Frumos și pur, dușman al nimănu,
Neștiutor de vrajbă și de ură,
Pierdut în scriitură și-n Scriptură:
Așa își poartă fragila făptură,
Blindat, zidit, în sihăstria lui.

Iar la sfârșit, strângându-și pana-n pumn,
Lăsându-i lumii râsetul și plânsul,
Pe veci „*diac tomnatic și alumn*”,
Nu trup, ci duh; nu flacăra, ci scrum,
Doar zeii-s mai fericite decât dânsul.

Ecclesiast

Din nou răsare soarele-n zadar.
Și, ca și ieri, zadarnic va apune.
Zadarnici sori, zadarnicele lune
Măsoară-un timp zadarnic, iar și iar.
Zadarnic ieși în prag. Zadarnic pleci.
Și-apoi te-ntorci. Și iar le faci cu schimbul.
Străbați în van zadarnice poteci,
Căci spațiu-i mai zadarnic decât timpul.
Și tu ești mai zadarnic decât tot.

Și totu-i mai zadarnic decât tine.
Strivite de mesajul cosmoglot,
Cuvintele, sărmanele, nu pot
S-absoarbă taina tainicului cod –
Și vin la ușa Tainei să se-ncline.

III. MĂRTURIA STIHUITORULUI

În cele ce urmează, voi înșira câteva mărturii legate de modul cum, de-a lungul a 7 - 8 ani, am versificat 71 de *Psalmi, Ecclesiastul și Pildele*²⁸. O asemenea confesiune poate fi, recunosc, interesantă (pentru mine și pentru alții), dar – mi-am dat seama numaidecât – nu e ușor de înfăptuit. Și aceasta, din mai multe motive, pe care, în parte măcar, voi încerca să le enunț. Mai întâi, o atare mărturie este, în ce mă privește, o experiență profesională. Altfel zis, ea mă obligă să aplic propriilor mele scrieri modalități de analiză critică pe care – altădată, sistematic; sporadic, azi – le aplicam (și le aplic) lucrărilor unor confrăți. Acest efort de obiectivare, acest clivaj al eului, această autocontemplare, această dedublare conțin, în sine, ceva amețitor, și chiar amenințător pentru stabilitatea lăuntrică. Din fericire, eu știu că, indiferent ce întreprind, sunt doar scriitor și nu neapărat autor (Textul sacru este Cuvântul lui Dumnezeu) și-mi pun, necondiționat, nădejdea în Autorul a tot ce există. Ca urmare, mă simt în stare să evit primejdia (și ridicolul) infatuării,

²⁸ În volumul *Biblice*, antologie de autor, apărut la Editura Marineasa, Timișoara, în 2003, acestora li s-a adăugat *Rugăciunea regelui Manase*.

cărora nu puțini le cad victime. În plan mai larg, ceea ce vreau eu astăzi să dau la iveală este o experiență intelectuală (sau, mai corect, probabil, culturală). Anume, din unghiul ascultătorului, al cititorului, e vorba de a vedea, de a afla cum a fost transferat, în trei împrejurări (*Psalmii*, *Ecclesiastul*, *Pildele*)²⁹, limbajul (textul) *Scripturii* în vers clasic, fără a-și pierde (fără a-și diminua, necum a-și altera) mesajul. Este o experiență culturală cuprinzătoare, deoarece ea implică, în demersul său, știința limbii, dar și psihologia creației, fenomenologia esteticului și, evident, raportul subtil dintre înțelegere, imaginație, emoție, suflet și duh. Pe acest tărâm, al experienței spirituale, mistice (al trăirii mistice), la acest al treilea nivel, eu – ca stihuitor – și cititorul – ca beneficiar al stihuirii mele – este foarte posibil să ne reîntâlnim. E drept, în poziții diferite, dar încercând un simțământ comun. Nu pot vorbi în numele celui ce mă citește (abia dacă îndrăznesc să vorbesc în numele meu), de aceea, deși o presupun sau o cunosc, din comentarii, cronici, recenzii, ecouri etc., nu mă voi referi la receptarea *Psalmilor în versuri*, a *Ecclesiastului în versuri* și a *Pildelor în versuri*³⁰. Voi afirma,

²⁹ De fapt, în patru împrejurări, cf., *supra*, nota 28.

³⁰ Trebuie să spun, totuși, că am putut constata, cu diverse prilejuri

însă, că, spre a tălmăci în stihuri *Scriptura*, este obligatoriu nu doar să-ți asumi duhul ei, ci – mai cu seamă – să fii asumat de acesta. Iar apoi, dacă te simți îndemnat să dai glas stării mistice, vei recurge la poezie. Chiar de ar fi să exprimi, prin intermediul ei, *rugăciunea* sau *tăcerea* – căi privilegiate de comunicare cu sacrul. Într-o carte dedicată doctrinelor mistice, ni se spune: „Mistica apelează în mod necesar la limbajul poetic; misterul arătat fiind inexprimabil, nu poate fi redat decât cu ajutorul imaginilor” (M.-M. Davy, *Enciclopedia doctrinelor mistice*, I, p. 293). La acest palier, experiența stihuirii devine experiență existențială. Încă ceva: *Mărturia stihuitorului* (pe care chiar acum o rostesc) e pândită, în principiu, cum anticipam, fie de trufie, fie de o excesivă smerenie (care, afișată, e tot un fel de trufie). Eu m-am silit să evit un asemenea risc. Totuși, spre a bara chiar și sugestia lui, am păstrat un ton descriptiv (nu patetic), am emis constatări (nu evaluări), convins fiind, potrivit *Scripturii*, că fiecare are darul său de har, unul într-un fel, altul într-altul, și că – deși există felurite daruri – este și rămâne, în toate, veșnic lucrător, același Duh (Cf. *1 Corinteni* 7, 7; 12, 4).

(lecturi publice, spre exemplu), impresia profundă pe care o lasă, asupra receptorului, în genere, alături de textele menționate (de *Psalmi*, îndeosebi), *Rugăciunea regelui Manase*.

Sau: „Căci cine te deosebește pe tine? Și ce ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te fălești, ca și cum nu l-ai fi primit?” (*1 Corinteni 4, 7*). Ori: „Căci de se socotește cineva că este ceva, deși nu este nimic, se înșală pe sine însuși” (*Galateni 6, 3*). Se știe: „Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har” (*Iacov 4, 6; 1 Petru 5, 5*). Urmând acestui dreptar, să cercetăm, deci, cu modestie, și pe scurt, istoria și meșteșugul stihuirii celor trei celebre secțiuni ale *Cărții Sacre*³¹.

*

După cum se cunoaște, *Psalmii* (ebr. *Tehillim* „Laudele”, gr. *Psalmoi*), *Ecclesiastul* (ebr. *Qoheleth*, participiul activ al verbului *qahal* „a aduna”; gr. *Ekklesiastes* „Propovăduitorul, Predicatorul, Cel ce se adresează unei *ecclesia* – unei adunări”) și *Pildele* (ebr. *Mishle*, gr. *Paroimiai* „Proverbe. Cuvinte proverbiale”) constituie trei importante cărți poetico – sapiențiale ale *Bibliei*. O mare parte din psalmi (89) sunt atribuiți regelui David (cca 1010 – 975 î. H.). Ceilalți, până la 150, au fost compuși de

³¹ Firește, toate comentariile ce vizează stihuirea *Psalmilor*, a *Ecclesiastului* și a *Pildelor* sunt, în esență, valabile și în ce privește transpunerea în versuri a *Rugăciunii regelui Manase*.

Moise, de Solomon, de Asaf, de fiii lui Core, poate de Ezra etc. Grupați în 5 cărți, cu un număr diferit de texte fiecare (1 – 41; 42 – 72; 73 – 89; 90 – 106; 107 – 150), psalmii au fascinat, oricând și oriunde, spiritele însetate de abisul fecund al Cuvântului. Căci ei, aidoma *Ecclesiastului* și *Pildelor*, sunt poezie metafizică, poezie sublimă, insuflată, nepieritoare. *Ecclesiastul* este atribuit regelui Solomon, fiul lui David și urmașul lui pe tron, pentru încă 40 de ani, până la dezbinarea regatului. Solomon, după cum iarăși se cunoaște, a mai întocmit *Cântarea Cântărilor*, *Pildele* (capitolele 1 – 29; 30 îi aparține lui Agur și 31 lui Lemuel), precum și *Cartea înțelepciunii lui Solomon*, înscrisă în corpusul deuteronomic al *Bibliei*. De-a lungul vremii, diverși cărturari (îndeosebi de formație teologică) au încercat să versifice psalmii, să adauge enormei lor energii duhovnicești muzicalitatea structurilor prozodice, fluenta sintaxei, puterea de sugestie, concretitudinea imaginii. Se tenta, astfel, o relativă echivalare a formei lor poetice originare cu matricea lirică a altor limbi (și a altor veacuri) decât acelea în care ei au fost scriși. Cel dintâi stihuitor a fost Calvin. I-au succedat Clément Marot (1495 – 1544), Théodore de Bèze (1519 – 1605), Jan Kochanovski și mulți alții. La noi,

un asemenea eveniment s-a produs în anul 1673, când Mitropolitul Dosoftei a publicat, la Uniew, binecunoscuta *Psaltire în versuri*, act de naștere al poeziei culte românești și, cum afirmă Nicolae Cartoian, prioritate cvasi-absolută în spațiul răsăritean, „căci până la el nu se cunoaște niciun model tipărit în literatura ortodoxă, nici în cea slavă, nici în cea greacă, afară doar de încercarea păstrată în manuscris a lui Gh. Palamed” (*Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1980, p. 205). De atunci și până azi, limbajul poetic românesc și-a mai propus, după știința noastră, de cel puțin șase ori o asemenea probă de maturitate: în 1827 (Ioan Prale), în 1933 (Vasile Militaru – text integral), în 1934 (Ion Glonțescu – 40 de psalmi), o stihuire datorată Eugeniei Adams-Mureșan (informație pe care am primit-o din „Jurnalul literar”, 1-2/1997, fără precizări filologice și auctoriale clare), în 1993 (preotul C. Popescu, *Psaltirea în versuri*, publicată în mai multe numere din revista ieșeană „Teologie și viață”) și, în fine, strădania noastră, concretizată în *Psalmii în versuri*, ediția I, Editura Excelsior, Timișoara, 1993 (41 de psalmi, *Cartea I a Psaltirii*) și *Psalmii în versuri*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Marineasa, Timișoara, 1997 (71 de psalmi, din

toate cele cinci Cărți ale *Psaltirii*). Cât privește *Ecclesiastul* și *Pildele*³², nu avem știință de versificări românești anterioare celor cu care am fost învrednicit, și care au apărut, în 1997 (*Ecclesiastul în versuri*), în 1998 (*Pildele în versuri*), tot la Editura Marineasa din Timișoara.

*

Cum am procedat? În fiecare dintre cele trei împrejurări – scriitor, poet, scrib fiind, cum ziceam, și nu autor: Autor este, în cazul textului sacru, Unul singur – am avut, ca punct de plecare, numeroase ediții ale *Bibliei* (românești, franțuzești, englezești, germane), precum: *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1975 (reperul fundamental; cu o precizare: *Psalmul 9* devine, în tălmăcirea mea prozodică, 9 și 10); *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Gute Botschfat Verlag, Dillenburg, 1989, 1990; *La Sainte Bible*, Traduite d'après les textes originaux hebreu et grec par Louis Segond, Alliance Biblique Universelle, f. a.; *La Bible de Jérusalem*, Éditions du Cerf, Paris, 1973; *Les Saintes Écritures*, avec notes et références, 1995;

³² Ca și *Rugăciunea regelui Manase*.

Les Psaumes. Le Psautier des Septante, Éditions Tinos, f. a.; *The Holy Bible*, Oxford University Press, London, New York, Toronto, f. a.; *Die Bibel*, Lingen Verlag, Köln, 1986 etc. Pe temeiul unei permanente comparații între diferitele enunțuri și lecțiuni, am purces la stihuirea propriu-zisă, ghidat fiind de două obiective: a) respectarea, în spirit, a textului sacru (imperativ duhovnicesc); b) organizarea lui imagistico-prozodică (imperativ estetic). Punerea de acord a acestor obiective s-a realizat prin: a) asimilarea, pe cât ne-a fost posibil, a sensului; b) prelucrarea stilistică, în întreaga ei complexitate.

*

Elaborarea stilistică înregistrează mai multe componente, ce acționează, firește, concomitent. Decelarea lor o tatonez acum, când încerc – cu scepticism – să conceptualizez un proces în fond incomprehensibil și cvasi-incomunicabil. Eu însumi simt perfect distanța (și diferența de esență) între mișcarea sufletească de atunci (fie că e vorba de *Psalmi*, fie că e vorba de *Ecclesiast* sau de *Pilde*) și dibuirea rațională de astăzi. Îmi vine în minte, *mutatis mutandis*, pasajul din *Evangelhia după Luca 16, 26*: „Și peste

toate acestea între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi”. Voi suprapune, deci, textului o grilă analitică prudentă, enumerând câteva dintre sectoarele structurii sale:

Nivelul prozodic (rimă, ritm, măsură, strofă).

Astfel, am recurs, prioritar, la endecasilabul iambic (în catren, distih sau în alcătuirii strofice mai complicate), ori, mai rar (și numai pentru *Psalmi*), la versul liber. Alegerea nu a fost integral deliberată. Originalul, imboldul său indefinisabil au determinat tiparul stihului, rezonând, totodată, cu datele eului artistic (endecasilabul este frecvent și în celelalte cărți semnate de mine). Exemplific:

„Acum, că Domnul e păstorul meu,
Oare de ce voi duce lipsă eu?
Odihnă-mi dă, pășunile sunt verzi
Cu ape liniștite și livezi...”
(*Psalmul 22/23*);

sau:

„Pe țărături, lângă Râu, la Vavilon,
Ne-am adunat, gemând și murmurând.
Și-am început să plângem, rînd pe rînd,
Cînd ne-am adus aminte de Sion...”
(*Psalmul 136/137*);

și încă:

„Eu rege-am fost cîndva în Israel.
Eu, Qoheleth, cîndva-n Ierusalim.
Și am hrănit în inimă un țel:
Să-ncerc a înțelege în vreun fel
Această lume-n care viețuim
(Un chin cumplit, pe care Elohim
Ni-l dă, să ne strivească întru el).
Am cercetat, cu sîrg și cu sudoare,
Tot ce-mplnim și nu-mplnim sub soare.
Am cercetat. Și iată, toate sunt
Deșertăciuni. Și goană după vînt...”
(*Ecclesiastul I, 12-14*);

ori:

„Hotarul, întărit de ani și ani,
Al văduvei, ferește-I! Să nu-ncalci,
Cu talpa grosolanilor bocanci,
Ogoarele orfanilor sărmani!

Degeaba-i crezi lipsiți de ajutor:
 Nu tu, ci ei, în timp, vor câștiga,
 Fiindcă au un Răscumpărător!
 Și El, de neînvins, nimicitor,
 Va apăra obida, chinul lor
 Și va lupta cumplit în contra ta”
 (*Pilde 23, 10-11*).

În fine, pentru a ilustra versul ritmat, rimat, dar liber, în ce privește măsura, iată un scurt fragment, de altfel celebru, din cutremurătorul *Psalm mesianic 21(22)*:

„Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?

Pentru ce stai departe de plângerile mele?

Strig ziua și nu-mi răspunzi, Dumnezeul meu preaiubit,

Strig noaptea și tot n-am odihnă, sub beznă și stele...”

Ni se pare că măsura variabilă, că versul șerpuitor, sacadat, inegal ca întindere, plin de invocări și de lamentații reprimite în teribilă suferință, se află în justificat acord cu fondul, cu substanța însăși a textului: Iisus pe cruce.

O asemenea măsură, trebuie s-o mărturisim,

ni s-a impus, ca o necesitate, în procesul elaborării artistice, nu a fost (nu este) rezultatul unei alegeri „la rece”. Substanța și-a cerut și a obținut forma potrivită. Scribul n-a avut decât s-o consemneze. Voi mai aminti aici o seamă de rime rare, implicând deplasări de accent, asocierea mai multor lexeme etc.:

„Bolnăvă, carnea mi se învenină,
Căci ai binevoit să Te *mâni*.
Vigoarea mi-a pierit. Ființa *mi-i*
Surpată de păcat, ca de rugină”
(*Psalmul 37/38*);

sau:

„Gustați și-o să vedeți ce bun e *Domnul!*
Și cât de fericit e-acela care
În Domnul se încrede cu fervoare.
Pe fericitu-acela niciun *óm nu-l*
Întrece-n strălucire și vigoare...”
(*Psalmul 33/34*);

la fel:

„Cântarul strâmb de Domnul *urgisit e*

Și e oprit oricând și orișicui.
 Fii grijuliu cu cele *cântărite* –
 Balanța dreaptă e plăcerea Lui”
 (*Pilde 11, 1; 16, 11*) etc.

Sunt de menționat, în treacăt, și asonanțele, nu prea numeroase, care introduc, în fluxul fonosemantic, expresivitatea lor caracteristică:

„E vreme să păstrezi. Și vreme, iar,
 S-arunci nepăsător cele *păstrate*.
 Vreme-i să rupi veșminte sau *brocarte*
 Și vreme-i să cârpești și să repari”
 (*Ecclesiastul III, 6-7*);

„Când Israel ieșit-a din *Egipt*,
 Dintr-un popor cu stranie vorbire,
 Tu-n Iuda sanctuarul Ți-ai *zidit*
 Și-ai luat pe Israel în stăpânire”
 (*Psalmul 113a/114*);

și:

„Șeolul și Adâncul (*Abaddon*)
 Sunt fără sațiu. Deopotrivă este
 Cu ele, cu stihiiile aceste,
 Și inima bicisnicului *om*”
 (*Pilde 27, 20*).

Un al doilea nivel este cel lexical. Aici rețin, dat fiind cadrul restrâns al expunerii, doi poli: neologismul (*a abandona, a absolvi, a adora, angoasă, atent, atroce, a conchide, declin, ermetic, eternitate, a exulta, fervoare, a lapida, pauper, prosper, a triumfa, vacuitate, vanitate* etc.), asociat cu apelative din fondul curent sau chiar, pe alocuri, arhaic ori regional (*brâncă, gropniță, strămurare* etc.), și, pe de altă parte, preluarea, cu precădere la rimă, a unor termeni ebraici:

„Bunăvoința, harul Tău *sublim*
 Revarsă peste noi, *Yah Elohim!*
 Și întărește tot ce *făptuim*,
 Da, întărește tot ce *făptuim!*”
 (*Psalmul 89/90*);

sau:

„Tot ce viață are pe pământ
 Să-L laude pe Cel Etern și Sfânt!
 Să-L preamărească laic și *monah!*
 Să-L adorăm cu toți: *Hallelu Yah!*”
 (*Psalmul 150*).

Iată și debutul *Ecclesiastului în versuri*:

„Așa grăit-a vechiul *Qoheleth*,
 Fiul lui David, regele *poet*,
 El însuși rege în *Ierusalim*.
 Așa grăit-a: *Havel havalim!*
 El, *Qoheleth*, *Ecclesiastul*, spune,
 În necuprinsa lui înțelepciune:
 Deșertăciune-i tot. Deșertăciune!”
 (*Ecclesiastul I, 1-2*).

Să se observe că al doilea catren traduce, tacit, expresiile ebraice din primul, întărind, credem, forța persuasivă a textului. Precizăm că termenii ebraici beneficiază și de cuvenitele note infrapaginale.

Deloc de neglijat este domeniul sintactic.
 Definitoriu pentru toate cele trei cărți, el pare mai ușor reperabil, prin firea lucrurilor, în *Pilde*, scriere ce pledează pentru înțelepciune, apelând, între altele, la contrastul comportamental, caracterologic, de gândire. Ca urmare, vom reține subtilitatea paralelismelor sintactice (cu deosebire antonimice):

„Ai să-ntâlnești două perechi bizare,
Ce izvorăsc din chiar a noastră fire:
Orgoliul secondat de prăbușire,
Căderea precedată de-ngâmfare.
Iată-așadar secretul cunoștinței:
Mărirea vine-n urma umilinței”
(*Pilde 11, 2; 15, 33; 16, 18; 18, 2*).

În sfârșit, la palierul imagistic, voi aminti:

a) epitetul:

„Nelegiuirea mea e *pân' la stele,*
Povară mult prea grea. N-o mai suport.
Trupu-i *mâncat* și amiroase-a mort:
Efectul *trist* al nebuliei mele!...”
(*Psalmul 37/38*);

asemenea:

„Atât de mult se zbuciumă și-asudă
Foșgăitoarea lumilor plămadă...”
(*Ecclesiastul I, 8*);

sau:

„Un fagure cu *aurită* miere
Sunt vorbele *alese* și *frumoase*:
Dulceață pentru suflet, mângâiere;
Balsam, tămăduire pentru oase”
(*Pilde 16, 24*);

b) comparația; foarte frecventă, reprezintă, deseori, adaosuri, extensiuni plasticizante și, chiar, nădăjduiesc, revelatorii (în terminologia lui Lucian Blaga), scurte digresiuni mnemotehnice, menite, alături de prozodie, să facă, pe cât mi-a stat în putere, memorabilă ideea. De pildă:

„M-ai dat de tot uitării? Până când
Îți vei întoarce de la mine chipul?
Chiar nu m-auzi și nu mă vezi strigând?
Cât timp mă vei lăsa să mă frământ,
Cum se frământă-n albie nisipul?
Căci cel viclean m-abate la pământ
Și-mi stoarce toată forța, *ca polipul...*
(*Psalmul 12/13*);

sau:

„Și-am înțeles că atare gânduri sunt
Tot vanități și goană după vânt;
Că-n bogăția-nțelepciunii zace
(*Precum un hoit uscat în carapace*)
Amărăciunea neputinței tale...”
(*Ecclesiastul I, 17-18*);

la fel:

„O inimă senină, liniștită,
E chezășia vieții sănătoase.
Invidia, în schimb, dacă te-agită,
Cu seva ei amară și-otrăvită,
Întreaga țesătură ți-o descoase
(*Cum perforează scoarța o termită*).
E putregai în trup și cariu-n oase”
(*Pilde 14, 30*).

c) metafora (coalescentă sau implicată) este prezentă și ea, contribuind, aidoma comparației, nu doar la plasticizarea reprezentării, ci și (poate, mai cu seamă) la revelarea înțelesului (moral, spiritual). Citez:

„«Eu Însumi», zice Domnul, «te voi păzi de rele,
Spunându-ți pe ce cale e bine să o iei.
Te voi purta în *cupa de-azur a palmei Mele*
Și-ntreaga ta viață va fi sub ochii Mei...»”
(*Psalmul 31/32*);

„Și vântul. *Ghem de vaier și suspine,*
Se-ndreaptă către miazăzi, revine,
Urcă spre nord, se-ntoarce, dă târcoale
La nesfârșit prin cercurile sale...”
(*Ecclesiastul I, 6*);

„În suflet, ca-ntr-un iezer, sub o stâncă,
 E-o apă-nfricoșată și adâncă.
 Acolo-i sfatul inimii. Nu poate
 Decât cel iscusit, deprins cu toate
 Vâltorile nestrăbătute încă,
 Din taina lui, în plină zi a-l scoate”
 (*Pilde 20, 5*).

Reamintim că al XII-lea capitol din *Ecclesiastul* (textul biblic) cuprinde o suită de metafore splendide, ce evocă drumul omului de pământ (*ha'adham*) spre senectute, metafore preluate de stihuitor și explicate (decodate) în notele subliniare.

În ce privește stratul imagistic, pe care tocmai l-am schițat, cred necesare unele deslușiri: a) epitetul, comparația, metafora constituie spațiul de predilecție al inovației. Aici se destăinuie imaginarul, temperamentul stihuitorului. Evident, prozodia le secondează, ca și celelalte componente (extensiunea lexicală, spre exemplu); b) inovația însăși este, mai ales, de natură metonimică, se dezvoltă, în principal, prin contiguitate (deoarece, dată fiind continuitatea de sens, n-am recurs la similitudine decât atunci când am avut convingerea că nu deviez mesajul); c) epitet, comparație,

metaforă, adaos lexico-sintactic (*Pilde 4, 23*) se regăsesc, deseori, împreună, consolidând acest context macro-metonimic. Iată o rețea de acest fel:

„Iar eu? Sunt *aidoma apei* ce curge la vale,
 Oasele toate mi se desprind, se-nfioară.
 Inima mi s-a făcut *cum e ceara* de moale
 Și se topește în sine-mi, *destrămată și-amară*.
 Mi se usucă puterea, *ca un vas de argilă*,
 Cu cerul gurii limba-nclieată se-ngână.
 O, Dumnezeul meu, fie-ți milă!
 M-ai adus în *a morții tenebroasă țărână...*”
 (*Psalmul 21/22*). Vezi și *Pilde 23, 31-34* etc. etc.;

d) concluzionând, vom spune că tropii, ca și celelalte elemente, au un triplu țel, urmărit intuitiv atunci, conștientizat acum: efortul de captare, cât mai expresivă, a mesajului; sensibilizarea cititorului, construirea unei stări de spirit propice receptării; realizarea de sine a stihuitorului, dorința sa de împlinire în duh. Trebuie să declar, foarte răspicat, și foarte apăsător, că cele trei cărți nu au fost plănuite, că, la diverse momente, pe care nu eu le-am ales, ele s-au scris prin spiritul, prin sufletul și prin condeiul meu. Ele sunt purtătoare, atât prin fond, cât și prin formă, a ceea ce s-a numit, încă din Antichitate, și se mai

numește, sporadic (din păcate), și azi, *stilul înalt*, de factură spirituală, în creația literar-artistică.

*

În finalul acestei scurte mărturisiri, aș mai avea de adăugat că am năzuit, tot timpul, să ofer oricui proba că limba română literară modernă și ființa veșnic tânără a enunțului sacru (unde cuvântul, cum ni se spune, e „viu și lucrător” – *Evrei 4, 12; I Petru 1, 23*) sunt perfect compatibile. Altfel zis, m-am nevoit să pun de acord un imbold metafizic, mereu actual, cu gândul, închipuirea, afectivitatea și graiul contemporanilor mei, să facilitez, atât cât harul mi-a îngăduit, fuziunea dintre efemer și eternitate.

Repet: Tâlcuirea în stihuri a *Psalmilor*, a *Ecclesiastului*, a *Pildelor*, a *Rugăciunii regelui Manase*, deși nu a fost pasivă, nu a fost nici rezultatul unui proiect rece, intelectualist. Ea mi s-a impus, intim, ca o necesitate existențială. *Psalmii în versuri* sunt – așa cum am afirmat de mai multe ori – cartea *Paradisului meu lăuntric* (în timp ce *Cronică* și *Abaddon*, volume scrise și apărute cam în aceeași perioadă, evocă *Infernul meu personal* și, poate, și *Infernul* unor semeni ce aparțin aceleiași familii spirituale). *Ecclesiastul în versuri* este concluzia și, probabil, limita de

sus ale traseului meu empiric și artistic. Toate liniile de forță ale unei vieți se adună aici. Și toate motivațiile (înnăscute sau deprinse) ale comportamentului estetic. Iar *Pildele în versuri* sunt ghidul, dreptarul în această aventură terestră. Acum se poate instala, indiferent câte cărți de versuri, de proză sau de comentarii voi mai publica, acea *tăcere*, de care pomeneam la începutul acestor șiruri. *Pilda 18, 10*, unde mi-am îngăduit să prelungesc fraza biblică, mi se pare a fi cea mai potrivită încheiere:

„Puternic turn e Numele divin,
Spre care dreptii și-nțelepții vin.
Primește-ne, sub ziduri, și pe noi,
Căutătorii vremii de apoi,
Pe noi, robiți celestelor comori,
Ai slovei fantomatici slujitori;
Primește-ne, să ne adăpostim,
S-agonizăm, noi, bieții *soferim*,
Sub scutul Tău etern, Yah Elohim!”

Soferim înseamnă „scribi”. *Scrib* îndrăznesc a mă socoti eu însumi.

(*Conferință susținută, în 13 mai 2000, la Muzeul Banatului, în cadrul manifestărilor „Două*

milenii de creștinism”, prezentată, ulterior, în Aula Universității de Vest din Timișoara și, apoi, publicată în „Paralela 45”, 13 iunie, 20 iunie și 27 iunie 2000).

Eugen Dorcescu, *Poetica non-imanenței*, Editura Palimpsest, București, 2009, p. 217 - 231.

CUPRINS

Cuvânt înainte (Mirela-Ioana Dorcescu).....	5
I. STIHURI DIN SFINTELE SCRIPTURI.....	23
Prolog.....	25
PSALMI.....	27
ECCLESIASTUL.....	139
PILDELE.....	187
RUGĂCIUNEA REGELUI MANASE.....	239
Epilog.....	242
II. POEME ORIGINALE.....	243
Psalm.....	245
Obrazul Miriamei.....	246
O, Domnul meu!... ..	247
Ascultă în noapte.....	248
Pe-alee,-n fața mea... ..	249
Pe vremuri, de Sfântul Ilie... ..	250
Degetul lui Dumnezeu.....	252
Casa mea e o insulă pustie.....	254
Doamne, știi bine... ..	255
Spitalul.....	256
Hallelu Yah, 6.....	257
În eternitatea bisericii.....	258

Vine seara.....	259
Duminica Tomii.....	260
Sub cerul Genezei, 1	262
cântec de călătorie.....	264
cântec miezonoptic.....	265
Cheia fericirii.....	266
Adam.....	269
Ioanitul.....	270
Montségur.....	271
Templierul.....	272
Istoria unei nevroze.....	273
Barbarii.....	274
Salcâmi sacri.....	275
Scribul.....	276
Ecclesiast.....	277
 III. MĂRTURIA STIHUITORULUI.....	 279